

Výroční zpráva

Slezského zemského muzea za rok 2008

Slezské zemské muzeum
Tyršova 1, 746 01 Opava
www.szmo.cz

OBSAH

ÚVODEM	3
I. CHARAKTERISTIKA INSTITUCE.....	4
II. CHARAKTERITIKA SBÍRKOVÉHO FONDU.....	5
III. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SZM A JEHO OBJEKTY.....	7
IV. PROVOZNÍ PROBLÉMY.....	10
V. MUZEJNÍ ČINNOST.....	11
A) ODBORNÁ ČINNOST.....	11
B) PLNĚNÍ ÚKOLŮ V PROGRAMU VĚDA A VÝZKUM.....	13
C) KNIHOVNA	21
D) EVIDENCE SBÍREK.....	23
E) PÉČE O SBÍRKY	25
F) SEMINÁŘE, KONFERENCE, PŘEDNÁŠKY.....	29
G) PUBLIKAČNÍ A EDIČNÍ ČINNOST.....	32
H) PREZNTACE SBÍREK A NÁVŠTĚVNOST	48
I) VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOST.....	62
J) ZAJIŠŤOVÁNÍ PŮSOBNOSTI ZÁKONA Č. 80/2004 SB.....	63
K) SPOLUPRÁCE S JINÝMI SUBJEKTY	63
VI. POSKYTOVÁNÍ STANDARDIZOVANÝCH SLUŽEB.....	66
VII. EKONOMIKA.....	67
Přílohy	75
1. Expozice SZM	
2. Vstupné a slevy	
3. Organizační schéma SZM	
4. Rozvaha, Přehled o rozpočtu nákladů a výnosů,	
5. Výkaz o zisku a ztráty	
6. Přehled sbírkotvorné činnosti za rok 2008	
7. Obrazová dokumentace	

ÚVODEM

Rokem 2008 vstoupilo Slezské zemské muzeum jakožto nejstarší muzejní instituce České republiky již do 194 roku své existence. Zároveň si v průběhu uplynulého roku připomenulo významná výročí svých dvou důležitých organizačních složek, a to 60 let od vzniku opavského Slezského ústavu a 50. výročí založení Arboreta Nový Dvůr. Zmíněná pracoviště si kvalitními výsledky své práce vydobila důležité místo nejen ve vědeckém světě, ale také v nejšířší veřejnosti, zajímající se ať již o novější dějiny či o dendrologii. Obě součásti SZM si svá výročí připomenuly především vědeckými konferencemi.

Právě výsledky dlouhodobých výzkumných aktivit jubilujícího Slezského ústavu přinesly kolektivu jeho pracovníků vedenému Doc. Mečislavem Borákem v minulém roce významné uznání v rámci českého muzejnictví – obdržel zvláštní ocenění v Národní soutěži muzeí GLORIA MUSAEALIS v kategorii muzejní publikace roku 2007. Tři knihy pod názvem „Perzekuce československých občanů v Sovětském svazu (1918–1956)“ shrnuly výsledky dlouhodobého výzkumu; projekt podporovaný Grantovou agenturou ČR a Ministerstvem zahraničních věcí ČR se zabýval perzekucí Čechů a československých občanů v bývalém SSSR. Výsledky výzkumu, které byly úspěšně obhájeny, představují zásadní přelom v poznání této problematiky. Přinesly podrobné informace o mechanismech perzekucí i o jejich obětech z řad vězňených a popravených československých občanů a válečných zajatců z českých zemí. Poprvé v české historiografii byly prozkoumány dosud neznámé kapitoly našich dějin a zjištěny osudy několika tisíc konkrétních osob, které kdysi zmizely beze stopy.

Významným krokem v mezinárodní muzejní spolupráci bylo i dokončení v Katovicích vydané publikace „Leksykon czeskich i polskich muzealników Górnegó Ślůska“, představující výsledek kooperace muzeí sídlících na území Horního Slezska. Výrazem spolupráce muzeí na terénu historického Slezska, které je dnes rozděleno do tří států, byla i společná a svou koncepcí a shromážděným materiálem unikátní výstava „Nejvyšší kvalita za lidové ceny. Slezský porcelán od roku 1820“, na které se podílela slezská muzea z německého Zhořelce, polských Katovic a Opavy.

V rámci investičních akcí se SZM v roce 2008 podařilo dokončit stavební část Památníku II. světové války, dokončení muzejní expozice však bylo přesunuto na rok 2009. Po otevření se bezesporu otevrou nové možnosti pro rozsáhlé prezentační a další kulturně výchovné aktivity, které získají muzeu nový okruh návštěvníků a příznivců. V hodnoceném roce proběhla i rekonstrukce bývalé kotelny v Arboretu Nový Dvůr na depozitář se studovnou. Stavební dokončení akce je však odloženo na rok 2009. Zprovoznění tohoto depozitáře by mělo být jedním z prvních kroků k postupné modernizaci infrastruktury muzea, která ji nezbytně vyžaduje. V roce 2008 se podařilo zahájit rovněž přípravné práce na přípravě investičních záměrů na rekonstrukci Blücherova paláce a historické výstavní budovy v Opavě.

I. CHARAKTERISTIKA INSTITUCE

Slezské zemské muzeum (dále jen SZM) je nejstarším muzeem České republiky s funkcí sbírkotvornou, vědeckou, kulturní a metodickou. Je příspěvkovou organizací vystupující v právních vztazích svým jménem a nesoucí odpovědnost z těchto vztahů plynoucí. Je přímo řízeno Ministerstvem kultury a vystupuje jako právní nástupce Slezského zemského muzea, organizace zřízené severomoravským Krajským národním výborem v Ostravě. Trvalým sídlem je město Opava. Vlastní činnost SZM se řídí Zřizovací listinou Slezského zemského muzea vydanou Ministerstvem kultury České republiky dne 27. prosince 2000, která nabyla účinnosti dne 29. prosince 2000.

SZM plní funkci muzea ve smyslu ustanovení § 10 odst. 6 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a změně některých dalších zákonů; bylo zřízeno za účelem získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a zpřístupňovat veřejnosti sbírky muzejní povahy. Vlastní oblastí působnosti tohoto účelu je historické území Slezska, severní a severovýchodní Moravy, v některých oborech pak i evropské a mimoevropské oblasti.

Muzeum shromažďuje sbírku hmotných dokladů vývoje přírody, včetně živých rostlin a živočichů, prehistorie a historie české i zahraniční provenience, zejména však z území historického Slezska, především v oborech mineralogie, geologie, paleontologie, botanika, dendrologie, entomologie, zoologie, archeologie, etnografie, numismatika, historie, dějiny umění včetně dějin hudby, literatury a divadla a dějiny vojenství a muzeologie. Sbírkou tvoří na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti. Rovněž spravuje historický knižní fond (sbírkový), veřejnou vědeckou knihovnu a sbírku písemností archivní rfpovahy.

Svůj sbírkový fond spravuje podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů; ke sbírkovým předmětům také pořizuje dokumentaci písemnou a dle potřeby i obrazovou či zvukovou. Získané sbírkové předměty odborně, případně vědecky, zpracovává a vytěžuje z nich poznatky o vývoji přírody a společnosti. Také provádí vědecký výzkum prostředí a území, z něhož sbírkové předměty získává, a výzkum problematiky národností a národnostních menšin v rámci střední Evropy, výzkum muzeologický a výzkum ochrany sbírek. V kooperaci s Archeologickým ústavem AV ČR provádí v kontextu příslušného zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči archeologické výzkumy a archeologický dohled. Vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty dle příslušného zákona a eventuálně podává návrhy na prohlášení těchto předmětů za kulturní památky.

Sbírkové předměty a poznatky získané jejich zpracováním prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic a krátkodobých výstav, vlastní publikační, vzdělávací a přednáškovou činností v rámci České republiky i v zahraničí a dalšími kulturně výchovnými aktivitami určenými pro nejširší veřejnost, zejména však dětem a mládeži, seniorům a handicapovaným občanům. Umožňuje studium svých sbírek badatelům, vydává a veřejně šíří periodické i neperiodické publikace a tiskoviny. Na základě zvláštních předpisů zapůjčuje své sbírkové předměty k účelům studijním a prezentačním, a to i do zahraničí.

II. CHARAKTERISTIKA SBÍRKOVÉHO FONDU

Oddělení přírodovědné

- mineralogicko-petrografická podsběrka: exempláře minerálů a hornin, mikroskopické preparáty, převládá materiál z území severní Moravy a Slezska, část vzorků pochází z významných světových lokalit;
- paleontologická podsběrka: zkameněliny živočichů a rostlin (z prvohor až čtvrtohor);
- botanická podsběrka: herbářové doklady rostlin, hub a lišejníků, nejpočetněji jsou v herbáři zastoupeny mechorosty, cévnaté rostliny a lišejníky, dále položky zooocidíí a hyponom;
- entomologická podsběrka: hmyz a další členovci z celého světa, avšak převážně z Palearktické oblasti, převažují zástupci brouků (Coleoptera), dvoukřídleho hmyzu (Diptera) a motýlů (Lepidoptera);
- zoologická podsběrka: obratlovci (zejména savci a ptáci holarktické oblasti), měkkýši (zejména kolekce plžů a mlžů střední Evropy) a korálnatci;
- Arboretum Nový Dvůr: specializovaná botanická zahrada s rozsáhlou sbírkou dendrologické expozice, spravující i herbářovou sbírku;

Oddělení společenskovední

- uměleckohistorické sbírky: soubor evropského umění – malířství, sochařství, grafiky, uměleckého řemesla a pozůstalosti, cenný je obzvláště tzv. Braunův archiv;
- archeologická podsběrka: památky hmotné kultury z oboru pravěké, středověké a novověké archeologie (především z území českého Slezska, Moravy, Čech, Německa a Rakouska);
- etnografická podsběrka: textil, lidové umění, pracovní náradí a výrobky, lidový nábytek, keramika a sklo, grafika, varia a badatelský archiv;
- historická podsběrka: militária, cechovní materiály, sfragistika, historické fotografie, historické pozůstalosti, faleristika, grafika, heraldika, střelecké terče, historické mapy, plány a atlasy, prapory, praporové stuhy, textilie, výrobky a předměty dokumentující vybavení městské a příměstské domácnosti, písemnosti, rukopisy, diplomy;
- numismatická podsběrka: konvolut mincí, kolekce nouzových papírových poukázek, medailí, řádů, vyznamenání, části pozůstalostí významných numismatiků z regionu;
- muzikologická podsběrka: rukopisy, staré tisky, novějších tisků a hudební nástroje;
- divadelní podsběrka: divadelní texty, režijní knihy, programy, plakáty a dobové tiskoviny k inscenacím, scénografické návrhy, korespondence a písemnosti z osobních pozůstalostí, kritiky a články, fotografie, loutky a loutkové scény, kostýmy, audio a audiovizuální nahrávky a trofeje;
- fotografická podsběrka: negativy, pohlednice;
- podsběrka Památníku Petra Bezruče: pozůstalost Petra Bezruče a tzv. Bezručovský archiv, fondy a pozůstalosti spisovatelů a básníků oblasti Slezska a Ostravska;
- podsběrka Slezského ústavu: materiály dokumentující činnost Slezského ústavu SZM (výzkumná dokumentace, rukopisy vědeckých prací, kopie archivních materiálů, fotodokumentace, rešerše pramenů a odborné literatury, výstřižky ad.);
- muzeologická podsběrka: tiskový a audiovizuální propagační materiál, periodické a neperiodické tiskoviny, plakáty a katalogy výstav a další materiál dotýkající se činnosti muzeí a galerií v ČR i v zahraničí, zvláště Slezského zemského muzea a sbírkotvorných institucí na Moravě a ve Slezsku;

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

- podsbírka novodobých dějin: písemné a fotografické materiály, vztahující se především k dějinám severní Moravy a Slezska, ale také k historickým událostem širšího významu od poloviny 19. století do současnosti;
- podsbírka knihovny SZM: fond silesiak, který svým složením i obsahem pokrývá celou oblast historického Slezska;
- podsbírka Památníku II. světové války: materiály dokumentující válečné období, československý zahraniční a domácí odboj za II. světové války.

III. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SZM A JEHO OBJEKTY

SZM se člení na tyto organizační jednotky, jež zajišťují:

a) Útvar ředitele

- chod sekretariátu ředitele a administrativa spojená s řízením muzea,
- personální záležitosti,
- kontrolní činnost v organizaci,
- zvláštní úkoly a úkoly spojené s civilní obranou,
- zahraniční styky,
- požární ochrana a bezpečnost práce,
- vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty.

b) Oddělení přírodovědné

- ve smyslu Zřizovací listiny SZM zabezpečuje úkoly dle v oddělení zastoupených přírodovědných specializací (mineralogie-petrografie, paleontologie, botanika, entomologie, zoologie) v oblasti získávání, shromažďování, trvalého uchovávání, evidování, odborného zpracovávání a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, vědeckého výzkumu, kulturně výchovné a prezentační činnosti.

c) Arboretum Nový Dvůr

- je specializovaným dendrologickým pracovištěm SZM zaměřeným na budování sbírek živých rostlin, jejich výzkum a expoziční prezentaci; zabezpečuje úkoly stanovené Zřizovací listinou SZM v oblasti získávání, shromažďování, trvalého uchovávání, evidování, odborného zpracovávání a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, vědeckého výzkumu, kulturně výchovné a prezentační činnosti.

d) Oddělení společenskovední

- zabezpečuje úkoly stanovené Zřizovací listinou SZM dle v oddělení zastoupených společenskovedních specializací (archeologie, dějiny umění, historie, etnografie, numismatika, muzikologie, teatrologie, fotografické sbírky) v oblasti získávání, evidování, odborného zpracovávání a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, vědeckého výzkumu, kulturně výchovné a prezentační činnosti.

e) Památník Petra Bezruče

- je specializovaným literárněvědným pracovištěm SZM, zabezpečuje úkoly stanovené Zřizovací listinou SZM v oblasti získávání, shromažďování, trvalého uchovávání, evidování, odborného zpracovávání a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, vědeckého výzkumu, kulturně výchovné a prezentační činnosti; jeho součástí je Srub Petra Bezruče na Ostravici.

f) Slezský ústav

- je autonomním vědeckovýzkumným pracovištěm SZM, které zabezpečuje úkoly stanovené Zřizovací listinou SZM dle v ústavu zastoupených specializací (historie, muzeologie, sociologie) v oblasti vědeckého výzkumu, získávání, shromažďování, trvalého

uchovávání, evidování, odborného zpracovávání a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, kulturně výchovné a prezentační činnosti; jeho součástí s působností pro celé SZM je Ústřední knihovna SZM.

g) Památník II. světové války

- je specializovaným vojenskohistorickým pracovištěm SZM, které zabezpečuje úkoly stanovené ve Zřizovací listině SZM v oblasti získávání, shromažďování, trvalého uchovávání, evidování, odborného zpracovávání a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, vědeckého výzkumu, kulturně výchovné a prezentační činnosti; jeho součástí je Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky.

h) Oddělení prezentační

- zabezpečuje úkoly stanovené Zřizovací listinou SZM v oblasti kulturně výchovné, prezentační a propagační, včetně realizace expozic a výstav připravovaných organizací.

i) Oddělení ekonomicko-správní

- zabezpečuje chod SZM v oblasti hospodářské, finanční a správní,
- vede předepsané evidence, provádí soustavně rozborovou, kontrolní a metodickou činnost související s fungováním muzea.

j) Oddělení provozně-investiční

- zabezpečuje běžnou a stavební údržbu objektů ve správě a užívání SZM,
- investiční výstavbu,
- autoprovoz.

Objekty ve správě SZM

název	adresa
Výstavní budova SZM	Komenského 419/10, Opava 746 01
Müllerův dům – archeologické odd.	Komenského 1/8, Opava 746 01
Blücherův palác – přírodovědné odd.	Masarykova 345/35, Opava 746 01
Ostrožná 42 – odd. spol. věd SZM	Ostrožná 234/42, Opava 746 01
Památník Petra Bezruče	Ostrožná 11/35, Opava 746 01
Ředitelství SZM	Tyršova 705/1, Opava 746 01
bývalý Veterinární ústav – budova A	Nádražní okruh 700/33, Opava 746 01
bývalý Veterinární ústav – budova B	Nádražní okruh 700/33, Opava 746 01
Slezský ústav – Palác Razumovských	Nádražní okruh 669/31, Opava 746 01
Slezský ústav – vedlejší budova	Nádražní okruh 670/29, Opava 746 01
Arboretum Nový Dvůr	Nový Dvůr u Opavy
Památník II. světové války	Hrabyně
Areál opevnění Darkovičky	Bunkr MOS 19 Alej – Darkovičky
Areál opevnění Darkovičky	Bunkr LOVZ 37 Řopík – Darkovičky
Areál opevnění Darkovičky	Bunkr MOS Obora – Šilheřovice
Areál opevnění Darkovičky	Bunkr MOS 20 Orel – Darkovice
Srub Petra Bezruče	Ostravice č.e. 1175, Frýdek Místek 739 14
Výzkumná stanice	Domašov č.p. 28, Bělá pod Pradědem 790 01
Ostrava-odd. sbírkových fondů novodobých dějin	Palackého 776/23, Ostrava Přívoz 702 00

IV. PROVOZNÍ PROBLÉMY

V průběhu roku 2008 přetrvávaly vážné problémy provozního charakteru, s nimiž se Slezské zemské muzeum potýká už několik let. Vzhledem k vysokému početnímu stavu sbírkových fondů organizace, k vlastnímu historickému vývoji muzea a především kvůli absenci koncepce uložení sbírek v posledních letech, jsou sbírkové předměty deponovány v celé řadě oborově zaměřených a současným standardům na ochranu muzeálií nevyhovujících depozitářů, které jsou navíc dislokovány v různých budovách nejen přímo v Opavě, ale rovněž v Novém Dvoře, Ostravě, Hrabyni a Hlučíně-Darkovičkách. Některé objemově velké podsbírkky jsou uloženy v několika depozitářích i ve více budovách, potřeze nastávají i s uložením rozsáhlého knižního fondu organizace. SZM se nachází v situaci, kdy se mu nedostává depozitárních prostor, vhodných jak pro uložení stávajících sbírkových předmětů, tak pro další akvizice. Navíc jsou budovy s depozitáři v nekvalitním technickém, některé dokonce v havarijním stavu a vyžadují rekonstrukce nebo modernizace, přičemž sbírky zde deponované není kam přestěhovat. Jako zcela nezbytné východisko z nastalé situace se proto jeví zajištění nových moderních prostor pro uložení sbírkových předmětů. Finanční prostředky získávané během posledních let z Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví (ISO – D), nedokázaly pro nízkou úspěšnost žádostí výrazně zlepšit uložení sbírek.

Organizace sice zpracovala a v polovině roku 2008 předložila „Koncepci rozvoje Slezského zemského muzea na léta 2009–2014“, která se zabývá nastalými problémy, u zřizovatele se ovšem nepodařil tento návrh střednědobé koncepce rozvoje instituce uplatnit. Úkolem prvořadé důležitosti, jehož splnění se přesouvá do následujícího roku 2009, je tedy vypracování nové koncepce, která nastíní reálné řešení stávajících provozních problémů. Je nezbytně nutné připravit projekt nového centrálního depozitáře, který zabezpečí adekvátní uložení stávajících a nově získávaných fondů muzea. V průběhu roku 2008 byl také předložen zřizovateli investiční záměr na realizaci rekonstrukčních prací na objektu výstavní budovy SZM, především jejího vnějšího pláště; investiční záměr se ovšem rovněž nepodařilo uplatnit.

V. MUZEJNÍ ČINNOST

A) ODBORNÁ ČINNOST

V průběhu uplynulého roku 2008 byla hlavním cílem všech pracovníků oddělení a pracovišť, majících v gesci odborné činnosti, soustředěná aktivita na získávání sbírkových materiálů doplňujících a zkvalitňujících dosavadní tezaurus sbírek Slezského zemského muzea, a to s přihlédnutím k finančním možnostem organizace. Dále realizovali prohlubování odborného zpracovávání získaných přírůstků, věnovali se výzkumu prostředí, odkud byly předměty vyňaty, včetně doplňování dokladů kulturních a celospolečenských jevů s nimi souvisejícími v kontextu úkolů, stanovených Zřizovací listinou. Zároveň s těmito činnostmi odborní pracovníci prováděli dílčí fyzické inventury sbírkových fondů muzea, tak jak vyplývá ze zákona č. 122/2000 Sb. Byla provedena inventarizace dalších části sbírkových fondů pracovišť v rámci CES; pokračovalo zpracovávání inventárních karet a standardní dokumentace. Vzhledem k přeplněnosti depozitárních prostorů a perspektivní rekonstrukci či vyklizení některých budov organizace se podíleli na přípravě zpracování koncepce nového depozitárně-provozního objektu muzea. Odborná práce se vedle vlastní sbírkotvorné činnosti soustředila na přípravu aktuálních nebo dlouhodoběji připravovaných prezentačních akcí (příprava námětů a libret, výběr budoucích exponátů atd.). Probíhaly také konzultace při zpřístupňování fondů četným badatelům. Pracovníci se rovněž kromě vlastní odborné a sbírkotvorné činnosti věnovali pedagogickým aktivitám na vysokých školách, dalším formám prezentace výsledků své práce a popularizaci muzejních činností pro odbornou i laickou veřejnost.

Sbírkotvorná činnost – významné přírůstky za rok 2008

Oddělení přírodovědné

- Natrolit – paprscitý agregát bílých jehlicovitých krystalků na šedočerném nefelinickém bazanitu, lom Soutěsky u Děčína, dar B. Fojt, 2008;
- Lepidolit se světle zelenými sloupcovitými xx elbaitu v granitickém pegmatitu, Rožná, dar B. Fojt, 2008;
- Opál – růžovobílý proužkovaný, Tyroly, dar B. Fojt, 2008;
- Aragonit – pizolitická forma (hrachovec), aragonitové kuličky jsou velmi drobné, v průměru 2–3 mm, Karlovy Vary, dar B. Fojt, 2008;
- Achát – hnědý s bílými pásky, jedna strana vzorku je naleštěná, Indie, dar B. Fojt, 2008;
- Andalusit – krystaly v pegmatitu, větší množství pseudotetragonálních sloupcovitých krystalů růžové barvy, opuštěné doly na K-živce, Dolní Bory u Velkého Meziříčí, dar B. Fojt, 2008;
- Natrolit – růžovobílé kulovité agregáty + kalcit xx ve fonolitu, Mariánská skála u Ústí nad Labem, dar B. Fojt, 2008;
- Natrolit – růžové kulovité agregáty v dutině fonolitu, Mariánská skála u Ústí nad Labem, dar B. Fojt, 2008;
- Amonit druhu *Parahoplites uhligi* se zachovalou perleťovou vrstvou schránky z německé spodní křídly (lokalita Vöhrum). Fosílie byla převzata ze starých sbírek muzea a původně byla deponována na zoologickém pracovišti;
- soubor mechorostů a cévnatých rostlin – 780, získáno vlastním sběrem nebo darem;

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

- soubor Diptera diversa z Banátu (Rumunsko) 1 802 ks;
- soubor Diptera diversa z CHKO a BR Poľana (Slovensko), pokračování 774 ks;
- skálomyš tlustoocasá *Zyzomys pedunculatus*, původ: AND, úhyn v chovu T. Peš 1986;
- leguán zelený *Iguana iguana*, původ: SMTP Opava, úhyn v chovu P. Hodák, 2007;
- varan stepní *Varanus exanthematicu*, původ: Ghana, Afrika, dovoz V. Toman 2008;
- psoun prériový *Cynomys ludovicianus*, původ: ze staré kůže převzaté z NM Praha v roce 1951, původně firma Frič;
- holoubek pikui *Columbina picui*, původ: Jižní Amerika, dovoz K. Šimon 2005;
- malpa hnědá *Cebus apella*, původ: zhotoveno ze staré kůže převzaté z NM Praha v roce 1951, původně firma Frič (col 1902);
- zvonohlík mozambický *Serinus mozambicus*, původ: Afrika, dovoz M. Laube 2005;
- želva ostruhatá *Geochelone sulcata*, původ: Mali, Afrika, dovoz K. Šimon 2005 – vzácný preparát;
- prase divoké *Sus scrofa*, původ: Velké Heraltice, leg. Borůvka červen 2008;
- liška obecná *Vulpes vulpes*, původ: Velké Heraltice, leg. Borůvka červenec 2008;
- vřešťan rezavý *Alonatta seniculus*, původ: zhotoveno ze staré kůže převzaté z NM Praha v roce 1951, původně firma Frič (col. 1902) – vzácný preparát;

Oddělení společenskovední

- soubor 20 kreseb a grafik významného opavského malíře 1. po. 20. st. Adolfa Zdrázily;
- topografický doklad, pohled na Dolní náměstí v Opavě z 1. pol. 20. st.;
- 2 kusy talíře s korunkou arcivévody Fridricha Habsburského – Klášterec nad Ohří 1830–1895;
- dílo slezského malíře Josefa Šrámk a z 30. let. 20. st. Pohled na Kylešovice;
- hodnotný lept A. Homolky Truchlící;
- soubor nálezů (celkem 2832 jedn.) ze záchranných výzkumů Archeologického ústavu AV ČR v Brně, v. v. i.;
  - k. ú. Kylešovice (15/07) – HLS, kultury kulovitých amfor, únětické, převorské a lužické;
  - k. ú. Koberžice (22/07) – lužická kultura (slezský/platěnický stupeň);
  - k. ú. Koberžice (18/07) – lužická kultura (slezský/platěnický stupeň);
  - k. ú. Koberžice (23/07) – lužická kultura (slezský/platěnický stupeň), novověk;
  - k. ú. Opava-Kateřinky (25/07) – mladší a pozdní doba hradištní, novověk;
  - k. ú. Koberžice (1/08) – kultury lužická (slezský/platěnický stupeň), převorská a novověk;
  - k. ú. Koberžice (2/08) – kultura lužická (slezský/platěnický stupeň);
  - k. ú. Koberžice (8/08) – kultura lužická (slezský/platěnický stupeň);
  - k. ú. Koberžice (7/08) – kultura lužická (slezský/platěnický stupeň), převorská;
  - k. ú. Koberžice (9/08) – HLS/ KNP, kultura lužická (platěnický stupeň);
- sbírka pohlednic krojů, které sbíral B. Steirer v letech 1970–2000 – 1665 ks;
- album pohlednic z poutních míst, sbíral B. Steirer v letech 1970–2000 – 25 ks;
- 17 ks kojeneckého prádla;
- 2 ks šatní skříně z 1. poloviny 20. století;
- 16 ks mosazných závaží různých hmotností z konce 19. až 1. poloviny 20. století;
- 49 ks svatých obrázků z konce 19. až 1. poloviny 20. století;
- kovové sáně s dřevěným sedátkem, 1. pol. 20. stol.;
- el. akumulátor. lampa – hornický kahan, 1. pol. 20. stol.;

- kuchyňská váha do 5 kg, pol. 20. stol.;
- likérové etikety slezské proveniencí z 2. pol. 19. stol. a z 1. pol. 20. stol. – 150 ks;
- písemné materiály a fotodokumentace rodiny Lichnovských – 36 ks;
- reklamní materiály firmy Čeleda a M. M. Landau (reklamní tisky, tužky, razítka, dózy aj.) – 175 ks;
- šicí mechanismy zn. Singer a Strobel z 1. pol. 20. stol. – 2 ks;
- předměty dokumentující vybavení domácnosti (lednička, žehlička, kráječ na chleba, kávomlýnek) – 4 ks;
- moravský brakteát, C 954 (v kvalitě 1);
- brakteát Přemysla II. (z let 1253–1270), C 959 (v kvalitě 1);
- denár údělného knížete Lutolda na Znojemsku (1092–1097, 1100–1112), C 409 (ve sbírkové kvalitě 1/1);
- denár Vratislava II. (z let po roce 1085), C 342 (ve sbírkové kvalitě 1/1);
- denár Soběslava I. (z let knížecí vlády v Čechách 1125–1140), C 572 (v kvalitě 1/1);
- tolar 1703, Leopold I., Uhry, Kremnica (v kvalitě 1/1);
- tolar 1624, Ferdinand II., Korutany, Sv. Vít, Vogh. 153/5, (v kvalitě 1/1);
- soubor pamětních mincí České republiky z emisí roku 2008 ve sbírkové kvalitě proof;
- 2 ks fotografická alba s kovovým zdobením z počátku 20. století;
- 11 ks výtvarné fotografie od ostravského fotografa Vojtěcha Bartka;
- 8 ks výtvarné fotografie od ostravského fotografa Miloše Poláška;
- osobní fond Zdeny Tomáškové (sekretářky Petra Bezruče) – zakoupeno z prostředků ISO;

B) PLNĚNÍ ÚKOLŮ V PROGRAMU VĚDA A VÝZKUM

Vědeckovýzkumné úkoly

Granty – jichž je SZM nositelem nebo spolunositelem

Taxonomické a fylogenetické studie k celosvětové monografii čeledi Anthomyzidae (Diptera), část. II.

Řešitel: RNDr. J. Roháček, CSc.

Grantový projekt: GAČR č. 206/06/0287.

Doba řešení 2006–2008. V závěrečné etapě byl výzkum zaměřen na dokončení studií taxonů a jejich fylogeneze, bionomie a biogeografie pro monografii palearktických druhů čeledi Anthomyzidae. V rámci toho byly na základě výzkumu fylogeneze rozlišeny a popsány 2 nové rody (*Arganthomyza* gen.n. a *Carexomyza* gen.n.) a 7 nových druhů z rodů *Amygdalops* (1), *Anthomyza* (2), *Arganthomyza* (2), *Epischnomyia* (1) a *Fungomyza* (1), popsána samice druhu *Anthomyza orineglecta* Roháček, 2006 a u 2 druhů také preimaginální stádia (pupária a cephalopharyngeální skelety larvy). Byly připraveny nové určovací klíče, které zahrnují všechny nově popisované taxony a obrazové tabule s kresbami a fotografiemi morfologických znaků. Podrobně byly studovány fylogenetické vztahy palearktických taxonů čeledi Anthomyzidae a to za pomoci klasické kladistiky morfologických znaků, i za použití molekulárně-genetických metod (viz níže). Byly zpracovány veškeré publikované a nově získané informace o jejich bionomii, včetně 14 barevných tabulí s fotografiemi imág, živných rostlin a typických biotopů. Na základě četných nových údajů z prostudovaného materiálu byla zpracována biogeografie palearktických druhů čeledi. Pro monografii byl rovněž připraven suplement k celosvětové bibliografii čeledi Anthomyzidae. Se spoluatory z katedry

zoologie Masarykovy univerzity v Brně byly přepracovány (metodou „Mr Bayes“) výstupy analýz mitochondriálních genů 16S a 12S pro molekulárně-fylogenetickou studii evropských zástupců čeledi Anthomyzidae a přepracovaná studie byla předložena do tisku. Dokončena a do tisku byla odevzdána rozsáhlá revizní studie rodu *Amygdalops* Orientální, Australské a Oceánské oblasti. Spolu s kanadským dipterologem K. N. Barberem byly prozkoumány 2 krátkokřídlé druhy rodu *Mumetopia* objevené ve vysokohorském páramo ekosystému jihoamerických And a na tomto základě studovány fylogenetické vztahy mezi rody *Mumetopia*, *Chamaebosca*, *Stiphrosoma*, *Cercagnota* a dalšími dosud nepojmenovaným jihoamerickými rody; přitom bylo zjištěno, že rod *Mumetopia* není monofyletický neboť je tvořen třemi jen vzdáleně příbuznými skupinami z nichž dvě budou muset být popsány jako nové rody (viz publikace uvedená níže). Terénní výzkum byl proveden v Rumunsku (oblast Banátu, 11 dní), v BR Poľana na Slovensku (5 dní) a okolí Doks v severních Čechách (6 dní) a získány nové bionomické údaje pro řadu druhů čeledi Anthomyzidae. V okolí Opavy a Ostravy byly nasbírány vzorky rostlin pro chovné experimenty a tak se podařilo vypěstovat 2 druhy ze 3 druhů trav a ostřic.

Biosystematické studie nadčeledi Sciaroidea (Diptera) v Paleartické a Orientální oblasti.

Řešitel: RNDr. J. Ševčík, Ph.D.

Grantový projekt: GAČR č. 206/08/1500.

V první roce řešení projektu byly uskutečněny studijní cesty do The Natural History Museum v Londýně (leden) a Hungarian Natural History Museum v Budapešti (únor), oba hrazené z projektu Synthesys) za účelem studia materiálu čeledi Mycetophilidae z Orientální oblasti. Společně s L. Pappem byly zahájeny revize rodů *Leptomorphus* a *Phthinia* v Orientální oblasti, které budou dokončeny v roce 2009. Ve dnech 10.–25. 6. 2008 byla uskutečněna studijní cesta do Kanady, kde byly studovaná dipterologické sbírky v University of Guelph, Canadian National Collection v Ottawě a Royal Ontario Museum v Torontu. Zároveň byl nasbírán cenný materiál z Neartické oblasti, zejména v Národním parku Bruce Peninsula. Na materiálu z Canadian National Collection byl založen článek publikovaný s P. Chandlerem v časopise Zootaxa, ve kterém byl popsán na základě materiálu z ČR a Rakouska druh *Acomopterella martinovskyi*, který představuje výskyt rodu v Paleartické oblasti. Terénní výzkum byl prováděn v CHKO a BR Poľana, v NP Muránska planina a NP Slovenský kras na Slovensku (tří až pětidenní exkurze v květnu, září a listopadu - získány nové údaje o výskytu druhů čeledí Mycetophilidae a Bolitophilidae, odebráno také několik vzorků hub s larvami). Vzorky hub byly odebírány také na ostravských haldách. Mezi nejvýznamnější nálezy patří druh *Sceptonia flavipuncta* Edwards, 1925, vychovaný z plodnice rudoušku uťatého na haldě Lučina - jde první údaj o bionomii rodu *Sceptonia* vůbec. V průběhu roku byl determinován materiál získaný z dipterologickým výzkumu Jizerských hor a Krkonoš. V materiálu byly zjištěny desítky druhů nových pro Čechy a několik nových pro ČR. Významné nálezy byly získány také v NP Muránska planina, např. druh *Orfelia gruevi* Bechev, 2002, který byl dosud znám jen z Bulharska a Řecka. Zpracován byl také materiál čeledi Mycetophilidae vychovaný z trsů trav a ostřic dr. Roháčkem. Nejhojnějším druhem, který se líhnul ze vzorků v desítkách exemplářů, byl druh *Leia arsona* Hutson, 1978, který je nový pro faunu ČR a zároveň se jedná o cenný údaj o bionomii tohoto málo známého druhu, dosud považovaného za synantropního.

Malířství a sochařství 19. století v západní části českého Slezska

Řešitel: PhDr. Marie Schenková, CSc.

Spoluřešitel: Mgr. Ing. Jaromír Olšovský, Ph.D.

Grantový projekt: GA ČR 408/06/0474

Proveden průzkum archiválií k okr. Opava, Jeseník, studována regionální literatura. Zpracován text a fotodokumentace pro připravovanou publikaci. Terénní výzkum byl proveden v lokalitách: Petřkovice, Markvartovice, Šilheřovice, Antošovice, Hať, Rudná, Andělská Hora, Světlá Hora, Rýmařov, Jeseník – kostel, Jeseník – muzeum, Olbramice, Bravantice, Lubojaty, Tísek, Vyškovice, Těškovice, Slatina, Zbyslavice, Bohuslavice, Píšť, Závada, Bělá, Bolatice, Třebom, Opava – kostel sv. Ducha, minoritský klášter, Dolní Benešov, Poruba, Plesná, Jistebník, Polanka, Studénka, Butovice, Pustějov, Bruntál – muzeum, Králíky, Lipová Lázně, Žulová, Javorník – církevní depozitář, muzeum, Lukavec, Muzeum Nový Jičín, Dolní Životice, Hertice, Rejvíz, Dolní Údolí, Štěpánkovice, Darkovičky, Vratimov, Lichnov. Zlaté Hory – poutní kostel, Supíkovice, Linhartovy zámek, Bruntál zámek, Liptáň, Jindřichov, Veselí, Pohoř, Kunín, Římice, Bystřice pod Hostýnem, Stěbořice, Zátor, Lichnov, Hošťálkovy, Jeseník lázně. Polsko – Krolowie, Hlubčice, Glogówek, Klesino, Wiśnice, Świbie, Toszek, Bełk, Pilszcz, Bogdanowice, Babice, Bliszczyce, Ratiboř, W. Browiniec, Wiersch, Ucieszków. Výstupem je publikace SCHENKOVÁ, M – OLŠOVSKÝ, J. *Malířství a sochařství 19. století v západní části českého Slezska*. ISBN 9788-80-86224-68-8.

jiné granty

Potravní specializace bryofágního hmyzu.

Spoluřešitel: RNDr. V. Plášek, Ph.D.

Grantový projekt Ostravské univerzity – GAČR (č. 206/07/0811)

Projekt řeší problematiku potravní specializace bryofágního hmyzu. V druhém roce řešení byl sesbírána bohatý materiál hmyzu i mechů, na nichž byly druhy zaznamenány. Nyní probíhá determinace obou skupin a také experimenty s krmením hmyzu za účelem získání detailnějších dat o jejich potravní specializaci. Výsledky byly prezentovány na konferenci v Ostravě a publikovány byly již i úvodní práce.

Identifikace antropogenních tlaků v české části mezinárodního povodí řeky Odry

Řešitel: Doc. Ing. J. Řehulka, CSc.

Grantový projekt MŽP – SP/2E7/67/08

Resortní program výzkumu v působnosti Ministerstva životního prostředí na léta 2008–2010. Bylo zahájeno řešení projektu „Identifikace antropogenních tlaků v české části mezinárodního povodí řeky Odry“, resortního programu výzkumu v působnosti Ministerstva životního prostředí na léta 2008–2010 s cílem identifikovat antropologické tlaky na kvalitu vodních zdrojů a na změnu habitu vodních ekosystémů s možností predikce či průkazu konkrétních dopadů na biologické komponenty dotčeného vodního ekosystému, včetně vyhodnocení priorit k jejich odstraňování a vlivu na životní prostředí (J. Řehulka, v r. 2008 s dotací 81 tis. Kč). Koordinátorem úkolu je Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i. Metodika řešení dílčího úkolu „Vliv antropogenních tlaků na zdravotní stav ryb“ na němž se podílí SZM v Opavě je postavena na vyhodnocení kauzálních souvislostí mezi zdravotním stavem ryb a zátěží vodního prostředí anorganickými a organickými cizorodými látkami s preferencí aplikace histologického vyšetření orgánů a průkazu genotoxického efektu pomocí testu mikrojadra. K ichtyologickému průzkumu byla vybrána vodárenská nádrž Šance a lokalita řeky Nisy v profilu katastru Chrastava-Barandov. Z obou lokalit bylo vyšetřeno 66 ks ryb náležejících k 11 druhům.

Monitoring kontaminace ryb z volných vod cizorodými látkami v r. 2007

Řešitel: Doc. Ing. J. Řehulka, CSc.

Ve spolupráci s EKOCENTREM OVALAB, s.r.o. v Ostravě a Výzkumným ústavem rybářským a hydrobiologickým Jihočeské univerzity ve Vodňanech – pro Ministerstvo zemědělství. Třetím rokem (v r. 2008 s podporou 100 tis. Kč) probíhající monitoring divokých ryb z vybraných moravských hydroekosystémů za účelem zjištění stupně kontaminace cizorodými látkami byl zaměřen na rybářské revíry 461026 Dyje 7 – ÚN Mušov, 471131 Stonávka 2A – ÚN Těrlicko a 471077 Olešná 2A – nádrž RMV. Ve spolupráci s EKOCENTREM OVALAB, s.r.o. v Ostravě a Výzkumným ústavem rybářským a hydrobiologickým Jihočeské univerzity ve Vodňanech byly pro Ministerstvo zemědělství, odbor bezpečnosti potravin poskytnuty z těchto lokalit výsledky chemických analýz 70 ks ryb zaměřené na toxické kovy (Hg, Pb, Cd), polychlorované bifenyly (PCB) a jejich indikátorové kongenery č. 28, 52, 101, 118, 138, 153 a 180), DDT, alfa, beta a gama izomery hexachlorcyklohexanu (HCH) a hexachlorbenzen (HCB). Cílem projektu bylo získat informace o stupni kontaminace svaloviny ryb pro hodnocení zdravotních rizik plynoucích z konzumace ryb sportovními rybáři. Ve výzkumné činnosti zaměřené na fyziologii a choroby ryb byly analyzovány parametry cholesterolu a triacylglycerolu v krevní plazmě pstruhů duhových ve zdraví a za chorobných stavů.

Nejstarší přemyslovské mince 10. století a jejich nálezy v českých zemích

Spoluřešitel: Mgr. V. Michnová

Grantový projekt GA ČR č. 404/05/2134 (řešitel L. Polanský, Národní muzeum Praha)

V. Michnová jako spolupracovnice Národního muzea pokračovala na zpracování tématu „Nejstarší přemyslovské mince 10. století a jejich nálezy v českých zemích“. Konečná fáze tohoto úkolu zahrnovala vedle zpracování závěrečné zprávy rovněž determinaci otto-adelheidských denárů z kelčského a komárovského depotu a jejich přiřazení ke stávající typologii, a vypracování indexu bavorských ražeb.

Identifikace německojazyčných městských divadel na Moravě a ve Slezsku

Spoluřešitelé: Mgr. Sylva Pracná, Doc. PhDr. Margita Havlíčková (Moravské zemské muzeum v Brně)

Grantový projekt GA ČR č. 408/06/1524 (řešitel Doc. PhDr. Jiří Štefanides, Univerzita Palackého v Olomouci)

Byla studována odborná literatura a pramenný materiál k německým aktivitám městského divadla v Krnově a doplňovány dále informace o divadelní činnosti v Opavě a Bruntále. Průběžně zpracovávány údaje o divadelních ředitelích a jejich následné doplňování do počítačové databáze „Theaterdirektoren“. Sumarizace podkladů pro závěrečnou studii, soupis literatury a pramenů. Vzhledem k tomu, že v rámci řešení projektu byly zjištěny nové skutečnosti, které rozšiřují působnost německých divadel i do míst, jež nebyla s touto problematikou dosud spojována, byl schválen půlroční odklad k ukončení projektu.

Moravskoslezská města v éře komunální samosprávy 1850–1914: Komunální elity, obecní hospodářství, budování moderní infrastruktury

Spoluřešitel: Mgr. A. Pokludová, Ph.D.

Grantový projekt: GA AV ČR reg. č. KJB801860601 (řešitel P. Kladiwa, Ph.D., Filozofická fakulta Ostravské univerzity)

Doba řešení 2006–2008.

Řešení projektu bylo ukončeno vydáním kolektivní práce P. Kladiwy, A. Pokludové a R. Kafkové „Lesk a bída obecních samospráv Moravy a Slezska 1850–1914“ (díl II., sv. I, Ostrava 2008, 740 s.). Vznikly rovněž některé dílčí studie.

Migrace a transformace – Migration und Transformation: Sídlní a národnostní politika v českých zemích 1945–1951. Edice dokumentů z českých archivů

Spoluřešitel: Doc. PhDr. Tomáš Staněk, CSc.

Mezinárodní projekt, podpořený Volkswagen-Stiftung (SRN), nositelem projektu Collegium Carolinum v Mnichově (řešitel: Prof. Dr. M. Schulze-Wessel (SRN) s participací Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR v Praze, dr. O. Tůma).

Cílem řešení mezinárodního projektu je sestavení několikosvazkové edice dokumentů uložených v českých archivech k poválečné situaci Němců v českých zemích, znovuosídlení pohraničních oblastí a migracím početnějších skupin obyvatelstva různých národností v tomto prostoru od konce války do začátku 50. let minulého století. V současnosti je v databázi projektu podchyceno celkem kolem 5 400 dokumentů.

Bibliografie dějin Slezska

Spoluřešitel: Mgr. Alena Volná

Za účasti J. G. Herder-Institutu v Marburgu a Slezského ústavu SZM, jehož garantem je Uniwersytet Wrocławski. Cílem projektu je průběžné zpracování a vydávání „Bibliografie dějin Slezska“ po jednotlivých letech. V roce 2008 bylo pro bibliografii pořízeno 270 záznamů.

VISK 5

V roce 2008 získala knihovna grant z programu VISK5 na retrokatalogizaci přírůstků knih z let 1987–1991 do elektronického katalogu. Úkol byl úspěšně splněn a navíc byly zkatalogizovány přírůstky z let 1985–1986, celkový počet svazků zpracovaných v rámci retrokatalogiace v roce 2008 činí 7229.

Interní projekty

1. přírodovědné oddělení

Výzkum kvartéru Opavska, Ostravska, Krnovska, Osoblažska a Jesenicka

Řešitel: Mgr. L. Jarošová, Ph.D.

V rámci výzkumu kvartéru pokračovala terénní dokumentace kvartérních sedimentů Opavska, Ostravska, Krnovska, Osoblažska a Jesenicka. Byly odebrány další vzorky nordických souvků a sedimentů z dostupných lokalit, proběhlo zpracování výsledků laboratorních analýz ledovcových sedimentů a jejich příprava pro publikaci (granulometrie, těžké minerály).

„Fosilní flóra z moravkoslezského karbonu“

Řešitel: RNDr. E. Purkyňová, CSc.

Pokračovaly práce na dokončení rukopisu – suplementu k monografii spodnonamurské flóry české části hornoslezské pánve.

Katalog sbírky letounů SZM

Řešitel: Mgr. M. Gajdošík, Ph.D.

Ve spolupráci s Katedrou systematické zoologie a ekologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy university v Brně probíhá determinace dermoplastických preparátů exotických letounů. Situaci komplikuje nedostatek odborné literatury. V tomto roce pokračovaly práce na měření chiropterologického materiálu, měření materiálu ve sbírkách SZM a tvorba databáze v Excelu (exoti). Determinace exotických druhů se ukazuje být problematičtější než bylo

odhadováno. Mimo tento projekt byl proveden chiropterologický monitoring vybraných lokalit programu NATURA na území CHKO Poodří (M. Gajdošík). Jedná se o významnou součást celostátního dlouhodobého monitoringu populací letounů ve vybraných chráněných územích, jenž bude probíhat nejméně do roku 2010 za koordinace ČESON a AOPK ČR.

Fotografický atlas Sev. Moravy a Slezska

Řešitel: Ing. M. Frank, CSc.

Kritické taxony dřevin přirozené vegetace, dokumentace rodu Rubus, Rosa, Salix, Quercus, aj. Arum – hodnocení vývoje semenáčků a hlíz vybraných druhů Arum maculatum, A. alpinum, A. italicum (v kultuře, pěstební plochy AND) sběr položek v terénu, dokumentace výskytu, preparace a konzervace položek cca 100 ks.

Tvorba herbářové dokumentace nových výsadeb dendrologické expozice AND

Řešitel: Ing. M. Frank, CSc.

Dokumentace přírůstků dřevin do sbírek, jejich taxonomická revize, revize sortimentů Philadelphus, Forsythia, Spiraea, Tilia a Rhododendron cca 20 položek I. stupeň evidence.

Morfologické studie semenáčků dřevin vybraných rodů

Řešitel: Ing. P. Vlček

Sběr položek v terénu, průzkum pěstovaných sortimentů, dokumentace, výběry položek z Indexu Seminum vybraných BZ.

2. společenskovo vědní oddělení

Zpracování fondu perníkářských forem v národopisných sbírkách SZM a historie perníkářství na Opavsku

Řešitel: PhDr. Miroslava Suchánková

Postupné zpracovávání perníkářských forem v počítačovém programu Bach - 93 j, vyhledání, studium, excerpta literatury k tématu v knihovnách Slezského zemského muzea a Zemského archivu.

V rukopisech byly zpracovány:

- Čepce v národopisných sbírkách Slezského zemského muzea v Opavě, předáno k publikování do sborníku Muzea v Krnově, 3 str.
- Vzpomínky z poutí pro muzejní zpravodaj (vyjde v lednu 2009), 1 str.
- text o lidových krojích ve spolupráci s MZM v Brně pro publikaci Atlas krajiny České republiky, který zpracovává Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, Brno, 1 str.
- katalog k výstavě s názvem Devoční grafika v národopisných sbírkách Slezského zemského muzea, vyjde v r. 2009

Analýza problémů ekonomického, národnostního a kulturního vývoje Slezska a severní Moravy koncem 19. a ve 20. století.

Řešitel: PhDr. Věra Křenovská

V roce 2008 pokračovalo řešení ústavního úkolu č. 2.23 věnovaného analýze problémů ekonomického, národnostního a kulturního vývoje Slezska a severní Moravy koncem 19. a ve 20. století. K výzkumnému úkolu byla v Zemském archivu v Opavě prováděna heuristika pramenů týkajících se problematiky počátků a rozvoje jutařského průmyslu na Opavsku od konce 19. do poloviny 20. století. Výsledek byl publikován ve

Vlastivědných listech. V Zemském archívu byla prováděna heuristika pramenů a v knihovnách ZA a SMO byla studována literatura k problematice vzniku a rozvoje legionářského muzea v Opavě. Výsledky byly publikovány.

Výzkum a dokumentace hudebního života a památek ve Slezsku v 17.–19. století

Řešitel: PhDr. P. Koukal, Ph.D.

Řešitel se zúčastnil mezinárodní muzikologické konference v Czestochowé (Polsko), zabývající se pramennou základnou díla P. A. Ivančice. Rovněž se využívá možnost orientovat část aktivit v rámci institucionálního výzkumného úkolu NPÚ Praha na výzkum a dokumentaci varhan v oblasti severní Moravy a Slezska, jehož výsledky jsou použitelné i v rámci stávajícího výzkumného úkolu ve SZM.

Slezsko v dějinách českého státu.

Řešitelé: Doc. PhDr. I. Korbelařová, Dr., spoluřešitelé Doc. PhDr. R. Žáček, Dr., a Mgr. M. Kouřilová

V rámci dlouhodobě řešeného úkolu je věnována pozornost problematice dějin Slezska ve 14. až 18. století. Výzkum se v současnosti soustřeďuje zejména na otázky městské a venkovské společnosti. Průběžně je zpracovávána bibliografie k dějinám Těšínska a celého Slezska. Výsledky výzkumu byly prezentovány na 3 mezinárodních konferencích. Byla publikována 1 studie v zahraničí, 2 studie v recenzovaných časopisech v ČR a 1 propagační tisk, 4 další studie a 1 bibliografický soupis jsou připraveny k tisku.

Okupace Slezska a severní Moravy v letech 1938–1945.

Řešitel: Doc. PhDr. M. Borák, CSc.

Uskutečnilo se archivní studium pramenů k dějinám Slezska v archivech v Praze, Litoměřicích a Jeruzalémě. Výsledky výzkumu byly představeny na 2 konferencích k dějinám Slezska, byly publikovány 2 studie ve sborníku v zahraničí, 1 studie v knize vydané v ČR. Další studie byla přijata k tisku. V rámci popularizace výsledků výzkumu byly uskutečněny 3 přednášky, 10 vystoupení v rozhlase a televizi, a poskytnuto 50 odborných konzultací. Odborná a popularizační činnost řešitele v oboru dějin okupace a odboje na Ostravsku byla oceněna 28. října 2008 udělením pamětního listu Statutárního města Ostravy u příležitosti 90. výročí založení samostatného československého státu.

Historie a postavení polské menšiny v ČR (ČSR).

Řešitel: Doc. PhDr. M. Borák, CSc.

Probíhalo studium dosud získaných archivních materiálů k postavení polské menšiny v ČSR v roce 1938 pro chystanou publikaci ve středisku Karta ve Varšavě. Řešitel se stal jedním z koordinátorů pro výběr dokumentů k historii sporu o Těšínsko a recenzentem sborníku „Zaolzí. Polsko-český spor o Těšínské Slezsko 1918–2008“, vydaného též v polské verzi. Za tuto pomoc mu bylo ve sborníku vysloveno poděkování. Výsledky výzkumu byly prezentovány na 2 mezinárodních konferencích ve Varšavě a v Českém Těšíně, ve 4 vystoupeních v polštině v televizi a 3 vystoupeních v rozhlase. V říjnu 2008 bylo řešiteli uděleno za dosavadní badatelskou činnost v oboru česko-polských vztahů významné ocenění – diplom ministra zahraničních věcí Polské republiky Radosława Sikorského.

Politický a správní vývoj českého Slezska po roce 1945.

Řešitel: Doc. PhDr. D. Janák, Ph.D.

Pokračovala heuristika v centrálních archivech v Praze. Výsledky výzkumu byly představeny na 2 mezinárodních vědeckých konferencích v Praze a v Německu. Vznikly 2 studie, jež byly připraveny k tisku.

Slováci v České republice

Řešitel: PhDr. O. Šrajerová, CSc.

Průběžně studovala prameny a literaturu k tématu, v roce 2008 se s příspěvky věnovanými dané problematice zúčastnila třech konferencí s mezinárodní účastí, napsána byla studie o Matici slovenské a Slovácích v českých zemích po roce 1945.

Interakce kultur od poloviny 19. století do současnosti na příkladu vybraných lokalit v národnostně a sociálně specifickém regionu Slezska a severovýchodní Moravy

Řešitel: PhDr. J. Machačová, CSc., PhDr. J. Matějček, DrSc.

Stanovení teoretických předpokladů výzkumu, zhodnocení literatury apod. Vznikly dvě rozsáhlejší studie.

Německé obyvatelstvo v českých zemích po roce 1945

Řešitel: Doc. PhDr. T. Staněk, CSc.

Autor se věnoval studiu pramenů a literatury k tématu (s důrazem na postavení německých válečných zajatců v Československu po roce 1945). Napsány byly dvě dílčí studie věnované dosavadnímu výzkumu situace německého obyvatelstva v českých zemích (po roce 1945) v podmínkách SÚ SZM a v české historiografii. Bylo také zahájeno evidování a uspořádávání kopií dokumentů shromážděných v souvislosti s řešením mezinárodního projektu „Migrace a transformace – Migration und Transformation: Sídlní a národnostní politika v českých zemích 1945–1951. Edice dokumentů z českých archivů“.

Problematika muzeologie a zejména dějin muzejnictví v ČR se zřetelem na Moravu a Slezsko zvláště v období od roku 1945

Řešitelé: Doc. PhDr. I. Korbelařová, Dr., N. Onderová, A. Opravilová

Průběžně je vedena databáze muzeí a muzejních institucí na území Moravy a Slezska. Mapovány jsou internetové stránky a prezentace muzeí uvedené oblasti a jejich prezentační a publikační činnost. Realizuje se fotodokumentace současné prezentační činnosti institucí a sběr materiálu dokumentující činnost těchto institucí, zvl. se zaměřením na oblast Slezska.

Připravované projekty

Záchrana přirozené populace Libotínských tisů v katastru obce Rybí, okr. Nový Jičín

Řešitel: Ing. M. Frank, CSc.

Průzkum v terénu, sběr semen z matečných rostlin, výsevy – rok 2007, 2008, zajištění semenné populace tisů v AND k reintrodukcii do vybrané lokality.

Interakce kultur od poloviny 19. století do současnosti na příkladu vybraných lokalit v národnostně a sociálně specifickém regionu Slezska a severovýchodní Moravy

vypracovaný PhDr. J. Machačovou, CSc., Mgr. A. Pokludovou, Ph.D., PhDr. O. Šrajerovou, CSc., a PhDr. J. Matějčkem, DrSc. Návrh byl předložen GA ČR, hodnocen vysoce kladně, nepřijat z důvodu nedostatku finančních prostředků.

Perzekuce československých občanů v Sovětském svazu (1918–1956)

Řešitelé: Doc. PhDr. M. Borák, CSc., (Fakulta veřejných politik SU v Opavě), spoluřešitel doc. PhDr. T. Staněk, CSc., spolupracovníci doc. PhDr. D. Janák, Ph.D. a prof. PhDr. Z. Jirásek, CSc.

Žádost o podporu projektu podaná u Grantové agentury ČR úspěšně prošla konkurzním řízením, projekt byl přijat pod č. 409/09/0555 a byla mu přidělena podpora na léta 2009–2013.

C) KNIHOVNA

Ústřední knihovna SZM je zapsána v evidenci knihoven podle zákona 257/2001 Sb. pod číslem 5787. Je z důvodu ochrany fondu knihovnou prezenční, absenční výpůjčky jsou umožňovány pouze pracovníkům muzea, pedagogům Slezské univerzity a studentům pracujícím na závěrečných pracích. Knihovna má 3 pracoviště, provoz zabezpečuje 8 pracovníků. Uživateli jsou vědečtí a další pracovníci SZM, vysokoškolští studenti, vysokoškolští pedagogové a laická veřejnost.

Akviziční činnost je zaměřena na literaturu z oblasti společenských a přírodních věd. Knihy jsou získávány převážně koupí, částečně výměnou a dary.

Sbírkotvorná činnost je převážně zaměřena na získávání regionální literatury a výsledkem je v rámci ČR zcela unikátní fond silesiak, který čítá 33 823 svazků. Sbírkový charakter má také fond rukopisů, prvotisků a starých tisků, který čítá 4775 svazků.

Vědeckovýzkumná činnost – v knihovně probíhá dlouhodobý mezinárodní projekt – Bibliografie dějin Slezska za účasti J. G. Herder Institutu v Marburgu a Slezského ústavu SZM, jehož garantem je Uniwersytet Wrocławski. Výstupem je každoroční vydání 2 svazků bibliografie v tištěné podobě. V roce 2008 získala knihovna grant MK ČR z programu VISK5 Retrokon na retrokatalogizaci přírůstků knih z let 1987–1991.

Publikační činnost – Výběrová bibliografie silesiak v časopise Slezský sborník.

Ostatní knihovní činnosti: evidence přírůstků, katalogizace a retrokatalogizace, tisk a zařazování katalogizačních lístků, štítkování knih, výpůjční služby, reprografické služby, kroužková vazba, evidence a cirkulace novin a časopisů, mezinárodní a tuzemská výměna knih a publikací (450 výměnných partnerů – muzea, galerie, knihovny, univerzity, vědecké ústavy), meziknihovní výpůjční služba, dodávání záznamů periodik a monografií do Souborného katalogu ČR, vazba novin a časopisů, revize knihovního fondu, čištění a údržba fondu, vypracovávání statistik.

Katalogizace do elektronického katalogu začala v roce 1999 v knihovnickém systému Bibis, od roku 2005 je používán knihovnický software Clavius. Knihovna je od roku 2001 připojena k internetu, vnitřní síť se skládá z 8 počítačů.

Stav knihovního fondu k 31. 12. 2008

Knihy:	283.701
Mapy:	2.073
Rukopisy:	173
Prvotisky:	68
Staré tisky:	4.534
CD:	25
Videokazety:	4

Za rok 2008 bylo zapsáno 3544 přírůstkových čísel, z toho 3 CD.

Statistika čtenářů:

Počet čtenářských návštěv:	2.011
Počet nově zaregistrovaných čtenářů v roce 2008:	64
Počet interních čtenářů:	93

Statistika výpůjček:

Počet výpůjček prezenčních:	5.304
Počet výpůjček absenčních:	577
Počet výpůjček celkem:	5.881
MVS aktivní:	14
MVS pasivní:	110
MVS zahraniční:	9
MVS celkem:	133
Konzultace:	130
Upomínky:	17
Badatelské návštěvy:	6
Exkurze:	4
Odborné přednášky:	1

Finanční přehled:

Výdaje na knižní fond:	245467,95	Kč
Předplatné novin a časopisů:	83778,-	Kč
Ekonomická literatura:	1723,-	Kč

D) EVIDENCE SBÍREK

Nabývání sbírkových předmětů

V roce 2008 bylo zapsáno 1.257 přírůstkových čísel, tj. 33.558 jednotek. Z tohoto počtu bylo koupí získáno 1.902 jednotek, sběrem 5.750 jednotek, darem 2.986 jednotek, jinak 22.929 jednotek. Žádné evidenční číslo nebylo vyřazeno.

Celkem obsahuje sbírkový fond muzea k 31. 12. 2008 2.391.319 jednotek, tj. 178.217 přírůstkových čísel. V evidenci II. stupně je z celkového počtu přírůstkových čísel zpracováno 147.803, tj. 526.524 inventárních čísel (1.579.278 jednotek).

Přehled nákupů sbírkových předmětů:

- likérové etikety z druhé poloviny 19. století a z první poloviny 20. století tištěné v Opavě tiskaři Adolfem Dreschlerem a Karlem Meiselem, 150 kusů, cena: 7500,- Kč;
- 5 ks pamětních mincí České republiky z emisí r. 2008 v kvalitě proof: 200 Kč, Jarmila Novotná, 2007; 200 Kč, Vypuštění první měle družice Země, 2007; 200 Kč, Vydání nařízení Karla IV o zakládání vinic, 2008; 200 Kč, Josef Hlávka, 2008; 200 Kč, Vstup do schengenského prostoru, 2008, cena: 2 900,- Kč;
- brakteát C 959, Přemysl II (1253–1270) za 1 600,-Kč; Denár C 409, Lutold, Znojensko (1092–1097, 1100–1112) za 4 600,- Kč, cena: 6 200,- Kč;
- brakteát moravský C 954, Přemysl II (1253–1270) za 2 100,-Kč; VI. Krejcar 1673, Leopold I., Slezsko, Vratislav za 1 100,- Kč; XV. Krejcar 1663, Leopold I., Dolní Rakousy, Vídeň za 1 400,- Kč; ½ tolar 1773, Leopold I, Uhry, Kremnica, za 4 300,- Kč, cena: 8 900,- Kč;
- tolar 1624, Ferdinand II, Korutany, za 8 500,- Kč; VI. Krejcar 1693, Leopold I., Slezsko, Vratislav, za 850,- Kč, cena 9 350,- Kč;
- Josef Šrámek: Pohled na Kylešovice, olej, plátno, 104 x 68 cm, sign. Šrámek 37, cena: 20 000,- Kč;
- 1 ks CD "Czechs and Baroque Europe" (nahrávka ze skladeb sbírk. fondu muzikologické podsbírký), cena: 250,- Kč;
- osobní fond dr. Zdeny Tomáškové-Kadlecové, tajemnice a sekretářky básníka Petra Bezruče v letech 1949-1958, který obsahuje korespondenci dokumentující poslední období života básníka, rukopisy P. Bezruče a tisky a výstřížky k jeho osobnosti, cena: 90 000,- Kč (dotace ISO);
- soubor 15 kreseb a 5 grafických listů Adolfa Zdrázily z 1. pol. 20. století, cena: 7 550,- Kč;
- 3 ks stříbrných pamětních mincí České republiky z emisí r. 2008 v kvalitě proof: 200 Kč, Viktor Ponrepo, 2008; 200 Kč, Český svaz ledního hokeje, 2008; 200 Kč, Národní technické muzeum, 2008, cena: 1 650,- Kč;
- denár Vratislava II. C 342, z let po r. 1085 za 3 600,- Kč; denár Soběslava I. C 572, z let 1125-1140 za 2 200,- Kč, cena: 5 800,- Kč.

Přehled zápůjček

Smlouva o výpůjčce (SZM půjčuje jiné instituci)

Výstavní – 614 j.

Studijní – 4.598 j.

Prezentace – 58 j.

Putovní v. – 230 j.

Počet uzavřených smluv celkem – 46

Smlouva o fyzickém převzetí věci

Konzervace v rámci SZM – 276 j.

Výstavy v rámci SZM – 2.158 j.

Studijní – 157 j.

Zapůjčeno od jiných organizací

Za účelem výstavy – 1.746 j.

Za účelem výstavy (počet uzavřených smluv) – 21 j.

Studijní účel – 465 j.

Inventarizace a digitalizace

V roce 2008 bylo inventováno 228 893 sbírkových předmětů, tj. 9,57 % z celkového počtu 2 391 319 evidenčních čísel.

Ke konci roku 2008 dosáhl počet digitalizovaných sbírkových předmětů 198 942. Z celkového počtu digitalizovaných sbírkových předmětů je v programu Bach zpracováno 118 742 jednotek, v programu MS Access 80 000 jednotek a v programu Demus 200 jednotek. Bohužel nejednotnost dokumentačních systémů a absence elektronické dokumentace některých podsbírek neumožňují vytvoření centrálního pracoviště pro digitalizaci a koncepční řešení této problematiky.

SZM nemá vlastní digitalizační pracoviště, tuto úlohu tak supluje fotografické pracoviště, které je součástí oddělení společenských věd.

Celkový počet záznamů evidovaných v úplné digitální podobě	5 245
Celkový počet záznamů digitalizovaných částečně	24 429
Celkový počet záznamů v úplné digitální podobě	696

Fotografické pracoviště digitalizuje dvojrozměrné i trojrozměrné sbírkové předměty jak jednotlivým pracovníkům SZM tak i za úplatu odborné laické veřejnosti.

E) PÉČE O SBÍRKY

Správa a ochrana depozitářů

Oddělení přírodovědné

V r. 2008 pokračovala reorganizace sbírkových fondů na pracovišti mineralogicko-petrografickém (přemístění sbírek do nových depozitárních skříní, získaných v r. 2007 z dotace ISO) a zoologickém (restrukturalizace depozitáře velkých obratlovců s přesunem největších exponátů do nových prostor s cílem získat prostor pro uložení nových přírůstků). Byly započaty také přesuny části paleontologických sbírek z důvodu lepšího využití depozitárních skříní a získání místa pro nové akvizice.

Oddělení společenskovední

Výrazně se zlepšilo uložení sbírkových fondů na historickém pracovišti, které získalo nové prostory i vybavení v přízemí budovy Ostrožná 42. Nově získalo prostory v této budově také divadelní pracoviště, které je nutno vybavit odpovídajícím nábytkem. K uložení nových přírůstků byly vybudovány další dva depozitáře archeologického pracoviště v suterénu Výstavní budovy SZM (VB č. 3, 4), které byly zčásti vybaveny regálovým fundusem zakoupeným z prostředků ISO. Přemísťované sbírkové předměty byly ošetřeny a uloženy do nových obalů a byly vyhotoveny nové lokační seznamy. Postupně probíhalo paspartování fotografií sbírky výtvarné fotografie s ukládáním do nových obalů. V Památníku Petra Bezruče byly vybaveny dva depozitáře novými regály.

Ošetření předmětů kulturního dědictví

Oddělení přírodovědné

Celkově bylo preparováno 5.683 ks, reprepárováno 365 ks, zkonzervovány 3 ks, zrestaurováno 11 ks.

- rostlinná fosílie;
- fosilní stopa;
- fosilní fauna;
- fosílie amoniti;
- mechy a vyšší rostliny;
- dvoukřídlí – Diptera;
- ryby;
- obojživelníci;
- plazi;
- ptáci;
- savci;

Oddělení společenskovední

Celkově bylo zkonzervováno 564 předmětů, zásahy byly zdokumentovány v konzervačních kartách a byla provedena fotodokumentace.

- 9 ks. grafických listů;
- obrázek z korálků;
- ceroplastika – Loretokind;
- ceroplastika Panna Marie;
- busta dr. Peřicha;
- 2 ks. vějířů z 19. st.;
- cínový pohár;
- cínová konvice;
- 2 kusy tapiserií;
- rámovaná koláž;
- sloupkové hodiny;
- plechové hodiny;
- mosazné hodiny;
- restaurovány byly 3 ks nábytku z 19. století, portrét císaře Leopolda II. od opavského malíře I. Günthera, gotický reliéf;
- 10 železných předmětů, u dalších 90ti byla odstraněna povrchová koroze. 42 : 156 k. ú. Úvalno, hrad Cvilín – železné hřeby;
- sedací pozinkovaná vana;
- sešit ze zrušeného Zemědělského muzea;
- hračky – dřevěné necky;
- závaží – 16 ks;
- domácí požehnutí;
- plastický obrázek poutního kostela;
- obrázek s voskovou plastikou Piety;
- obrázek s voskovou plastikou Madony;
- obrázek s Pannou Marií Pomocnou;
- dětské oděvní součástky – 9 ks;
- bílé zástěry – 2 ks;
- ložní prádlo, ubrusů, apod. – 5 ks;
- „Délky Ježíše Krista“;
- plastický obrázek s kaplí sv. Anny;
- kolorovaná rytina Panny Marie Pomocné;
- plastika Panny Marie Lurdské;
- stejnokroje příslušníků čsl. legií v Rusku a v Itálii;
- puška pěchotní, která se používala v letech první světové války;
- hlavice vybuchlého šrapnelu velké ráže z 1. světové války;
- zapalovače s časovačem šrapnelu z 1. světové války;
- souprava tří kroužků z časovače šrapnelu z 1. světové války;
- část hlavice z dělostřeleckého náboje z 1. světové války;
- dělostřelecký náboj (granát) z 1. světové války;
- dělostřelecký náboj (granát) bez vodících kroužků z 1. světové války;
- dělostřelecký šrapnel z 1. světové války upravený jako těžítka;
- hlavice z dělostřeleckého šrapnelu (zlomek) z 1. světové války;

- obranný ruční granát;
- dřevěná jídelní lžice z 1. světové války;
- polní jídelní kotlík se závěsným držadlem z 1. světové války;
- brýle motoristické z let 1914–1918;
- světlá dvojitá torba z nepromokavé tkaniny na nošení vody;
- dřevěná polní láhev z let 1914–1918;
- železné stoupačky pro horolezecké útvary z let 1914–1918;
- italská protiplynová maska z 1. světové války s plechovým pouzdrem;
- hliníková jídelní souprava z 1. světové války;
- notové materiály;
- mince, medaile.

Program ISO – dotace na preventivní ochranu před nepříznivými vlivy prostředí, podprogram D, část c, náročné restaurování, konzervování a preparování sbírkových předmětů ze sbírek zapsaných do CES

Oddělení společenskovední

Tělo Krista z Božího hrobu, polychromovaná plastika (inv.č. N 7038)

Tělo Krista z Božího hrobu – polychromovaná plastika klasické kompozice. Jedná se o profesionální řezbářské dílo neznámého autora s prvky zlidovění. Řezáno z jednoho kusu i s podkladem. Pochází ze zbořené kaple v Budišově nad Budišovkou, okr. Opava.

Plastika měla přemalby, uvolněnou a odpadávající polychromii v celé ploše. Celá byla silně znečištěna. Dřevní hmota v torzu – chyběly prsty obou nohou a pravá ruka.

Restaurátorské práce na předmětu prováděla MgA Blanka Valchářová, ak. mal. a rest. (licence MK ČR č. 6779/97). U restaurované plastiky byly upevněny uvolněné fragmenty polychromie, očištěny povrchové nečistoty a odstraněny přemalby na poslední souvislou barevnou vrstvu. Na plastice byly vytmeleny a následně retušovány veškeré defekty, doplněno zlacení. Defekty polychromie se retušovaly akvarelovými barvami. Na závěr se povrch plastiky ošetřil vrstvou závěrečného ochranného laku. Práce byla průběžně dokumentována. Celková částka na provedení všech uvedených zásahů byla 39 000,- Kč.

Sv. Anna učitelka, polychromovaná plastika (inv. č. N 7039)

Sv. Anna učitelka – polychromovaná plastika, rustikální barok. Jedná se o profesionální řezbářské dílo neznámého autora. Řezáno po částech, spojováno nýty. Pochází ze zbořené kaple v Budišově nad Budišovkou, okr. Opava.

Plastika měla uvolněnou polychromii, celoplošné přemalby a byla silně znečištěna. Dřevní hmota v torzu – chyběly ruce a celé kusy okrajových partií z obou stran.

Restaurátorské práce na předmětu prováděla MgA Blanka Valchářová, ak. mal. a rest. (licence MK ČR č. 6779/97). U restaurované plastiky byla upevněna uvolněná polychromie, očištěny povrchové nečistoty a v některých partiích sejmuty přemalby. Vytmeleny a následně retušovány veškeré defekty. Některé části se ponechaly v torzálním stavu, neboť se nepodařilo jednoznačně identifikovat gesta a tvary dané kompozice. Na závěr byla provedena scelující retuš akvarelem a polychromie ošetřena závěrečným lakem. Práce byla průběžně dokumentována. Celková částka na provedení všech uvedených zásahů byla 41 000,- Kč.

Práce na expozicích a kulturních památkách

Památník II. světové války

V roce 2008 byla ukončena generální rekonstrukce objektů a celého areálu. Zároveň probíhalo počítačové zpracování databáze jmen občanů severní Moravy a Slezska, kteří padli za II. světové války ať už v bojích, či v koncentračních táborech. Databáze bude součástí centrální evidence obětí v nové expozici.

Odborná stanoviska a doporučení, školení

- Na jednotlivých odděleních byly zpracovávány odborné posudky pro grantovou agenturu ČR, oponentské posudky monografií a odborných článků, publikovaných v ČR i zahraničí, odborní pracovníci poskytovali konzultace studentům, odborně vedli diplomové práce a vypracovávali oponentské posudky (Slezská univerzita v Opavě, Ostravská univerzita aj.).
- Vypracování odborných bryologických expertíz – 1 pro CHKO Beskydy a 2 pro AOPK Ostrava.
- Spolupráce na tvorbě plánu péče PR Rezávka a NPR Čantorija – část ochrana letounů – projekt AOPK ČR.
- Zpracování metodiky pro hodnocení stavu populací mechů zařazených v Natura 2000.
- Poskytování poradenské činnosti v oblasti mineralogie a petrografie – ZŠ E. Beneše a ZŠ Mařádkova v Opavě, ZŠ Komenského ul. v Kravařích.
- Pomoc při přípravě biologické olympiády – Stanice mladých turistů a přírodovědců Opava.
- Spolupráce se ZOO Ostrava a Stanicí mladých turistů a přírodovědců Opava při záchraně handicapovaných netopýrů a ježků.
- Spolupráce při natáčení výukového filmu o členovcích (filmování zimování dvoukřídlého hmyzu na lokalitě u Děhylova, určování natočených druhů dipter).
- Poradenská služba a odborná pomoc chovatelům akvarijních a užitkových ryb v oblasti chorob, řešení 6 havarijních případů hromadného úhybu ryb.
- Poskytování metodické a odborné pomoci při studiu a vyhledávání archeologických pramenů.
- Posudek ke sbírce Vodní mlýn Wesselsky zpracován na základě žádosti manželů Králových.
- Spolupráce s Ostravským muzeem a muzeem v Ratiboři na zmapování předmětů s tematikou Sv. Floriána ve sbírkách.
- Odborná poradenská činnost folklorním souborům a různým spolkům při pořizování nových krojových součástí, při vyhledávání písňových a tanečních dokladů z různých regionů.
- Poskytování metodické pomoci kronikářům Opavska.
- Účast v organizacích: SIBMAS, UNIMA
- Členství v redakčních radách časopisů Těšínsko, Studia Śląskie, Acta Historica Universitatis Silesianae Opaviensis, Studia Śląskie, Slovanský přehled, ediční radě Bibliotheca Tessinensis, Książnica Cieszyńska Cieszyn, redakční radě webových stránek SZM, redakční radě Střediska pro vydávání historických pramenů Slezského ústavu SZM a Ústavu historie a muzeologie FPF SU.
- Členství v odborných orgánech: Česko-ruská komise historiků a archivářů, Český národní komitét pro středoevropská a východoevropská studia, Česko-polské fórum

při MZV ČR, český sekretariát Mezinárodního centra slezských studií při Konferenci rektorů slezských univerzit, Polsko-česká vědecká společnost, vědecká rada Okresního vlastivědného muzea Nový Jičín, vědecká rada Slezského zemského muzea Opava, vědecká rada Slezské univerzity Opava, vědecká rada FVP SU Opava, Akademický senát SU Opava, rada doktorandského studia UHM FPF SU, porota pro udílení „Ceny ministra obrany za nejlepší studentskou vědeckou práci s tematikou II. světové války“, komise pro nákup sbírek Muzea Těšínska v Českém Těšíně, pracovní skupina Centra pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. světové války, pověřená Ministerstvem kultury ČR výzkumem převodů kulturních statků v organizacích podléhajících MK ČR.

- Členství v oborové radě pro doktorské studijní programy na Katedře historie FF UP v Olomouci a komisi pro státní rigorózní zkoušky tamtéž.
- Členství v kulturní komisi Rady a Výboru pro národnostní menšiny Zastupitelstva Moravskoslezského kraje.
- 2 odborné posudky (posouzení charakteru koncentračního tábora v Nisku nad Sanem a doby věznění jeho vězňů z hlediska zákona č. 255/1946 Sb. pro Federaci židovských obcí v Praze a Ministerstvo obrany ČR, vyhotovení podkladů – jmenné soupisy a životopisy obětí Katyně původem z českých zemí k realizaci pomníku pro Sdružení Katyn v ČR a Kongres Poláků v ČR).
- Metodická pomoc výzkumu historie opavských Židů v době holocaustu pro skupinu studentů 1. ročníku Mendelova gymnázia v Opavě.

F) SEMINÁŘE, KONFERENCE, PŘEDNÁŠKY

pořádané a spolupořádané SZM

- **„Nejstarší introdukce rostlin v botanických zahradách, jejich historie, osudy a budoucnost“.** Mezinárodní konference botanických zahrad k 50. výročí AND 18. 6.–19. 6. 2008. Dvoudenní konference organizované v historických prostorách Červeného zámku v Hradci nad Moravicí. Jednání se zúčastnilo cca 60 účastníků, druhý den probíhala Konference v Arboretu v Novém Dvoře. Ze semináře je připraven rukopis příspěvků pro Sborník z této konference. Red. a ed. M. Frank.
- **„Slezský ústav SZM v Opavě: profil – výzkum – perspektivy“.** Mezinárodní vědecká konference k 60. výročí existence SÚ SZMO pořádaná SÚ SZMO a Slezskou univerzitou v Opavě 4. a 5. 11. 2008. Celkem se zúčastnilo 60 odborníků. Příprava programu a sborníku, zajištění financí a organizační práce O. Šrajarová, T. Staněk, Z. Jirásek, K. Onderová, E. Kabajová, pracovníci Ústřední knihovny SZMO. Účast a vystoupení s referáty a diskusními příspěvky O. Šrajarová, J. Macháčová, M. Kouřilová, A. Pokludová, R. Prokop, G. Sokolová, T. Staněk.

účast na seminářích a konferencích

- Účast na semináři geologů muzeí ČR a SR (Konopáč u Heřmanova Městce, 26. 5. – 30. 5. 2008, L. Jarošová.

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

- 36. Seminář archeologů z muzeí a institucí památkové péče v Chebu, 4. – 6. 6. 2008 (účast PhDr. M. Tymonová).
- Seminář Etnografické komise AMG v Muzeu Těšínska v Českém Těšíně dne 10. 6. 2008, M. Suchánková.
- Seminář o pojetí skla ve výtvarné fotografii, Slezská univerzita v Opavě, únor 2008, L. Wunsch.
- „Muzea a vzdělávací systémy v České republice“, Brno, 11.–12. 11. 2008, E. Schwanová.
- Celostátní seminář knihovníků muzeí a galerií ČR, Západočeské muzeum Plzeň 9. – 11.9.2008. Účast Z. Tichá.

účast s příspěvkem

- Mezinárodní biologická konference v Ostravě, duben 2008; RNDr. V. Plášek, Ph. D.
- Mezinárodní bryologické dny na Králickém Sněžníku, říjen 2008, RNDr. V. Plášek, Ph. D.
- Mezinárodní bryologická konference (USA, Aljaška), srpen 2008, kde prezentoval výsledky bryologického výzkumu formou referátů a posterů. Rovněž participoval na botanické expedici do Tadžikistánu (červen 2008), RNDr. V. Plášek, Ph. D.
- 40. mezinárodní konference archeologie středověku v Plzni, 15. 9.–19. 9. 2009, PhDr. M. Tymolová.
- Mezinárodní muzikologická konference, Czestochowa (Polsko), 4.–7. května 2008, PhDr Petr. Koukal, Ph.D., referát.
- Mezinárodní teatrologická konference O divadle na Moravě a ve Slezsku III, Univerzita Palackého v Olomouci, 8. 10. 2008. Příspěvek Mgr. Sylva Pracná, Německá městská divadla v Opavě, Bruntále a Krnově.
- Teatrologická konference Paměť divadla, Univerzita Palackého v Olomouci, 9.–10. 10. 2008. Příspěvek Mgr. Sylva Pracná, Divadelní artefakty a jejich prameny v muzeích.
- „Právní postavení národnostních menšin v minulosti a současnosti“. Mezinárodní konference pořádaná Právnickou fakultou UK v Praze 5. a 6. 5. 2008. Účast a vystoupení s referátem PhDr. O. Šrajarová, CSc.
- „Opavské a opolské Slezsko“. Mezinárodní konference pořádaná 21. 11. 2008 Slezskou univerzitou v Opavě. Vystoupení s referátem PhDr. O. Šrajarová, CSc.
- „Město a městská společnost v procesu modernizace 1740–1918“. Vědecká konference pořádaná 6. a 7. 11. 2008 Centrem pro hospodářské a sociální dějiny Ostravské univerzity a Historickým ústavem AV ČR. Vystoupení s referátem Mgr. A. Pokludová, Ph.D., PhDr. J. Machačová, CSc.
- „JUDr. Václav Kounic a jeho doba“. Vědecká konference pořádaná 30. 9.–1. 10. 2008 zámek Slavkov-Austerlitz, Historickým ústavem FF Masarykovy univerzity – Výzkumným střediskem pro dějiny střední Evropy (prameny, země, kultura) ve spolupráci s Maticí moravskou a Památníkem A. Dvořáka ve Vysoké u Příbrami. Vystoupení s referátem Mgr. A. Pokludová, Ph.D.
- „Německy mluvící obyvatelstvo v Československu po roce 1945“. Mezinárodní vědecký seminář pořádaný 12. a 13. 11. 2008 v Brně Historickým ústavem FF Masarykovy univerzity ve spolupráci s Maticí moravskou, ÚSD AV ČR a Společenskovedným ústavem SAV. Vystoupení se vstupním referátem doc. PhDr. T. Staněk, CSc.

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

- „Reflexe dějin Československa 1918–1948 v historiografii na počátku 3. tisíciletí“. Mezinárodní vědecká konference pořádaná Historickým ústavem AV ČR v Praze 5. 2. 2008. Prezentace kolektivního referátu PhDr. J. Machačová, CSc.
- „České křižovatky evropských dějin 1918–1938–1948–1968“. Mezinárodní konference pořádaná v Senátu Parlamentu ČR v Praze Historickým a Masarykovým ústavem AV ČR, ÚSD AV ČR a Národním archivem 22.–23. 9. 2008. Vystoupení s referátem (společně s J. Matějčkem) PhDr. J. Machačová, CSc.
- „Od početí ke školní brašně“. Odborný seminář pořádaný v Pardubicích 29.–30. 5. 2008 Východočeským muzeem a Univerzitou Pardubice. Vystoupení s vlastním referátem a s příspěvkem J. Matějčka PhDr. J. Machačová, CSc.
- „Havířov a rozvoj jeho industriálního dědictví“. Odborný seminář pořádaný v Havířově 9.10.2008. Vystoupení s příspěvkem doc. PhDr. R. Prokop, CSc.
- Sesja wspomnieniowa z okazji 100 rocznicy urodzin Emanuela Guziura (29. 2. 1908 – 1. 2. 1989). Mezinárodní vědecká konference, pořádaná Klubem Propozycji PZKO 23. 2. 2008 v Českém Těšíně. Účast doc. PhDr. M. Borák, CSc., vystoupení v diskusi.
- Zaolzie w XX wieku – spór polsko-czeski. Mezinárodní diskusní fórum, které pořádaly pod patronací velvyslance ČR v Polsku Jana Sechtra a velvyslance Polské republiky v ČR Jana Pastwy Středisko KARTA a Dům setkání s historií 30. 10. 2008 ve Varšavě. Účast doc. PhDr. M. Borák, CSc., příspěvek „Česká historiografie k dějinám Těšínska“, účast v diskusi.
- Opavské a opolské Slezsko v Evropské unii/Śląsk Opolski i Opawski w Unii Europejskiej. Mezinárodní vědecká konference pořádaná Ústavem veřejné správy a regionální politiky Fakulty veřejných politik Slezské univerzity v Opavě ve spolupráci s Politologickým ústavem a Sociologickým ústavem Opolské univerzity 21. 11. 2008 v Opavě. Účast doc. PhDr. M. Borák, CSc., příspěvek „Centralizační aspekty v menšinové politice v Československu po roce 1945 (na příkladu polské menšiny v Těšínském Slezsku)“.
- Únor 1948 v Československu: Nástup komunistické totality a proměny společnosti. Mezinárodní vědecká konference pořádaná Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR, Národním archivem, Historickým ústavem SAV a Úřadem vlády ČR 25. – 27. 2. 2008 v Praze. Účast doc. PhDr. D. Janák, CSc., příspěvek „Likvidace spolků a vytváření masových organizací po únoru 1948 (na příkladu Českého Slezska)“.
- Erinnerung und regionale Identität. Mezinárodní vědecká konference, pořádalo Grenzlandmuseum Eichfeld 10. – 12. 6. 2008 v Teistungen. Účast D. Janák, příspěvek „Zu einigen Problemen des Gefängniswesens in der ČSR in der kommunistischen Diktatur in der Zeit des Kalten Krieges (1948–1955)“.
- Colloquium Opole 2008. Polacy-Niemcy-Czesi. Sąsiednistwo w XX wieku. Otwarta Europa, Orwarte regiony, Nowy wymiar migracji. Mezinárodní vědecká konference, pořádaná 8. 12. 2008 v Opole. Účast I. Korbelařová a Z. Jirásek, příspěvek „Procesy migracyjne na Śląsku Opawskim“.

G) PUBLIKAČNÍ A EDIČNÍ ČINNOST

Ediční činnost

AL SAHEB, J., PINDUR, D.: *Vizitační protokoly vratislavské diecéze z roku 1697. II. Těšínské arcikněžství*. K vydání připravila I. Korbelářová, Opava 2008.

JEŽ, R.: *Odhady majetků měšťanů v Opolsko-Ratibořském knížectví z roku 1544*. K vydání připravila I. Korbelářová, Opava 2008.

Interakce národnostních kultur. Teoretické a metodologické přístupy. *Sborník z mezinárodního vědeckého semináře konaného ve dnech 25.–26. října 2007 v Opavě*. Edd. J. Macháčová a O. Šrajetrová. Opava: Slezské zemské muzeum v Opavě a Slezská univerzita v Opavě, 2008, 42 s. + CD. ISBN 978-80-86224-69-5.

KREJČOVÁ, H., VLČEK, M.: *Property Transfers of Cultural Assets of World War II. Victims and Tilia Publishers 2008. 80 p. ISBN 978-80-7285-096-9. Memories Returned. Jewish Property at the Museum of Decorative Arts, Prague. (Translation of the opening pages, introductory study and editorial notes from the Czech-language publication Návraty paměti)*. Executive editor Mečislav Borák. Prague and Šenov u Ostravy, Documentation Centre for Property Transfers of Cultural Assets of World War II Victims and Tilia Publishers 2008. 80 p. ISBN 978-80-7285-096-9.

Restituce zkonfiskovaných uměleckých předmětů. Přání nebo realita? *Dokumentace, identifikace a restituce kulturních statků obětí II. světové války. Příspěvky z mezinárodní vědecké konference v Liberci (24. – 26. října 2007)*. Editor Mečislav Borák. Praha, Centrum pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. světové války při Ústavu pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky, v. v. i., v nakladatelství Tilia 2008. 305 s. ISBN 80-7285-069-5, 80-7285-068-7.

A Wish or a Reality? Restitution of Confiscated Art Works. *Documentation, identification and restitution of cultural property of the victims of World War II. Proceedings of the international conference held in Liberec on 24–26 October, 2007*. Edited by Mečislav Borák. Prague, Documentation Centre for Property Transfers of the Cultural Assets of WW II Victims, Institute of Contemporary History, Czech Academy of Sciences in Tilia Publishers, 2008. 302 p. ISBN 978-80-7285-100-3 , 978-80-7285-099-0.

KREJČOVÁ, H., VLČEK, M.: *Vývozy a vynucené dary uměleckých předmětů při emigraci židů z Čech a Moravy v letech 1938-1942 (pracovní název)*. Editor Mečislav Borák, provedeny první revize textu a redakční úpravy 141 stran rukopisu.

Publikační činnost

Monografie a sborníky

KLADIWA, P., POKLUDOVÁ, A., KAFKOVÁ, R.: *Lesk a bída obecních samospráv Moravy a Slezska 1850-1914. Díl II., sv. I: Muži z radnice*. Ostrava: FF Ostravské univerzity, 2008, 740 s. ISBN 978-80-7368-595-9.

- MACHAČOVÁ, J., MATĚJČEK, J.: *Problémy obecné kultury v českých zemích 1781–1989*. Opava: Slezské zemské muzeum, 2008, 509 s. ISBN 978-80-86224-66-4.
- POKLUDOVÁ, A.: *Formování inteligence na Moravě a ve Slezsku 1857–1910*. Opava: Slezské zemské muzeum, 2008, 328 s. ISBN 978-80-86224-67-1.

Studie

přírodovědné oddělení

- DISNEY, R. H. L. D. & ŠEVČÍK, J. Three new host records for scuttle flies (Dipt., Phoridae) reared from fungus sporophores. *The Entomologist's Monthly Magazine*, roč. 144, 2008, s. 191-192.
- DOLNÝ, A., PLÁŠEK, V., DROZD, P., KOČÁREK, P.: Affinity of dragonflies for Sphagnum ecological-groups. *4th International Meeting on the Biology of Sphagnum*. Juneau. University of Alaska, 2008. p. 7.
- DROZD, P., DOLNÝ, A., JAŠÍK, M., KOČÁREK, P., KRUPAŘ, M., PLÁŠEK, V., ŠEVČÍK, J.: Structure of invertebrate community associated with moss cushions.- *4th International Meeting on the Biology of Sphagnum*. Juneau: University of Alaska, 2008. p. 7.
- FRANK, M.: Vilém Borůvka – muzejník, preparátor a cestovatel. *Čas. Slez. Muz. Opava (A)*, 56: s. 89–90.
- FRANK, M.: *Wollemina nobilis* (Araucariaceae) ve sbírkách dřevin Arboreta Nový Dvůr. *Čas. Slez. Muz. Opava (A)*, 57: s. 89–90.
- GAJDOŠÍK, M., WÜNSCH, L. Pestrá krása papoušků. *Propagační pexeso ZOO Ostrava a Slezského zemského muzea k výstavě „Pestrá krása papoušků“*, Slezské zemské muzeum, 2008.
- JAROŠOVÁ, L., ZAPLETAL, L., HANÁČEK, M.: Padesáté výročí instalace největšího bludného balvanu v Opavě. *Čas. Slez. Muz. Opava (A)*, 57: 85-91, 2007.
- KOČÁREK, P., GRUCMANOVÁ, Š., FILIPCOVÁ, Z., BRADOVÁ, L., PLÁŠEK, V., HOLUŠA, J. Mosses as a food component of groundhopper *Tetrix ceperoi* (Orthoptera: Tetrigidae).- *4th International Meeting on the Biology of Sphagnum*. Juneau. University of Alaska, 2008. p. 9.
- KOČÁREK, P., PLÁŠEK, V., MALACHOVÁ, K. & CIMALOVÁ, Š. (EDS): Environmental changes and biological assessment IV. *Scripta Facultatis Rerum Naturalium Universitas Ostraviensis 186*, 2008, 391 pp.
- OMELKOVÁ, M., JEŽEK, J., STARÝ, J., ROHÁČEK, J., HOLINKA, J.: Dvoukřídlí (Diptera) [True flies (Diptera)], s. 294–298. In JONGEPIEROVÁ, I. (ed.): *Louky Bílých Karpat [Grasslands of the White Carpathian Mountains]*. 461 s. ZO ČSOP Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou, 2008.
- PAPP, L. & ŠEVČÍK, J.: *Grzegorzekia hungarica* sp. n. and new records of European Mycetophilidae and Bolitophilidae (Diptera). In STLOUKALOVÁ, V. (ed.): *Dipterologica bohemoslovaca Vol. 14. Acta Zoologica Universitatis Comenianae*, roč. 47, 2007, č. 2, s. 187–193.
- PLÁŠEK, V. & CIMALOVÁ, Š. Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska I. *Čas. Slez. Muz. Opava (A)*, 2008, 57: s. 45–48.
- PLÁŠEK, V., CIMALOVÁ, Š. Regional Botany. *Učební text OU Ostrava*, 2008, 75 pp.
- PLÁŠEK, V., MARKOVÁ, I. *Orthotrichum pulchellum* Brunt.- In. *New national a regional bryophyte records*, 18. *Journal of Bryology* 2008, 30: s. 163–164.
- PLÁŠEK, V., ZMRHALOVÁ, M.: & ČÍHAL Lukáš. Epiphytic mosses within Orthotrichaceae family in the Hrubý Jeseník Mts. A preliminary comparison of historical & recent data. pp. 163–169. In: KOČÁREK, P., PLÁŠEK, V., MALACHOVÁ, K. &

- CIMALOVÁ, Š. (EDS): *Environmental changes and biological assessment IV*. Scripta Facultatis Rerum Naturalium Universitas Ostraviensis 186, 2008, 391 pp.
- POLEDNÍK, L., ŘEHULKA, J., KRANZ, A., POLEDNÍKOVÁ, K., HLAVÁČ, V., KAZIHNITKOVÁ, H. Physiological responses of over-wintering common carp (*Cyprinus carpio*) to disturbance by Eurasian otter (*Lutra lutra*). *Fish Physiology and Biochemistry*, roč. 34, 2008, s. 223–234.
- ROHÁČEK, J., ŠEVČÍK, J.: Faunistic records from Czech Republic and Slovakia. Platypezidae. In STLOUKALOVÁ, V. (ed.): *Dipterologica bohemoslovaca* Vol. 14. *Acta Zoologica Universitatis Comenianae*, roč. 47, 2007, č. 2, s. 255–256.
- ROHÁČEK, J.: Anthomyzidae, s. 329. In BORGES, P. A.V., ABREU, C., AGUIAR, A. M. F., CARVALHO, P., JARDIM, R., MELO, I., OLIVEIRA, P., SÉRGIO, C., SERRANO, A. R. M. & VIEIRA, P. (eds.): *A list of the terrestrial fungi, flora and fauna of Madeira and Selvagens archipelagos*. 440 s. Direcção Regional do Ambiente da Madeira and Universidade dos Açores, Funchal and Angra do Heroísmo, 2008.
- ROHÁČEK, J.: Anthomyzidae. In ZIEGLER, J. (ed.): *Diptera Stelviana*. A dipterological perspective on a changing alpine landscape. Vol 1. *Studia dipterologica*, suplement 16, 2008, s. 117–122.
- ROHÁČEK, J. Clusiidae. In ZIEGLER, J. (ed.): *Diptera Stelviana*. A dipterological perspective on a changing alpine landscape. Vol 1. *Studia dipterologica*, suplement 16, 2008, s. 152–156.
- ROHÁČEK, J.: Faunistic records from Czech Republic and Slovakia. Acartophthalmidae. In STLOUKALOVÁ, V. (ed.): *Dipterologica bohemoslovaca* Vol. 14. *Acta Zoologica Universitatis Comenianae*, roč. 47, 2007, č. 2, s. 257.
- ROHÁČEK, J.: Faunistic records from Czech Republic and Slovakia. Sphaeroceridae. In STLOUKALOVÁ, V. (ed.): *Dipterologica bohemoslovaca* Vol. 14. *Acta Zoologica Universitatis Comenianae*, roč. 47, 2007, č. 2, s. 257–258.
- ROHÁČEK, J.: Revision of the genus *Amygdalops* Lamb, 1914 (Diptera, Anthomyzidae) of the Oriental, Australasian and Oceanian Regions. *Acta Zoológica Academiae Scientiarum Hungaricae*, roč. 54, č. 4, 2008, s. 325–400.
- ROHÁČEK, J.: Sphaeroceridae, s. 336–337. In BORGES, P. A.V., ABREU, C., AGUIAR, A. M. F., CARVALHO, P., JARDIM, R., MELO, I., OLIVEIRA, P., SÉRGIO, C., SERRANO, A. R. M. & VIEIRA, P. (eds.): *A list of the terrestrial fungi, flora and fauna of Madeira and Selvagens archipelagos*. 440 s. Direcção Regional do Ambiente da Madeira and Universidade dos Açores, Funchal and Angra do Heroísmo, 2008.
- ŘEHULKA, J., MINAŘÍK, B.: Total calcium and inorganic phosphate in blood plasma in farmed rainbow trout, *Oncorhynchus mykiss*. *Aquaculture Research*, roč. 39, 2008, s. 1161–1168.
- SAWICKI, J., PLÁŠEK, V. & SZCZECIŃSKA, M. Testing candidate trnH-psbA noncoding plant barcode region in the *Orthotrichum* genus. pp. 170–177.- In: KOČÁREK, P., PLÁŠEK, V., MALACHOVÁ, K. & CIMALOVÁ, Š. (EDS): *Environmental changes and biological assessment IV*. Scripta Facultatis Rerum Naturalium Universitas Ostraviensis 186, 2008, 391 pp.
- ŠEVČÍK, J., CHANDLER, P. J. *Acomopterella martinovskyi* sp. n., the first Palaearctic record of the genus *Acomopterella* Zaitzev (Diptera: Mycetophilidae). *Zootaxa*, 2008, č. 1968, s. 58–64.
- ŠEVČÍK, J., LAŠTOVKA, P. Two new European species of *Docosia* (Diptera: Mycetophilidae). *Biologia, Bratislava*, roč. 63, 2008, s. 117–119.
- ŠEVČÍK, J., MÁČA, J. Faunistic records from Czech Republic and Slovakia. Drosophilidae. In STLOUKALOVÁ, V. (ed.): *Dipterologica bohemoslovaca* Vol. 14. *Acta Zoologica Universitatis Comenianae*, roč. 47, 2007, č. 2, s. 258–259.

- ŠEVČÍK, J., ROHÁČEK, J. Fungus gnats (Diptera: Mycetophilidae and Keroplatidae) reared from grass and sedge tussocks in the Czech Republic. *Časopis Slezského zemského Muzea, Opava (A)*, roč. 57, 2008, s. 175–178.
- ŠEVČÍK, J.: Faunistic records from Czech Republic and Slovakia. Bolitophilidae. In STLOUKALOVÁ, V. (ed.): *Dipterologica bohemoslovaca* Vol. 14. *Acta Zoologica Universitatis Comenianae*, roč. 47, 2007, č. 2, s. 248–249.
- ŠEVČÍK, J.: Faunistic records from Czech Republic and Slovakia. Ditomyiidae. In STLOUKALOVÁ, V. (ed.): *Dipterologica bohemoslovaca* Vol. 14. *Acta Zoologica Universitatis Comenianae*, roč. 47, 2007, č. 2, s. 249.
- ŠEVČÍK, J.: Faunistic records from Czech Republic and Slovakia. Dixidae. In STLOUKALOVÁ, V. (ed.): *Dipterologica bohemoslovaca* Vol. 14. *Acta Zoologica Universitatis Comenianae*, roč. 47, 2007, č. 2, s. 253–254.
- ŠEVČÍK, J.: Faunistic records from Czech Republic and Slovakia. Keroplatidae. In STLOUKALOVÁ, V. (ed.): *Dipterologica bohemoslovaca* Vol. 14. *Acta Zoologica Universitatis Comenianae*, roč. 47, 2007, č. 2, s. 249.
- ŠEVČÍK, J.: Faunistic records from Czech Republic and Slovakia. Mycetophilidae. In STLOUKALOVÁ, V. (ed.): *Dipterologica bohemoslovaca* Vol. 14. *Acta Zoologica Universitatis Comenianae*, roč. 47, 2007, č. 2, s. 250.
- ŠEVČÍK, J.: Síťokřídli (Neuroptera), střechatky (Megaloptera), srpice (Mecoptera). [Lacewings (Neuroptera), alderflies (Megaloptera), and scorpion flies (Mecoptera)], s. 254–255. In: JONGEPIEROVÁ, I. (ed.): *Louky Bílých Karpat* [Grasslands of the White Carpathian Mountains]. 461 s. ZO ČSOP Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou, 2008.

společenskévědní oddělení

- BORÁK, M.: K problémům periodizace dějin Slezska v letech 1938–1945. In *K periodizaci dějin Slezska*. Opava 2008, s. 189–197. ISBN 978-80-7248-496-6.
- BORÁK, M.: Oběti katyňského zločinu z Bystřice. Bystřický případ. In GAURA, K. *Bystřice nad Olší. Bystrzyca nad Olzą. Od minulosti k přítomnosti jedné z největších obcí na Těšínsku*. Bystřice, Anna Konderlová 2007, s. 236–249. (vyšlo 2008)
- BORÁK, M.: Ofiary zbrodni katyńskich w Republice Czeskiej w świetle nowych ustaleń. *Łambinowicki Rocznik Muzealny*, t. 30, Opole 2007, s. 63–84. ISSN 0137-5199. (vyšlo 2008)
- BORÁK, M.: Okres 1938–1945. In *Śląskoznawcze deficyty badawcze nauk historycznych. Red. Marek Czaplinski, Janusz Dębicki, Tomasz Przerwa*. Wrocław, Uniwersytet Wrocławski 2007, s. 125. ISBN 83-913944-9-2. (vyšlo 2008)
- BORÁK, M.: Paměť Katynia po obu stronach Śląska. In *Z pamięcią ku przyszłości*. Rydułtowy, Urząd Miasta Rydułtowy 2007, s. 107–126. ISBN 978-83-907476-6-8. (vyšlo 2008)
- BORÁK, M.: Rudolf Žáček – všestranný historik Slezska. *Slezský sborník*, r. 106, 2008, č. 3, s. 232–240. ISSN 0037-6833.
- BORÁK, M.: Záhada katyňských lebek. In *Confinia Silesiae (K životnímu jubileu Rudolfa Žáčka)*. *Acta Historica Universitatis Silesianae Opaviensis*, sv. 1, 2008, Opava 2008, s. 511–532. ISSN 1803-411X.
- BORÁK, M.: Židé – oběti gulagů a popravišť v Sovětském svazu. In *První pražský seminář. Dopady holocaustu na českou a slovenskou společnost ve druhé polovině 20. století*. Praha, Spolek akademiků – Židů v nakladatelství Varius 2008, s. 198–210.
- JANÁK, D.: Československé mise v sovětském Rusku do roku 1922. In *Sborník k 70. narozeninám prof. PhDr. Dušana Uhlíře, CSc.* *Acta historica et museologica Universitatis Silesianae Opaviensis*, sv. 7, 2007, Opava 2007, s. 365–372. ISBN 978-80-7248-448-5.
- JANÁK, D.: Periodizace slezských dějin po roce 1945. In *K periodizaci dějin Slezska*. Opava 2008, s. 199–211. ISBN 978-80-7248-496-6.

- JANÁK, D.: Z Českého Slezska do sovětských věznic (1920-1938). In *Confinia Silesiae (K životnímu jubileu Rudolfa Žáčka)*. Acta Historica Universitatis Silesianae Opaviensis, sv. 1, 2008, Opava 2008, s. 237–251. ISSN 1803-411X.
- JIRÁSEK, Z., KORBELÁŘOVÁ, I.: Procesy migracijne na Śląsku Opawskim (vyžádaný příspěvek). Colloquium Opole 2007. Polacy-Niemcy-Czesi. Sąsiedztwo w XXX wieku. Otwarta Europa, Otwarte regiony, Nowy wymiar migracyjny, PIN – IŚ w Opolu, *Institut Socjologii Uniwersytetu Opolskiego, Osteuropa-Unstitut Regensburg*, 8. 12. 2008, Opole.
- KORBELÁŘOVÁ, I., ŽÁČEK, R.: Funkce muzeí v pohraničí z perspektivy česko-polského pohraničí. In: *Muzeum wobec kulturowego dziedzictwa pogranicza polsko-czeskiego*. Kudowa-Zdrój 2008, s. 155–162.
- KORBELÁŘOVÁ, I.: Role jazyka v životě národnostních menšin v České republice. Colloquium Opole 2007. Polacy-Niemcy-Czesi. Sąsiedztwo w XXX wieku. Mniejszości narodowe i etniczne w Europie - edukacja i kultura. *Red. S. Senft, A. Trzscelińska-POlus*, Opole 2008, s. 68-75.
- KOUKAL, P.: Trpínský kostel a jeho varhany ISBN 978-80-254-0429-4, In: *Pamětní spis k posvěcení varhan v kostele sv. Václava v Trpíně*. Trpín 2008, s. p. (6-15). ISBN 978-80-86417-01-1.
- KOUKAL, P.: Varhanářství na Krnovsku a Bruntálsku do roku 1873, In: *Bohumil Plánský a kolektiv: Krnov – město královského nástroje*. Krnov 2008, s. 18–43
- KOUŘILOVÁ, M. - PELC, M.: Historický kontext proměn zámku ve Studénce. *Časopis Slezského zemského muzea - série B*, 56, 2007 (vyšlo 2008), č. 1, ISSN 0323-0678, s. 59–72.
- KOUŘILOVÁ, M.: Bibliografie Rudolfa Žáčka. In: *Confinia Silesiae, Acta historica Universitatis Silesianae Opaviensis*, 1, 2008, s. 17–28.
- KŘENOVSKÁ, V.: Počátky a rozvoj jutářské výroby na Opavsku od konce 19. do poloviny 20. století, *Vlastivědné listy*, roč. 34, 2/2008, s. 10–14.
- KŘENOVSKÁ, V.: Výstava 28. říjen 1918 a vznik legionářského muzea v Opavě, *Věstník AMG*, roč. 08, č. 5, s. 18–19.
- MACHAČOVÁ, J.: Dětství v chudé rodině – 2. polovina 19. století v českých zemích. In *Od početí ke školní brašně*. Pardubice: Východočeské muzeum, 2008, s. 111–118. ISBN 978-80-87151-01-3.
- MACHAČOVÁ, J.: Vnitřní obrazy měst středních vrstev v 19. století. In *Město, identita, paměť*. Edd. B. Soukupová, H. Novotná, A. Jurková, A. Stawarz. Bratislava, 2007, s. 100–108. (vyšlo 2008). ISBN 978-80-88997-40-5.
- MACHAČOVÁ, J., MATĚJČEK, J.: Kulturní výměna a její výzkum. Interakce (a integrace) kultur v regionu severní Moravy a Slezska. Úvod k výchozí analýze. In *Interakce národ kultur. Teoretické a metodologické přístupy. Sborník z mezinárodního vědeckého semináře konaného ve dnech 25. –26. října 2007 v Opavě*. Edd. J. Machačová a O. Šrajerová. Opava: Slezské zemské muzeum v Opavě a Slezská univerzita v Opavě, 2008, s. 6-13. ISBN 978-80-86224-69-5.
- MACHAČOVÁ, J., MATĚJČEK, J.: Náboženství, církev a sekularizace v českých zemích. *Slezský sborník*, 2008, roč. 106, č. 1, s. 1–13. ISSN 0037-6833.
- MACHAČOVÁ, J.; MATĚJČEK, J.: Sociální dějiny 19. století v českých zemích: z výsledků různých přístupů. In *Česko-slovenská historická ročenka, 2007*. Ed. J. Goněc. Brno, Bratislava, 2007, s. 75-86. (vyšlo 2008). ISBN 978-80-210-4497-5, 978-80-87129-01-6.
- MACHAČOVÁ, J., MATĚJČEK, J., MUSILOVÁ, D., PAVELČÍKOVÁ, N.: Zpráva o stavu výzkumu sociálních dějin v období 1918–1948 od začátku 90. let 20. století do současnosti. In *Reflexe dějin Československa 1918–1948 v historiografii 3. tisíciletí*. Uspořádal J. Němeček. Praha: Historický ústav AV ČR, 2008, s. 125–143. ISBN 978-80-7286-132-3.

- MATĚJČEK, J.: Dětství nádeníka se střídavým zaměstnáním W. Holka. Z doby vzniku „moderní nespokojenosti“. In *Od početí ke školní brašně*. Pardubice: Východočeské muzeum, 2008, s. 111–126. ISBN 978-80-87151-01-3.
- MATĚJČEK, J.: Funkce a prožitek města industriální epochy v českých zemích (1800)-1900-2000. In *Město, identita, paměť*. Edd. B. Soukupová, H. Novotná, A. Jurková, A. Stawarz. Bratislava, 2007, s. 88–99. (vyšlo 2008). ISBN 978-80-88997-40-5.
- MATĚJČEK, J.: Takzvané sociální systémy průmyslových podniků v českých zemích 1828–1945. *Slezský sborník*, 2008, roč. 106, s. 240–259. ISSN 0037-6833.
- MICHNOVÁ, V.: K otázce otto-adelheidských denárů a jejich zastoupení v kelčském a komárovském nálezu, *Slezský numismatik*, č. 11, 2008, s. 8–10.
- MICHNOVÁ, V.: Numismatické pracoviště Slezského zemského muzea v roce 2007. Ostrava2007, s. 26, 28, 38, 56–57.
- Nysa Sztuka dawnej stolicy księstwa biskupiego*, Wrocław 2008, s. 269 – 271.
- MICHNOVÁ, V.: Z pokladu zůstal pouze beránek a pár mincí. O tpekém osudu stňhajícím jeden z nejpozoruhodnějších nálezů objevených na území českého Slezska, *Mince a bankovky*, roč. 2, č. 6, 2008, s. 14-17 . ISSN 1214-6757.
- OLŠOVSKÝ, J.: Několik poznámek ke kulturním dějinám opavského a těšínského Slezska (Opava, Šenov, Těšín a Frýdek). Příspěvek k dějinám mecenášských a objednavatelských strategií v letech 1730-1800. In: *Confinia Silesiae*, Sborník příspěvků věnovaných Rudolfu Žáčkovi, (edd): V. Čapská a M. Čapský, Opava 2008.
- POKLUDOVÁ, A.: Forming intelligentsia in Moravia and Silesia in the second half of the 19th and the beginning of the 20th Century. In *Historical Social Research/ Historische Sozialforschung*, 2008, roč. 33, 2. Elite Formation in the Other Europe (19th–20th Century), s. 82-98. ISSN 0172-6404.
- POKLUDOVÁ, A.: Muži z radnice. In KLADIWA, P.; POKLUDOVÁ, A.; KAFKOVÁ, R. *Lesk a bída obecních samospráv Moravy a Slezska 1850–1914. Díl II., sv. 1. Muži z radnice*. Ostrava: FF Ostravské univerzity v Ostravě, 2008, s. 135–330. ISBN 978-80-7368-595-9.
- PRACNÁ, S.: Loutkářství v severní části střední Moravy po roce 1945 do současnosti (okresy Nový Jičín, Šumperk a Olomouc). *Časopis Slezského zemského muzea*, Opava, série B, 2006, roč. 55, č. 3, s. 271-284
- PROKOP, R.: Hornické osídlení z pohledu hospodářského a urbanizačního vývoje ostravského regionu. *Časopis Slezského zemského muzea*, série B, 2007, roč. 56, s. 216–231. (vyšlo 2008). ISSN 0323-0678.
- PROKOP, R., KNOP, A.: Ke vzniku a některým vývojovým zvláštnostem vysokého pedagogického školství v regionu severní Moravy a Slezska. *Časopis Slezského zemského muzea*, série B, 2008, roč. 57, s. 74–92. ISSN 0323-0678.
- SCHENKOVÁ, M.: *Biografický slovník Slezska a severní Moravy (nová řada), sešit 22*, SCHENKOVÁ, M.: Několik slov k historii poutního kostela P. Marie na Riemerbergu, In: *Slezský numismatik*, nová řada, č. 11, 2008, s. 21–22.
- ŠRAJEROVÁ, O.: K otázkám image postsocialistických miest ostravského regiónu (z výsledkov sociologického výskumu). In *Město, identita, paměť*. Bratislava, 2007, s. 177–192. ISBN 978-80-88997-40-5.
- ŠRAJEROVÁ, O.: Matica slovenská a Slováci v českých krajinách po roku 1945. In *Slováci v zahraničí 24. Mať volá II*. Martin: Matica slovenská, 2008, s. 50-59. ISBN 978-80-7090-002-4, 978-80-7090-873-0.
- VOLNÁ, A.: Výběrová bibliografie silesiak 91. *Slezský sborník*, 2008, roč.106, č. 1, s.78-80. ISSN 0037-6833.
- VOLNÁ, Alena. Výběrová bibliografie silesiak 93. *Slezský sborník*, 2008, roč. 106, č.3, s. 240. ISSN 0037-6833.

VOLNÁ, Alena. Výběrová bibliografie silesiak 94. *Slezský sborník*, 2008, roč. 106, č.4, s. 318-320. ISSN 0037-6833.

Populárně vědné články

BORÁK, M.: K úmrtí PhDr. Bořivoje Čelovského. *Časopis Slezského zemského muzea*, série B, r. 57, 2008, č. 3, s. 228-231. ISSN 0323-0678.

BORÁK, M.: Seminář historiků II. světové války. *Slezský sborník*, r. 106, 2008, č. 2, s. 157-159. ISSN 0037-6833.

KOUŘILOVÁ, M.: Slezský ústav SZM: Profil – výzkum – perspektivy. *Příležitostný tisk k 60. výročí Slezského ústavu*, Opava 2008. 8 s.

KŘENOVSKÁ, V., TARABOVÁ, I.: Z historie firmy S. Trebitsch a syn, tkalcovna hedvábí ve Vítkově, *Opavsko* 13. 5. 2008, č. 19, příl.

KŘENOVSKÁ, V.: 28. říjen 1918 a vznik legionářského muzea v Opavě, *průvodce výstavou, nestr.*

MICHNOVÁ, V.: Komárovský poklad: objevený a znovu zmizelý, *Opavský deník*, středa 16. dubna 2008, s. 33.

MICHNOVÁ, V.: Opava má medaili, která připomíná reprezentativní výstavu z roku 1927, *Opavský deník*, č. 284, čtvrtek 4. prosince 2008, str. 3.

MICHNOVÁ, V.: Podzimní inspirace (výstava ve Wienerwaldu), *Opavský deník*, č. 268, pátek 14. listopadu 2008, str.8.

OLŠOVSKÝ, J. (rec.): Andrzej Niedzelenko - Vít Vlnas (ed.), *Slezsko - perla v české koruně. Tři období rozkvětu vzájemných uměleckých vztahů - Mateusz Kapustka - Jan Klípa -*

Andrzej Koziel - Piotr Oszczanowski

OLŠOVSKÝ, J.: Nejvyšší kvalita za lidové ceny. *Zpravodaj SZM č. 5/200.*

SUCHÁNKOVÁ, M.: Kouzelný svět hraček. In: *Zpravodaj Slezského zemského muzea*, Opava, 1/2008, 1 str.

Práce v tisku

přírodovědné oddělení

BARBER, K. N., ROHÁČEK, J.: Anthomyzidae. In BROWN, B. (ed.). *Manual of Diptera of Central America*. 9 s. rkp. (nová, doplněná verze)

FRANK, M. (2008): 50. výročí *Arboreta Nový Dvůr (1958 – 2008) Sborník z Mezinárodní konference k výročí AND. 50 rkp. stran.*

FRANK, M. (2008): ed., *Index Seminum, 47/2008 27 p., ročně vydávaná brožura, sloužící k mezinárodní výměně rostlin. Vyd. Slezské zemské muzeum.*

GASTALDO, R. A., PURKYŇOVÁ, E., ŠIMUNEK, Z., SCHMITZ, M. D.: Ecological persistence in the Late Mississippian (Serpukhovian – Namurian A). Megafloreal record of the Upper Silesian Basin, Czech Republic. *Palaios*. 55 s. rkp.

GASTALDO, R. A., PURKYŇOVÁ, Eva, ŠIMUNEK, Z.: Megafloreal perturbation across the Enna marine zone in the Upper Silesian Basin attests to Late Mississippian (Serpukhovian) deglaciation and climate change. *Palaios*. 56 s. rkp.

HANÁČEK, M.: Amoniti – ozdoby i dravci dávno zaniklých moří. *Vlastivědné listy*. roč. 35, 9 s. rkp.

HANÁČEK, M.: Geologická expozice na Masarykově střední škole zemědělské a Vyšší odborné škole v Opavě. *Vlastivědné listy*. roč. 35, 5 s. rkp.

- JAROŠOVÁ, L.: Jeskyně Na Špičáku. In: Jeseníky - příroda, historie, život. V. Dudák (ed.). Nakladatelství Baset.
- JAROŠOVÁ, L.: Venkovní geologické expozice. In: *Jeseníky - příroda, historie, život*. V. Dudák (ed.). Nakladatelství Baset.
- PFEFFERKORN, H. W., GASTALDO, R. A., DIMICHELE, W. A., KOTAS, A., KOTASOVA, A., MIGIER, T., TRZEPIERCZYNSKA, A., ZDANOWSKI, A., PURKYNŮVA, Eva, SIMUNEK, Z., BLAKE, B. M., EBLE, C. F., GILLESPIE, W. H., BEUTHIN, J. D. and SCHULGA, V. F.: Impact of glacial (icehouse climate) on tropical vegetation and plant evolution. *Palaeography, Palaeoclimatology and plant evolution*. 26 s. rkp.
- PLÁŠEK, V., SAWICKI, J., & SZCZECIŃSKA, M.: Preliminary studies on the phylogeny of the genus *Orthotrichum*. *Annales Botannici Fennici*, in press (18 pp).
- PLÁŠEK, V., SAWICKI, J., TRÁVNÍČKOVÁ, V. & PASEČNÁ, M.: *Orthotrichum moravicum* (Orthotrichaceae), a new moss species from the Czech Republic. *The Bryologist*, in press (15 pp.).
- PLÁŠEK, V.: *Orthotrichum sordidum*.- In. New national a regional bryophyte records, 21. *Journal of Bryology*, in press (2 p).
- ROHÁČEK, J., BARBER, K., N.: New reduced-winged species of *Mumetopia* Melander, with analysis of the relationships of this genus, *Chamaebosca* Speiser and allied genera (Diptera: Anthomyzidae). *Acta Societatis Zoologicae Bohemicae*, roč. 72(2008), 2009, 25 str. rkp.
- ROHÁČEK, J., TÓTHOVÁ, A., VAŇHARA, J.: Phylogeny and affiliation of European Anthomyzidae (Diptera) based on mitochondrial 12S and 16S rRNA, *Zootaxa*, 11 str. rkp.
- ROHÁČEK, J.: A monograph of Palearctic Anthomyzidae (Diptera) Part 2. *Časopis Slezského zemského Muzea, Opava* (A), roč. 58, 2009, supplement 1, 160 str. rkp.
- ŘEHULKA, J., CINK, D., ŽALÁK, J., MINAŘÍK, B.: Prebiotic effect of fructo-oligosaccharides on growth and physiological state of rainbow trout, *Oncorhynchus mykiss*. 12 s, 6 obr, 2 tab.
- ŘEHULKA, J., MINAŘÍK, B.: Cholesterolaemia and triacylglycerolaemia in farmed rainbow trout, *Oncorhynchus mykiss*. 14 s, 7 obr, 4 tab.
- ŠEVČÍK, J., BARTÁK, M., VANĚK, J.: Dvoukřídlí (Diptera: Nematocera) čeledí Anisopodidae, Mycetobiidae a Dixidae vysokých poloh Krkonoš. *Opera Corcontica*, 5 str. rkp.
- ŠEVČÍK, J., BARTÁK, M., VANĚK, J.: Zajímavé nálezy čeledí Mycetophilidae, Bolitophilidae a Keroplatidae (Diptera: Nematocera) z vysokých poloh Krkonoš. *Opera Corcontica*, 8 str. rkp.
- ŠEVČÍK, J., VONIČKA, P.: Dvoukřídlí (Diptera: Nematocera) čeledí Mycetophilidae (bedlobytkovití), Keroplatidae, Bolitophilidae, Diadocidiidae, Sciaridae (smutnicovití) a Anisopodidae (stružilkovití) Jizerských hor. *Sborník Severočeského Muzea, Přírodní vědy*, 31 str. rkp.
- ŠIMUNEK, Z., PURKYŇOVÁ, E., GASTALDO, R. A.: Megafloral perturbation across the and Enna marine zone in the Upper Silesian Basin attests to late Mississippian deglaciation and climate change. *Palaeogeography, Palaeoclimatology and Palaeoecology*. 66 s. rkp.

společenskovoední oddělení

BORÁK, M.: *Bořivoj Čelovský. Pro Biografický slovník Slezska a severní Moravy, sešit 15, Ostrava 2008. 7 s.*

- BORÁK, M.: *Centralizační aspekty v menšinové politice v Československu po roce 1945 (na příkladu polské menšiny v Těšínském Slezsku)*. Pro sborník z konference *Opavské a opolské Slezsko v Evropské unii/ Śląsk Opolski i Opawski w Unii Europejskiej*, 12 s.
- BORÁK, M.: *Evropská dimenze dějin Slezska v letech 1938-1945*. Pro sborník z konference *Slezský ústav SZM: profil – výzkum - perspektivy*, 5 s.
- BORÁK, M.: *K výsledkům výzkumu Slezského ústavu o perzekucích totalitních režimů*. Pro sborník z konference *Slezský ústav SZM: profil – výzkum – perspektivy*, 5 s.
- BORÁK, M.: *K životnímu jubileu historika Dušana Janáka*. Pro *Těšínsko*, 7 s.
- BORÁK, M.: *Odškodňování obětí nacistického režimu v Evropě*. Pro *Soudobé dějiny*, 6 s.
- BORÁK, M.: *Slavná židle z Těšína*. Pro *Těšínsko*, 4 s. + 3 foto
- JANÁK, D. – JIRÁSEK, Z.: *Evropská dimenze slezských dějin: 1945 – současnost*. Pro sborník *Slezský ústav SZM: profil – výzkum - perspektivy*, 10 s.
- JANÁK, D.: *Věznění Čechů a československých občanů v Sovětském svazu 1918 – 1939*: Pro sborník z konference *Slezský ústav SZM: profil – výzkum - perspektivy*, 12 s.
- JANÁK, D.: *Zu einigen Problemen des Gefängniswesens in der ČSR in der kommunistischen Diktatur in der Zeit des Kalten Krieges (1948 - 1955)*. Pro sborník z konference *Erinnerungskultur und regionale Identität*, 8. s.
- KORBELÁŘOVÁ, I. – JIRÁSEK, Z.: *Procesy migracijne na Śląsku Opawskim*. Pro sborník *Polacy-Niemcy-Czesi. Sąsiednistwo w XX wieku. Otwarta Europa, Orwarte regiony, Nowy wymiar migrac. Colloquium Opole 2008*, 10 s.
- KORBELÁŘOVÁ, I. – JIRÁSEK, Z.: *Procesy migracyjne na Śląsku Opawskim*. 10 str. pro *Colloquium Opole 2008*.
- KORBELÁŘOVÁ, I. – OPRAVILOVÁ, A.: *Soupis publikací vydaných Slezským ústavem v Opavě (1948-2007)*, 40 s.
- KORFBELÁŘOVÁ, I.: *Evropská dimenze slezských dějin: 1648 – pol. 18. stol*. Pro sborník *Slezský ústav SZM: profil – výzkum - perspektivy*, 10 s.
- KOUŘILOVÁ, M.: *Modality konfliktu mezi venkovskou společností a reprezentanty vesnické správy v 17. a 18. století*. Pro sborník z konference *Slezský ústav SZM: profil – výzkum – perspektivy*, 15 s.
- KOUŘILOVÁ, M.: *Správa vesnické komunity v pobělohorské době na bruntálském panství*. Pro *Časopis Slezského zemského muzea*, série B, 21 s.
- KOUŘILOVÁ, M.: *Správa vesnické komunity v pobělohorské době na bruntálském panství*, 21 s. rkp., pro *Časopis Slezského zemského muzea*, série B.
- KOUŘILOVÁ, M.: *Venkovské socioekonomické struktury ve Slezsku*, 10 s. rkp., pro sborník z konference *Slezsko – země Koruny české. Historie a kultura 1300–1740*.
- MACHAČOVÁ, J.; MATĚJČEK, J.: *Město a městská společnost v 19. století*, 8 s.
- MACHAČOVÁ, J.; MATĚJČEK, J.: *První republika – kontinuita a diskontinuita vzorů chování a prožívání (patterns)*, 12 s.
- MACHAČOVÁ, J.; MATĚJČEK, J.: *Sociální dějiny ve Slezském ústavu SZMO (základní informace)*, 6 s.
- MATĚJČEK, J.: *Kulturní výměna a její výzkum. Interakce (a integrace) kultur v regionu severní Moravy a Slezska*, 61 s.
- MATĚJČEK, J.: *Paul Kupelwieser, tvůrce sociálního systému Vítkovických železáren*, 10 s.
- MATĚJČEK, J.: *Profesní, sociální a osobnostní kultivace v českých zemích v 19. a 20. století*, 15 s.
- MICHNOVÁ, M., POLANSKÝ L., TOMKOVÁ, K., TYMONOVÁ, M.: *K problematice*
- PROKOP, R.: *Valašští rodáci v novém městě Havířově*, 11 s.
- SCHENKOVÁ, M - OLŠOVSKÝ, J. *Malířství a sochařství 19. století v západní části českého Slezska*.

- SOKOLOVÁ, G.: Použití dotazníkové techniky v současném výzkumu ústní slovesnosti (pokus o sociologicko-folkloristickou analýzu), 19 s.
- SOKOLOVÁ, G.: Rudolf Dadák – hornický vypravěč předchozí generace, 20 s.
- STANĚK, T. (ed.): Akty hromadného násilí na tzv. státně nespolehlivém obyvatelstvu v českých zemích v roce 1945: vybrané případy a jejich vyšetřování. Migrace a transformace. Sídlení a národnostní politika v českých zemích 1945-1951. *Dokumenty z českých archivů*. Sv. I.3, 300 s.
- STANĚK, T.: Akty hromadného násilí na tzv. státně nespolehlivém obyvatelstvu v českých zemích v roce 1945 (úvod ke sv. I.3 edice), 27 s.
- STANĚK, T.: *Německé obyvatelstvo v českých zemích (zejména po roce 1945) ve výzkumech Slezského ústavu Slezského zemského muzea v Opavě*, 18 s.
- STANĚK, T.: *Tábory, pracovní povinnost, váleční zajatci (k úvodu ke sv. I.1 edice)*, 9 s
- STANĚK, T.: *Zamyšlení nad výzkumem poválečných „německých problematik“ v českých zemích*, 8 s.
- ŠRAJEROVÁ, O.: Národní identita ako hodnota, 10 s.
- ŠRAJEROVÁ, O.: Národnostné problémy stredoeurópskeho priestoru, 48 s.
- ŠRAJEROVÁ, O.: Slováci v ČR vo výskume Slezského ústavu SZM, 15
- ŠRAJEROVÁ, O.: Špecifiká slovenskej menšiny v ČR, 10 s.
- TYMONOVÁ, M.: Reliéfy středověkých komorových kachlů jako pramen hmotné kultury českého Slezska. *Archaeologia historica* 33, 2007 (v tisku) – 14 stran rkp. *znovuobjeveného komárovského depotu (Nálezy č. 1653). Revize popisu a dochované části depotu. Numismatické listy (v tisku) – část Tymonová 4 str. rkp. Revize popisu a dochované části depotu - část MICHNOVÁ - 8 stran rukopisu.*

Monitoring tisku o SZM

Ladovské Vánoce ve Slezském zemském muzeu

Hláška - č. 11, 2008

V muzeu dvě výstavy

Opavský a hlučínský Region – 25.11.2008

rubrika: kultura – strana: 5 – autor: (ans)

Ladovské Vánoce v muzeu

Region Opavsko – 25.11.2008

rubrika: zpravodajství - strana:4 - autor: KAMILA BINDROVÁ

Stará Opava v díle Adolfa Zdrázily

Region Opavsko – 25.11.2008

rubrika: historie - strana: 14 - autor: Mgr. ZDENĚK KRAVAR

Dílo Adolfa Zdrázily bude představeno dnes

Opavský a hlučínský deník – 6.11.2008

rubrika: kultura regionu - strana: 28 - autor: ANNA SOTOLÁŘOVÁ

Deník krajských událostí

ČTK – 5.11.2008

Zahájení výstavy ke 140. výročí narození malíře Adolfa Zdrázily

Slezský ústav slaví šedesátiny

Mladá fronta DNES – 4.11.2008

rubrika: kultura – kraj Moravskoslezský - strana: 5 - autor: (den)

Slezské muzeum nabízí významná razidla pražských grošů

Opavský a hlučínský deník – 3.11.2008

rubrika: kultura regionu - strana: 36 - autor: VĚRA MICHNOVÁ

Deník krajských událostí

ČTK – 31.10.2008

Zahájení výstavy ke 140. výročí narození malíře A. Zdrázily

V muzeu je výstava o vzniku republiky

Týdeník Bruntálský Region - 29.10.2008

rubrika: zajímavosti - strana: 10 - autor: MILAN FREIBERG

Slezské muzeum otevřelo výstavu

Týdeník Opavský a Hlučínský Region – 29.10.2008

rubrika: kultura - strana: 5 - autor: MILAN FREIBERG

Výstava k výročí vzniku republiky a vzniku legionářského muzea v Opavě

Region Opavsko – 21.10.2008

rubrika: Zpravodajství - strana: 4

Připomenou historii státu

Týdeník Opavský a Hlučínský Region – 21.10.2008

rubrika: Týden v regionu - strana: 2 - autor: ANNA SOTOLÁŘOVÁ

Deník krajských událostí

ČTK – 12.9.2008

Slezský ústav a arboretum se zapojí do akce Dny evropského dědictví

Příběh slezského porcelánu začal kolem roku 1820

ČT 2 – 12.9.2008

rubrika: Dobré ráno - Ostrava

Výstava ukáže slezský porcelán

Mladá fronta DNES – 11.9.2008

rubrika: kultura - autor: (jav)

Porcelán ze dvou století

Právo – 11.9.2008

rubrika: Severní Morava a Slezsko - strana: 13 - autor: (plk)

Deník krajských událostí

ČTK – 10.9.2008

Výstava Slezský porcelán od roku 1820 do 1945

Muzeum nabídne výstavu slezského porcelánu

Opavský a hlučínský deník – 10.9.2008

rubrika: kultura regionu - strana: 32 - autor: MILAN FREIBERG

Dny evropského dědictví zpřístupní památky

Region Opavsko – 9.9.2008

strana: 8 – autor: (nasa)

Evropskou noc pro netopýry Opava hostila již potřetí

Opavský a hlučínský deník – 9.9.2008

rubrika: zpravodajství - Opavsko a Hlučínsko – strana: 2 – autor: MILAN FREIBERG

Deník krajských událostí

ČTK – 5.9.2008

Slezský ústav a arboretum se zapojí do akce Dny evropského dědictví

Deník krajských událostí

ČTK – 4.9.2008

Třetí ročník Evropské noci pro netopýry

Opava zažije již dvanáctou noc pro netopýry

Týdeník Opavský a Hlučínský Region – 2.9.2008

rubrika: kultura - strana: 5 - autor: MILAN FREIBERG

Deník krajských událostí

ČTK – 29.8.2008

Třetí ročník Evropské noci pro netopýry

Opavské muzeum láká stále víc

Právo – 1.8.2008

Severní Morava a Slezsko - strana: 12 - autor: JOSEF GABZDYL

Bludný balvan slaví půlstoletí od svého umístění v centru Opavy

Opavský a hlučínský deník – 23.7.2008

strana: 3 - autor: MILAN FREIBERG

Slezské zemské muzeum nabízí letní výstavy

Bruntálský a knovský deník – 11.7.2008

Karvinský deník

rubrika: kultura regionu - strana: 28 - autor: (jih)

Letní arboretum zaplavili pestrobarevní motýli

Region Opavsko – 1.7.2008

rubrika: publicistika – strana: 3 – autor: (hlo)

Léto okoření muzejní výstavy

Týdeník Bruntálský Region – 1.7.2008

rubrika: Společnost - strana:10 - autor: (ans)

Muzeum plné vynálezů

Region Opavsko – 24.6.2008

Slezské zemské muzeum nabízí chytré hlavičky

Právo – 21.6.2008

Interaktivní výstava v muzeu

Týdeník Opavský a Hlučínský Region - 17.6.2008

rubrika: kultura - strana: 5 - autor: (ans)

Opavské rozcímání

Blesk Hobby – 11.6. 2008

Rozcestník - str. 61

Výstava Zdeňka Milera

Týdeník Opavský a Hlučínský Region - 10.6.2008

rubrika: kultura - strana: 5 - autor: (mif)

V muzeu začala výstava Zdeňka Milera

Region Opavsko – 10. 6. 2008

Král andulek vystoupí v Opavě

Opavský a hlučínský deník - 6.6.2008

rubrika: Opavsko a Hlučínsko - strana: 3 - autor: (mif)

Výstava Zdeňka Milera potrvá do konce června

Opavský a hlučínský deník - 6.6.2008

rubrika: Opavsko a Hlučínsko - strana: 3 - autor: (mif)

Král andulek v muzeu

Region Opavsko – 3. 6. 2008

Výstava děl Zdeňka Milera

Týdeník Opavský a Hlučínský Region - 3.6.2008

rubrika: kultura - strana: 5 - autor: (ans)

Král andulek vystoupí v Opavě

Bruntálský a krnovský deník - 31.5.2008

rubrika: Z okolí regionu - strana: 4 - autor: (mif)

Král andulek vystoupí v Opavě

Opavský a hlučínský deník - 31.5.2008

rubrika: Opavsko a Hlučínsko - strana: 3 - autor: (mif)

Dny dětí? Na vodě i na ranči

Mladá fronta DNES - 30.5.2008

rubrika: Kraj Moravskoslezský - strana: 5 - autor: MARKÉTA RADOVÁ

Muzejní noc pokračuje v Olomouci, Mělníku a dalších městech

novinky.cz - 30.5.2008

rubrika: Cestování - autor: Novinky, ČTK

Deník krajských událostí

ČTK - 30.5.2008

Opavská muzejní noc aneb Den dětí v muzeu

Opavskou muzejní noc prožijeme s autorem legendárního Krtečka

Opavský a hlučínský deník - 29.5.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 23 - autor: ANNA SOTOLÁŘOVÁ

Opavská muzejní noc aneb Den dětí v muzeu

Region Opavsko - 27. 5. 2008

Opavské muzeum bude plné her a dětí

Právo - 29.5.2008

rubrika: Severní Morava a Slezsko - strana: 10 - autor: (jog)

Muzeum nabídne další přednášku

Bruntálský a krnovský deník - 26.5.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 26 - autor: ANNA SOTOLÁŘOVÁ

Muzeum nabídne další přednášku

Frydecko-místecký a třinecký deník - 26.5.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 26 - autor: ANNA SOTOLÁŘOVÁ

Muzeum nabídne další přednášku

Karvinský deník - 26.5.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 26 - autor: ANNA SOTOLÁŘOVÁ

Lidé se poučí o životě zvířat

Mladá fronta DNES - 26.5.2008

rubrika: Kraj Moravskoslezský - strana: 4 - autor: (MEL)

Muzeum nabídne další přednášku

Novojičínský deník - 26.5.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 26 - autor: ANNA SOTOLÁŘOVÁ

Muzeum nabídne další přednášku

Opavský a hlučínský deník - 26.5.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 26 - autor: ANNA SOTOLÁŘOVÁ

Opavské děti čeká dvoudenní zábavný program

Opavský a hlučínský deník - 22.5.2008

rubrika: Moje Opava - strana: 25 - autor: (jih)

Rok se zvířaty v muzeu

Týdeník Krnovské noviny - 20.5.2008

rubrika: Zajímavosti - strana: 11 - autor: (ans)

O jaru se bude hovořit v další přednášce muzea

Týdeník Opavský a Hlučínský Region - 20.5.2008

Muzeum zve na přednášku Jaro z cyklu Rok se zvířaty

Region Opavsko - 20. 5. 2008

Muzea slaví, zvou k návštěvě

Mladá fronta DNES - 16.5.2008

rubrika: Kraj Moravskoslezský - strana: 5 - autor: MARKÉTA RADOVÁ

Výstavními exponáty budou papoušci

Opavský a hlučínský deník - 15.5.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 27 - autor: (jih)

Matice slezská slaví čtyřicáté narozeniny

Právo - 14.5.2008

rubrika: Severní Morava a Slezsko - strana: 12 - autor: (jog)

Tři akce ve Slezském zemském muzeu

Týdeník Opavský a Hlučínský Region - 13.5.2008

rubrika: kultura - strana: 8 - autor: (ans)

Na závěr května: pestrý Den dětí

Hláska – č.5, 2008

Muzeum připravilo hned tři akce

Region Opavsko – 13. 5. 2008

Národní soutěž Gloria musealis se zúčastnilo 50 institucí

ČTK – 13.5.2008

Výstava je vzpomínkou na divadelní osobnost

Opavský a hlučínský deník - 12.5.2008

strana: 30 - autor: JITKA HRUŠKOVÁ

Babraj se s Opavou rozloučil Yuzuru

Opavský a hlučínský deník - 24.4.2008

rubrika: Den s deníkem - strana: 37 - autor: ANNA SOTOLÁŘOVÁ

V Opavě je k vidění část pokladu, přijďte se podívat do Slezského muzea

Bruntálský a knovský deník - 16.4.2008

rubrika: Z okolí regionu - strana: 4

V Opavě je k vidění část pokladu, přijďte se podívat do Slezského muzea

Moravskoslezský deník - 16.4.2008

rubrika: Z okolí Ostrava - strana: 5

V Opavě je k vidění část pokladu, přijďte se podívat do Slezského muzea

Novojičínský deník - 16.4.2008

rubrika: Z okolí regionu - strana: 4

Část pokladu mohou mít lidé ještě doma

Opavský a hlučínský deník - 16.4.2008

rubrika: Moje Opava - příloha - strana: 33 - autor: MILAN FREIBERG

V Opavě je k vidění část pokladu, přijďte se podívat do Slezského muzea

Opavský a hlučínský deník - 16.4.2008

rubrika: Moje Opava - příloha - strana: 33

Nejman přiblíží kouzlo Austrálie

Mladá fronta DNES - 10.4.2008

rubrika: Kultura - Kraj Moravskoslezský - strana: 5 - autor: (ama)

Výstava Sága moravských Přemyslovců nabídne veřejnosti i přednášky

Region Opavsko – 18. 3. 2008

Muzeum nabízí výstavní ságu o moravských Přemyslovcích a vzpomínku na opavského divadelního scénografa

Hláska – č.3, 2008

Výstava přiblíží život moravských Přemyslovců

Mladá fronta DNES - 13.3.2008

rubrika: Kultura - Kraj Moravskoslezský - strana: 6 - autor: (sva)

Zahájení výstavy Sága moravských Přemyslovců

ČTK – 13.3.2008, avízo

Moravští Přemyslovci budou vládnout Opavě

Právo - 13.3.2008

rubrika: Severní Morava a Slezsko - strana: 12 - autor: Josef Gabzdyl

Výstava Sága moravských Přemyslovců nabídne veřejnosti i přednášky

Bruntálský a knovský deník - 12.3.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 27 - autor: (mif)

Výstava Sága moravských Přemyslovců nabídne veřejnosti i přednášky

Frydecko-místecký a třinecký deník - 12.3.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 27 - autor: (mif)

Výstava Sága moravských Přemyslovců nabídne veřejnosti i přednášky

Karvinský deník - 12.3.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 27 - autor: (mif)

Výstava Sága moravských Přemyslovců nabídne veřejnosti i přednášky

Novojičínský deník - 12.3.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 27 - autor: (mif)

Výstava Sága moravských Přemyslovců nabídne veřejnosti i přednášky

Opavský a hlučínský deník - 12.3.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 27 - autor: (mif)

O přemyslovské Moravě

Týdeník Kmovské noviny - 11.3.2008

rubrika: Zajímavosti - strana: 8 - autor: (ans)

O přemyslovské Moravě

Týdeník Opavský a Hlučínský Region - 11.3.2008

rubrika: kultura - strana: 5 - autor: (ans)

Deník krajských událostí

ČTK - 6.3.2008

výbor textů L. Peřicha

SZM představí výbor textů L. Peřicha

ČTK - 6.3.2008, avízo

Otevření ústředního památníku v Hrabyni nabírá roční zpoždění

ČT 1 - 29.2.2008

pořad: Události v regionech - Ostrava - vysíláno: 19:25 - pořadí zprávy: 3

Opavské divadlo na Sašu Babraje stále vzpomíná

Opavský a hlučínský deník - 21.2.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 47 - autor: JITKA HRUŠKOVÁ

Život plný slunce

Region Opavsko - 12. 2. 2008

Alexandr Babraj, vzpomínka na scénografa

ČT 1 - 13.2.2008

pořad: Dobré ráno z Moravy a Slezska - Ostrava - vysíláno: 05:59 - pořadí zprávy: 2

Alexandr Babraj, vzpomínka na scénografa

ČT 1 - 13.2.2008

pořad: Téma Dobrého rána - Ostrava - vysíláno: 07:25 - pořadí zprávy: 1

Alexandr Babraj, vzpomínka na scénografa

ČT 1 - 13.2.2008

pořad: Téma Dobrého rána - Ostrava - vysíláno: 07:40 - pořadí zprávy: 1

Babraj se s Opavou rozloučil

Týdeník Bruntálský Region - 12.2.2008

rubrika: Zajímavosti - strana: 8 - autor: (ans)

Babraj se s Opavou rozloučil

Týdeník Opavský a Hlučínský Region - 12.2.2008

rubrika: kultura - strana: 5 - autor: (ans)

Výstava Život plný slunce

ČT 1 - 11.2.2008

pořad: Report - vysíláno: 18:00 - pořadí zprávy: 7

Výstava Život plný slunce vzpomíná na A. Babraje

Opavský a hlučínský deník - 9.2.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 48 - autor: (ans)

Zahájení výstavy scénografa, designéra, grafika...

ČTK - 7.2.2008, avízo

Deník krajských událostí

ČTK - 7.2.2008

zahájení výstavy A. Babraje

Oči se dodnes špatně shánějí, říká preparátor

Mladá fronta DNES - 6.2.2008

rubrika: Střední Morava - strana: 4 - autor: PETRA SASÍNOVÁ

Slunečný život Alexandra Babraje

Mladá fronta DNES - 6.2.2008

rubrika: Kultura - Kraj Moravskoslezský - strana: 5 - autor: (ama)

Představí Život plný slunce

Opavský a hlučínský deník - 6.2.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 47 - autor: ANNA SOTOLÁŘOVÁ

Historické i soudobé pohledy na Opavu lákají návštěvníky muzea

Hláška - č.2, 2008

24 HODIN NA MORAVĚ A VE SLEZSKU

Lidové noviny - 4.2.2008

rubrika: Morava a Slezsko - strana: 6

Preparátor ožívuje dávno mrtvé

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

Mladá fronta DNES - 2.2.2008

rubrika: Kraj Moravskoslezský - strana: 1 - autor: (asi)

Oči se dodnes špatně shánějí

Mladá fronta DNES - 2.2.2008

Slezské zeměské muzeum šlo s návštěvností nahoru

Opavský a hlučínský deník - 1.2.2008

rubrika: Moje Opava - strana: 43 - autor: (red)

Opavští rádi chodí do svého muzea

Právo - 31.1.2008

rubrika: Severní Morava a Slezsko - strana: 10 - autor: JOSEF GABZDYL

Končí dvě výstavy v muzeu

Opavský a hlučínský deník - 28.1.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 33 - autor: (ans)

Muzeum nabízí polodrahokamy, hračky i pohledy

Opavský a hlučínský deník - 21.1.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 33 - autor: (ans)

Opava na dobových pohledech

Mladá fronta DNES - 16.1.2008

rubrika: Kultura - Kraj Moravskoslezský - strana: 5 - autor: (MEL)

POZVÁNKY

Lidové noviny - 9.1.2008

rubrika: Věda - strana: 17 - autor: ev

Výstava polodrahokamů v muzeu

Opavský a hlučínský deník - 9.1.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 47 - autor: (sea)

Jaké expoziční najdeme ve Slezském zeměském muzeu v měsíci lednu?

Opavský a hlučínský deník - 4.1.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 33 - autor: ANDREA SEDLÁČKOVÁ

Slezské muzeum vystavuje výsledky fotografické soutěže

Opavský a hlučínský deník - 3.1.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 37 - autor: MILAN FREIBERG

Končí výstava japonského loutkáře

Opavský a hlučínský deník - 3.1.2008

rubrika: Kultura regionu - strana: 37 - autor: (sea)

Na loutky zítra naposledy

Týdeník Opavský a Hlučínský Region - 2.1.2008

rubrika: kultura - strana: 5 - autor: (sea)

H) PREZNTACE SBÍREK A NÁVŠTĚVNOST

Expozice SZM

Výstavní budova SZM

Komenského 10
746 48 Opava
tel.: 553 714 809

- **Evropské umění 14.–18. století ze sbírek SZM**
- **Slezsko v lidovém umění**
- **Vývoj přírody ve Slezsku a na severní Moravě**

Otevřeno: út–so 9–12, 13–16, ne a svátky 9–12, 14–16
Návštěvnost: 16.361 osob

Památník Petra Bezruče

Ostrožná 35
746 01 Opava
tel.: 553 625 024

- **Život a dílo Petra Bezruče**

Otevřeno: po–pá 8–12, 13–16
Návštěvnost: 2.184 osob

Srub Petra Bezruče

739 14 Ostravice 41
tel.: 558 682 356 / 553 625 024

- **Krajem Petra Bezruče**

Otevřeno: květen–říjen út–ne 9–11, 14–16
listopad–duben pouze pro předem ohlášené
návštěvy
Návštěvnost: 1.290 osob

Arboretum Nový Dvůr

746 01 Opava

tel.: 553 661 031 / 553 661 032

- **Dřeviny pěti světadílů**

Otevřeno: po–pá 8–12, 13–16

Návštěvnost: 32.149 osob

Památník II. světové války v Hrabyni

747 63 Hrabyně 192

tel.: 553 775 091

Expozice z důvodu rekonstrukce uzavřena.

Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky

748 01 Hlučín-Darkovičky

tel.: 595 051 110

- **Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky**

Otevřeno: červenec–srpen út–pá 9–17,

so, ne, svátky 11–17

duben–říjen čtvrtek–pá 9–15.30,

so, ne, svátky 11–17

listopad–březen pouze pro předem
ohlášené návštěvy

Návštěvnost: 8.050 osob

Výstavy

výstavy v SZM

Výstavní budova

Z historie Gymnazijského muzea v Opavě

1. 1. 2007–31. 1. 2008

Garant: PhDr. V. Křenovská

Výstava prezentovala počátky a rozvoj Gymnazijského muzea v Opavě. Návštěvníkům představila výběr z rozsáhlého sbírkového fondu této instituce.

Dílo Zdeňka Buriana ve sbírkách SZM

1. 1. 2007–18. 6. 2008

Garant: RNDr. J. Roháček, CSc.

Noriyuki Sawa – japonský loutkář

1. 11. 2007–4. 1. 2008

Garant: Mgr. Sylva Pracná

Výstava přecházející z předešlého roku byla ukončena a převezena na Velvyslanectví Japonska v ČR – Informační a kulturní centrum v Praze, kde byla výstava dále prezentována. V rámci výstavy byla vydána skládačka (text, zpracování Mgr. Sylva Pracná).

Kouzelný svět hraček

6. 12. 2007–31. 1. 2008

Garant: PhDr. Miroslava Suchánková

Výstava prezentovala soubor hraček od nejstarších zhotovovaných ze samorostů, travin apod., přes hračky vyráběné podomáckým způsobem, hračky dívčí, chlapecké až po stavebnice a hračky moderní. Souběžně s výstavou hraček probíhala výstava Vánoční motivy na pohlednicích, která vhodně doplňovala vánoční atmosféru.

Opava na dobových pohledech

13. 12. 2007–15. 2. 2008

Garant: Bc. Luděk Wunsch

Představení nejstarších dochovaných celkových pohledů na město Opavu. Soubor pohledů představoval 37 rytin, akvarelů, dřevořezů a litografií od r. 1593 do r. 1860.

Život plný slunce Alexandra Babraje /1948-2007/

7. 2.–20. 4. 2008

Garant: Mgr. Sylva Pracná

Výstava u příležitosti nedožitého životního jubilea scénografa Alexandra Babraje. V rámci výstavy byla vydána skládačka (text, zpracování Mgr. Sylva Pracná) a doprovodný materiál k výstavě, včetně textu pro školy.

Sága moravských Přemyslovců.

Sága opavských Přemyslovců.

13. 3.–18. 5. 2008

Garant: PhDr. M. Tymolová

Putovní výstava, uspořádaná MM Brna a VM v Olomouci u příležitosti 700. výročí zavraždění Václava III., byla v roce 2008 doplněna o Ságu opavských Přemyslovců, věnovanou výročí vzniku opavského vévodství. Výstava prezentovala historické a archeologické prameny, dokumentující politické, hospodářské a kulturní dějiny Moravy a Slezska v období od 11. do počátku 16. století.

Pestrá krása papoušků

15. 5.–28. 8. 2008

Garant: Mgr. M. Gajdošík, Ph.D.

Výstava připravená Slezským zemským muzeem ve spolupráci se ZOO Ostrava a Českým svazem chovatelů představuje přes osmdesát dermoplastických preparátů papoušků z muzejních sbírek, doplněných několika exempláři zapůjčenými ZOO Ostrava. Zastoupení jsou zejména papoušci Austrálie a Oceánie, jihoamerické druhy, méně papoušci Afriky a Asie. Těžištěm výstavy jsou zejména chovatelské informace.

Zdeněk Miler Dětem aneb Hry s ilustracemi Z. Milera

30. 5.–29. 6. 2008

Garant: Bc. K. Bindrová

Výstava vznikla ve spolupráci s Klubem Ámos, Centrem pro rodinu a sociální péči o.s. Určena byla dětem předškolního a mladšího školního věku. Formou interaktivní hry formou puzzle, hrací kostky, pexeso, skládání obrázků s postavičkami z příběhů o Krtečkovi, vyhledáváním rozdílů na obrázcích apod., pronikly děti do barevného světa postaviček známých z příběhu o Krtečkovi Z. Milera. K dispozici na řešení úloh byly pracovní listy sestavené k výstavě.

Slavní i zapomenutí aneb Chytré hlavičky z Čech, Moravy a Slezska

19. 6.–31. 8. 2008

Garant: Bc. K. Bindrová

Tuto výstavu zapůjčilo Slezské zemské muzeum z Moravského zemského muzea v Brně, konkrétně z dětského muzejního oddělení. Interaktivní výstava byla věnovaná objevitelům a vynálezům, kteří se v Čechách narodili, i těm, kteří zde vytvořili něco převratného. Pomocí modelů a konstrukcí mohli návštěvníci obdivovat a ve zjednodušené formě i sami vyzkoušet, jak fungují vynálezy a objevy, které byly ve své době v celosvětovém měřítku zcela nové a unikátní.

Slezský porcelán – nejvyšší kvalita za lidové ceny

5. 9. 2008–15. 11. 2008

Garant: Mgr. Ing. J. Olšovský, Ph.D.

Výstava prezentovala významné kolekce z privátních sbírek a ze sbírek z muzea v Görlitz, především slezských porcelánek v Berlíně, Walbrzychu, Wuppertalu apod., které jsou na našem území málo zastoupeny. Výstava vzešla ze spolupráce muzea v Görlitz, v Katovicích a SZM.

28. říjen 1918 a vznik legionářského muzea v Opavě

23. 10.–30. 11. 2008

Garant: PhDr. V. Křenovská

Výstava důstojným způsobem připomenula boj čsl. legionářů za vznik samostatné Československé republiky a zdokumentovala jejich podíl na vzniku a rozvoji Muzea památek národního odboje v Opavě. Návštěvnická veřejnost se mohla seznámit s vojenskými stejnokroji, s palnými zbraněmi, se součástmi vojenské výzbroje a výstroje, s fotografiemi, tiskovinami, časopisy, korespondencí, zápisky, kresbami a dalšími materiály vztahujícími se ke Slezsku a Opavsku.

Vzpomínky z poutí

27.11. 2008–28. 2. 2009

Garant: PhDr. Miroslava Suchánková

Výstava seznamovala širokou veřejnost s ucelenou kolekcí svatých obrázků z fondu grafiky národopisného pracoviště Slezského zemského muzea v Opavě. Tématicky byla rozčleněna do tří částí, z nichž první se věnovala obrázkům z poutních míst nejen v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, ale také v některých poutních místech na Slovensku, Polsku, Rakousku, Německu, Švýcarsku, Itálii, Slovinsku, Srbsku a Francii. Druhá část výstavy se zaměřila na výrobu devoční grafiky. Návštěvníci mohli shlédnout obrázky vyráběné různými technikami, např. dřevoryty, mědirytiny, ocelorytina, litografii, malby na pergamenu, barvotisky aj. Třetí část výstavy představovala nejznámější mědirytce, grafiky, tiskaře a nakladatele, jejichž díla se zachovala ve sbírkách do dnešních dnů. Výstavu doplňovaly upomínkové předměty, např. modlitební knížky a kancionály, růžence, medailónky, oltářky v láhvi, olejomalby a obrázky malované na skle, dřevěné plastiky, keramika, sklo, vztahující se k různým poutním místům.

Ladovské Vánoce (atmosféra Vánoc s obrázky J. Lada)

11. 12.–31. 12. 2008

Garant: Bc. K. Bindrová

Výstava se uskutečnila ve spolupráci s Regionálním muzeem ve Vysokém Mýtě, Josefem Ladou, SŠPU Opava a VO ZUŠ Opava. Výstava byla koncipována tak, aby návštěvníkům nabídla něco z dobové ladovské atmosféry Vánoc, a to prostřednictvím reprodukcí jeho obrázků, pohádek a dětských knih, které autor J. Lada věnoval dětem. Dále byla doplněna o sbírkové předměty zapůjčené z Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě, o kulisy a scenérie z tvorby studentů uměleckoprůmyslové školy a žáků výtvarného oboru ZUŠ Opava.

Památník Petra Bezruče

Jaroslav Havlíček „Nebe, které odměňuje, je v nás“

1. 2.–31. 3. 2008

Garant: A. Chudárková

Převzatá výstava z Památníku Národního písemnictví v Praze představila život a dílo spisovatele Jaroslava Havlíčka. Návštěvníkům byly poskytovány komentované prohlídky výstavy.

Ferdiš Duša a knižní kultura

15. 4.–15. 8. 2008

Garant: A. Chudárková

Dvě jubilea Ferdiše Duši, připadající na rok 2008 – 120 let od jeho narození (13. ledna 1888 ve Frýdlantu nad Ostravicí) a padesát let uplynulých od jeho úmrtí (1. prosince 1958 tamtéž), se muzeum rozhodlo připomenout výstavou věnovanou vztahu tohoto významného malíře a grafika spjatého s regionem Slezska a Ostravska ke knihám, k ilustraci i typografii, a tím podhalit jeho místo v soudobé české knižní kultuře. V komorním měřítku divácky představit důležitou tematickou polohu Dušova uměleckého zájmu umožnil materiál, dosud výstavně nevyužitý, který SZM spravuje se svých sbírkách: korespondenci, nejrůznější dokumenty, kresby, grafiky a knihy s umělcovými ilustracemi.

Sergej Hrapov – Místo pod sluncem

9. 9.–31. 10. 2008

Garant: A. Chudárková

Tvorbu ukrajinského výtvarníka Sergeje Hrapova představilo muzeum v rámci kulturního festivalu Bezručova Opava na téma „Mýty a legendy“, které přesně odpovídá autorově tvorbě. Sergeje Hrapova můžeme řadit mezi současné světové excelentní tvůrce exlibris. Knižní značku (exlibris) začal vytvářet od roku 1991 a postupně se dostával do povědomí sběratelů a objednavatelů exlibris z celého světa. Začal obesílat mezinárodní přehlídky a soutěže exlibris a úspěchy se dostavily. Získal ceny za exlibris v Polsku, USA, Kanadě, Bulharsku, Turecku a v Číně. Od roku 1991 vytvořil přes 120 knižních značek pro sběratele z celého světa. V Opavě představil kromě exlibris i svoji ostatní grafickou tvorbu.

Slezsko v díle Adolfa Zdrzily

6. 11. 2008–18. 3. 2009

Garant: PhDr. Marie Schenková, CSc.

Vystavený soubor zahrnoval 40 akvarelů, kreseb a grafických listů nejvýznamnějšího opavského malíře 1. po. 20. st. Adolfa Zdrzily (1868–1942) zachycující pohledy na slezská města a významné památky architektury.

Arboretum Nový Dvůr

Vilém Borůvka – muzejník, preparátor, cestovatel

1.1.–29. 2. 2008

Garant: Ing. M. Frank, CSc.

Retrospektiva preparátorských prací pracovníka – preparátora SZM k jeho životnímu jubileu (75), námět, scénář, garant M. Frank.

Staré tradice čínského zahradního umění – miniaturní krajiny

1.1.–30. 6. 2008

Garant: Ing. M. Frank, CSc.

Ukázka miniaturních kompozic krajiny, vytvořených podle starých čínských tradic zahradního umění – exteriéry dendrologické expozice.

Naše duby

1. 1.–30. 4. 2008

Garant: Ing. M. Frank, CSc.

Z výsledků výzkumné a sbírkové práce AND v dokumentaci vývoje vegetačního krytu přirozených druhů dřevin, byly připraveny výstupy prezentace domácích druhů dubů v našich lesích. Výstava seznámila recipienty s vývojem vegetace na Zemi, fosiliemi předků rodu *Quercus*, až k vývoji kontinentálních lesních porostů s duby a v regionálních poměrech zastoupení přirozených devíti druhů dubů v lesních porostech ČR. (*Quercus robur*, *Q. petraea*, *Q. ceris*, *Q. pubescent*, *Q. frainetto*, *Q. virgiliana*, *Q. pedunculiflora*, *Q. polycarpa*, *Q. dalechampii*).

Krása motýlích křídel

1.6.–20. 7. 2008

Garant: Ing. M. Frank, CSc.

Druhá výstava živých motýlů v dílčí části skleníků, prezentace živých exemplářů tropických motýlů, námět, scénář, garant M. Frank.

Kronika Arboreta Nový Dvůr 1958–2008

19. 6.–31. 12. 2008

Garant: Ing. M. Frank, CSc

Pohled na vývoj sbírky dřevin od předválečných let až do současnosti, přibližuje výstava na dobových dosud nepublikovaných fotografiích, námět, scénář, garant M. Frank.

Arboretum Nový Dvůr v proměnách času 1958–2008

19. 6.–31. 12. 2008

Garant: Ing. M. Frank, CSc

Soubornější výstava s hlubším pohledem od historie vzniku novodvorské sbírky dřevin, vytvořené zakladatelem Quido Riedlem od r. 1906 až do současné doby profilování sbírkového fondu dřevin arboreta Nový Dvůr, námět, scénář, garant M. Frank.

Ivan Hauptfleisch – Sochy a obrazy

1. 9.–19. 10. 2008

Garant: Ing. M. Frank, CSc

Retrospektivní tvorba plastik regionálního výtvarníka k jeho 60. narozeninám s významnými plastikami navrženými do sbírek muzea.

Petr Štícha – dřevořezby, přírodní inspirace

23. 10.–31. 12. 2008

Garant: Ing. M. Frank, CSc

Přírodní motivy dřevořezby a malby autora.

Mini výstavy z cyklu „Zajímavosti a překvapení z našich depozitářů“

Los – vzácný zatoulanec ve Slezsku

1. 1.–31. 12. 2008

Garant: Mgr. M. Gajdošík, Ph.D.

Wollemia nobilis – nezácnější rostlina světa

1.1.–31. 12. 2008

Garant: Ing. M. Frank, CSc

Neznámý obraz J. K. Handkeho

1. 1.–12. 3. 2008

Garant: PhDr. Marei Schenková, CSc.

Drahé kameny ze sbírek SZM

3. 1.–12. 3. 2008

Garant: Mgr. L. Jarošová, Ph.D.

Notové rukopisy v depozitáři

1. 2.–5. 3. 2008

Garant: PhDr. P. Koukal

Bronzový depot z Opavy-Kateřinek

Žárové pohřebiště v Opavě Kateřinkách

4. 3.–31. 12. 2008

Garant: PhDr. M. Tymonová

Obnovená krása

1. 4.–30. 4. 2008

Garant: PhDr. Miroslava Suchánková

Zdeněk Podlipný – herec, režisér a šéf činohry

1. 5.–1. 6. 2008

Garant: Mgr. Sylva Pracná

Svědectví minulosti

1. 6.–30. 6. 2008

Garant: PhDr. V. Křenovská

Unikátní renesanční střevíce

1. 7.–31. 8. 2008

Garant: Mgr. Ing. J. Olšovský, Ph.D.

Vzácná razidla pražských grošů z muzejních sbírek

1. 11.–30. 11. 2008

Garant: Mgr. V. Michnová

Padesáté výročí instalace největšího bludného balvanu v Opavě (dobová dokumentace)

1. 7.–30. 11. 2008

Garant: Mgr. L. Jarošová, Ph.D.

Paleoniscidi – primitivní kostnaté ryby prvohor

1. 9.–30. 9. 2008

Garant: RNDr. E. Purkyňová, CSc.

Slavný jasoň autokrator a další velehorští motýli rodu Kailasius

1. 12.–31. 12. 2008

Garant: RNDr. J. Roháček, CSc.

Fotografická alba našich babiček

1. 10.–31. 10. 2008

Garant: Bc. Luděk Wunsch

Nové velkomoravské nálezy na Opavsku

1. 12. 2008 – dosud

Garant: PhDr. M. Tymolová

Vánoční motivy na pohlednicích

6. 12. 2007–31. 1. 2008

Garant: PhDr. Miroslava Suchánková

Bezručovy výplazy na Lysou horu

1. 6.–31. 10. 2008

Garant: A. Chudárková

-výstavy mimo SZM

Vzácné kočkovité šelmy ve sbírkách SZM

8. 1.–2. 3. 2008

Garant: Mgr. M. Gajdošík, Ph.D.

Vlastivědné muzeum Jeseník.

Vzácné kočkovité šelmy ve sbírkách SZM

17. 3.–30. 5. 2008

Garant: Mgr. M. Gajdošík, Ph.D.

Městské kulturní středisko Javorník

Létající drahokamy

23. 6. 2008–30. 3. 2008

Garant: Mgr. M. Gajdošík, Ph.D.

Muzeum Beskyd Frýdek - Místek

Vzácné kočkovité šelmy ve sbírkách SZM

6. 10.–31. 1. 2008

Garant: Mgr. M. Gajdošík, Ph.D.

Muzeum Těšínska

Slezské kroje

29. 1. 2008–27. 2. 2008

Garant: PhDr. Miroslava Suchánková

Výstavní síň Žďár nad Sázavou

Život plný slunce Alexandra Babraje (1948–2007)

6.–30. září 2008

Garant: Mgr. Sylva Pracná

Velká galerie Těšínského divadla v Českém Těšíně

Výstavy v zahraničí

V zahraničí se v roce 2008 neuskutečnila žádná výstava.

Jiné formy prezentace

V roce 2008 uskutečnilo muzeum 41 kulturněvýchovných akcí (přednášky, exkurze, literární večery, koncerty, Muzejní den, Muzejní noc, atd.), které navštívilo 2.915 osob. Mezi nejúspěšnější akce patří Opavská muzejní noc a Evropská noc pro netopýry.

Opavská muzejní noc aneb Den dětí v muzeu

30. 5. 2008

Program muzejní noci zahájila vernisáž výstavy Zdeněk Miler Dětem aneb Hry s ilustracemi Z. Milera, doplněná o bohatou tombolu sponzorovanou firmou Globus. Tímto programem se muzeum připojilo k ostatním institucím a organizacím města Opavy v rámci oslavy Dne dětí, následně v pozdějších večerních hodinách pokračoval program muzejní noci koncertem komorního souboru Janáčkovy konzervatoře v Ostravě KOMORACZECH pod vedením P. Slovíka.

Evropská noc pro netopýry

5. 9. 2008

Programem akce byly přednášky „Netopýří – mýty a realita“, „Exotičtí netopýří Panamy“, „Exotičtí netopýří Mexika“ a film „Netopýří“. Akce proběhla ve spolupráci s ČESON.

Statistické údaje

Počet objektů veřejně přístupných – expozice, výstavy: Výstavní budova v Opavě, Památník Petra Bezruče v Opavě, Srub Petra Bezruče Ostravice, Arboretum Nový Dvůr, Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky. Památník II. světové války v Hrabyni – celoročně uzavřen pro celkovou rekonstrukci objektu.	5
Počet návštěvníků expozic a výstav	60.034
Počet návštěvníků kulturněvýchovných akcí	2.915
Počet uspořádaných výstav	35
Počet kulturněvýchovných akcí, jichž je muzeum pořadatelem	41

D) VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Přehled akcí uskutečněných v expozicích SZM

OBDOBÍ	POŘÁDANÉ AKCE	NÁVŠTĚVNÍCI CELKEM
27. 2.	Přednáška o minerálech	27
5. 3.	Přednáška o minerálech	25
10. 3.	Absolventský koncert ZUŠ V. Kálíka	65
13. 3.	Úvodní přednáška k výstavě Sága moravských Přemyslovců	198
27. 3.	Přednáška - Sága opavských Přemyslovců	113
10. 4.	Přednáška Austrálie pro objednanou ZŠ	73
10. 4.	Přednáška Austrálie pro veřejnost	48
14. 5.	Vzpomínkový večer ke vzniku Matice Slezské	85
16. 5.	Varhanní koncert pro germanisty SU	25
17. 5.	Mezinárodní den muzeí	122
26. 5.	Přednáška Jaro z cyklu Rok se zvířaty pro školy	43
30. 5.	Opavská muzejní noc aneb Den dětí v muzeu	556
30. 5.	Komorní kaleidoskop	37
7. 6.	Přednáška k výstavě Pestrá krása papoušků	12
24. 6.	Přednáška Léto z cyklu Rok se zvířaty pro školy	37
24. 8.	Koncert Letní hudební Opava	48
5. 9.	Evropská noc pro netopýry	73
7. 10.	Přednáška z cyklu Rok se zvířaty Podzim – zvířata usínají pro školy	21
8. 10.	Přednáška z cyklu Rok se zvířaty Podzim – zvířata usínají pro školy	49
22. 10.	Návštěva pedagogů uměl. prům. škol z celé ČR	42
6. 3.	Leopold Peřich – texty	65
12. 9.	Hlavnice A. C. Nora (literární večer)	23
23. 9.	Vokály koncemléta aneb marný návrat Nezapoměnky	12
21. 10.	Písmeny proti zdi (literárně-hudební večer)	39
14. 6.	Pochod po linii čs. opevnění	60
	CELKEM	1898

J) ZAJIŠŤOVÁNÍ PŮSOBNOSTI ZÁKONA Č. 80/2004 SB.

V roce 2008 nebylo vydáno žádné osvědčení.

K) SPOLUPRÁCE S JINÝMI SUBJEKTY

- s níže uvedenými organizacemi se v průběhu roku 2008 podařilo realizovat společné projekty, či jinak spolupracovat:

- Přírodovědecká fakulta Masarykovy Univerzity v Brně
- Univerzita Palackého Olomouc
- Přírodovědecká fakulta Ostravské university
- Česká geologická služba
- Moravské zemské muzeum v Brně
- Vlastivědné muzeum Jesenicka
- Ostravské muzeum
- Muzeum Novojičína
- Muzeum Beskyd Frýdek – Místek
- Muzeum Jana Amose Komenského Uherský Brod
- Matičním gymnáziem Ostrava
- Česká společnost pro ochranu netopýrů
- ZOO Ostrava
- Český rybářský svaz
- AOPK ČR
- SCHKO Poodří
- Stanice mladých turistů a přírodovědců Opava
- Státní zdravotní ústav
- MŽP
- Výzkumný ústav vodohospodářský TGM v.v.i. v Ostravě
- EKOCENTREM OVALAB, s.r.o. v Ostravě,
- Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologickým Jihočeské univerzity ve Vodňanech.
- Česká zemědělská univerzita, Praha
- Správa CHKO a BR Poľana, Zvolen (Slovensko)
- Hungarian Natural History Museum, Budapest (Maďarsko)
- Canadian Forest Service, Great Lakes Forestry Centre, Sault Ste. Marie, Ontario (Kanada)
- Národní galerie v Praze
- Moravská galerie Brno
- Muzeum umění v Olomouci
- Muzeum v Bruntále
- Muzeum Novojičína
- Zámek Kunín
- Muzeum Beskyd Frýdek-Místek
- Muzeum Těšínska – Český Těšín
- Muzeum v Šumperku
- Muzeum Cieszyn
- Muzeum Katowice
- Zámecké muzeum Kravaře ve Slezsku

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

- Národní památkový ústav – pobočky Ostrava, Olomouc, Brno)
  - Slezské muzeum v Görlitz
  - Archeologický ústav v Brně a Praze
  - Archaia Brno a Olomouc
  - ÚAPP Brno
  - Národní muzeum v Praze
  - Moravské zemské muzeum v Brně
  - Západočeské muzeum v Plzni
  - Muzeum města Brna
  - Vlastivědné muzeum v Olomouci
  - Ostravské muzeum v Ostravě
  - Muzeum v Jeseníku
  - regionální muzea v Gliwicích, Wodzisławu, Wrocławu
  - Muzeum Hlučínska v Hlučíně
  - Zemský archiv v Opavě
  - Česká numismatická společnost
  - Česká numismatická společnost – pobočka Kroměříž
  - České muzeum hudby
  - Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi
  - divadelní archivy a divadla v regionu
  - Institut umění – Divadelní ústav v Praze
  - NIPOS – ARTAMA v Praze
  - Ústav pro českou literaturu AV ČR v Praze
  - Památník písemnictví na Moravě v Rajhradě
  - Integrovaný záchranný systém obyvatelstva Ostrava
  - Vojenská akademie Brno
  - Střední vojenská škola v Moravské Třebové
  - Vojenský útvar Prostějov
  - Město Hlučín
  - Magistrát Ostrava
  - Pozemkový fond ČR Opava
  - Lesy ČR Šenov
  - Obec Darkovice
  - Obec Hať
  - Obec Šilheřovice
  - Obec Markvartovice
-
- Spolupráce s vysokými školami při zpracování seminárních a diplomových prací (Slezská univerzita, Olomoucká univerzita, Vratislavská univerzita, Masarykova univerzita, Ostravská univerzita)
  - AND spolupracuje formou Indexu Seminum (výměnou semen rostlin) s cca 400 botanickými zahradami ve světě, kterým pravidelně každoročně zasílá svou nabídku rostlin prostřednictvím tištěné brožury – Index Seminum jednotlivých ročníků, již od roku 1960. Počet spolupracujících zahrad se v průběhu let proměňuje různou intenzitou spolupráce. Vedle tištěných materiálů se v současné době téměř polovina nabídek rostlin zasílá elektronickou cestou.
  - Unie botanických zahrad ČR
  - Spolupracuje se školkařskými firmami a závody

- Statutární město Opava
- Občanským sdružením Ámos

Mezinárodní prezentace SZM. Pracovníci SZM spolupracovali v roce 2008 s těmito zahraničními institucemi v Polsku, Slovensku, USA, Ukrajině, Rusku, Izraeli: Muzeum Katyńskie Warszawa, Centralne Archiwum Wojskowe Warszawa, Muzeum Powstania Warszawskiego Warszawa, Ośrodek KARTA Warszawa, Instytut Pamięci Narodowej Warszawa a Katowice, Archiwum Akt Nowych Warszawa, Archiwum Wschodnie Warszawa, Muzeum Jeńców Wojennych Łambinowice-Opole, Instytut Śląski Opole, Uniwersytet Opolski Opole, Uniwersytet Wrocławski Wrocław, Uniwersytet Śląski Katowice a Cieszyn, Biblioteka Śląska Cieszyn, Archiwum Państwowe Katowice, Polskie Towarzystwo Historyczne (Oddział w Nowym Targu), Múzeum SNP Banská Bystrica, Spoločenskovedný ústav SAV Košice, Institut for Aero-Historical Research Bethel, Hoover Institution – Stanford University, Česká beseda Lvov, Krajanský spolek volyňských Čechů Žitomir, Spolek badatelů Volyně Žitomir, Žitomirská státní univerzita, Státní archiv Žitomirské oblasti Žitomir, Státní archiv Zakarpatské oblasti Užhorod, Muzeum sovětské okupace Kyjev, Všeukrajinský Memorial Kyjev, Ruská národní knihovna - Centrum „Navrácená jména“ Petrohrad, Ruský státní vojenský archiv Moskva (včetně pobočky tzv. trofejního archivu), Státní archiv Ruské federace Moskva, Ruský státní archiv ekonomiky Moskva, Archiv Muzea Andreje Sacharova Moskva, Archiv hnutí Memoriál Moskva, Ústřední muzeum Velké vlastenecké války Moskva, Memoriální muzeum německých antifašistů Krasnogorsk, Státní memoriální komplex Katyň ve Smolensku, Státní memoriální komplex Mednoje u Tveru, Muzeum Andreje Sacharova Moskva, Slovanský ústav AV RF Moskva, Yad Vashem Jerusalema.

VI. POSKYTOVÁNÍ STANDARDIZOVANÝCH SLUŽEB

Územní dostupnost standardizovaných služeb SZM byla zajišťována v rámci zveřejněné sítě na www stránce Ministerstva kultury a na internetových stránkách SZM <http://www.szmo.cz>.

Časovou dostupnost standardizovaných služeb SZM představovala povinnost zpřístupnění sbírek prostřednictvím 8 expozic, 35 muzejních výstav a 41 muzejních programů, připravených pro širokou veřejnost, vydáním 5 samostatných muzejních publikací a 13 čísel tří vydávaných časopisů. Výstavy, programy i publikace byly průběžně uváděny na internetových stránkách SZM včetně návštěvní doby. Pro výstavní a badatelskou činnost v jiných zařízeních bylo zapůjčeno 8489 sbírkových předmětů. V SZM se v roce 2008 realizovalo 251 badatelských návštěv, badatelům bylo předloženo 65.361 sbírkových předmětů.

Ekonomickou dostupnost představovalo poskytování zlevněného či volného vstupného osobám v zákoně uvedeným. Přehled aktuálních poskytovaných slev byl zveřejněn na internetové adrese <http://www.szmo.cz> a byl aktualizován k 1. 4. 2008 s dobou platnosti do 31. 3. 2009.

Standard fyzické dostupnosti představoval povinnost odstraňování bariér znemožňujících osobám s omezenou schopností pohybu a orientace účastnit se muzejních výstav a muzejních programů.

Omezení nebo pozastavení standardizovaných veřejných služeb:

Celoročně byla uzavřena expozice Památníku II. světové války v Hrabyni pro rekonstrukci a budování nové expozice.

Omezení standardizovaných služeb bylo veřejně oznámeno prostřednictvím tisku a v informačním systému SZM.

VII. EKONOMIKA

Základní personální údaje

1. Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2008

věk	muži	ženy	Celkem	%
21 – 30 let	9	6	15	12
31 – 40 let	5	18	23	18
41 – 50 let	7	25	32	25
51 – 60 let	13	13	26	21
61 let a více	12	18	30	24
celkem	46	80	126	100
%	37	63	100	x

2. Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2008

dosažené vzdělání	muži	ženy	Celkem	%
základní	1	6	7	5
vyučen	7	14	21	16
střední odborné	0	3	3	2
úplné střední	3	5	8	7
úplné střední odborné	9	21	30	24
vyšší odborné	0	2	2	2
vysokoškolské	26	29	55	44
celkem	46	80	126	100

3. Celkový údaj o průměrných platech k 31. 12. 2008

průměrný hrubý měsíční plat	17 344,-- Kč
------------------------------------	---------------------

4. Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních a služebních poměrů zaměstnanců v roce 2007

ukazatel	Počet
nástupy	17
odchody	17

5. Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnanců – stav k 31. 12. 2008

doba trvání	Počet	%
do 5 let	48	38
do 10 let	21	17
do 15 let	18	14
do 20 let	19	15
nad 20 let	20	16
celkem	126	100

Údaje o majetku

Celková hodnota závazků a pohledávek evidovaných k 31. 12. 2008

ukazatel	celkový objem v tis. Kč
Závazky celkem, z toho:	3 949
- dodavatelé, přijaté zálohy a ostatní závazky	1 514
- zaměstnanci	1 069
- sociální zabezpečení	706
- veřejné zdravotní pojištění	296
- ostatní přímé daně	195
- jiné závazky	169
Pohledávky celkem	1 462

Celková hodnota pohledávek po lhůtě splatnosti evidovaných k 31. 12. 2008

ukazatel	celkový počet dlužníků	Celkový objem v tis. Kč
Pohledávky za dlužníky u nichž byla nařízena exekuce	2	201
Pohledávky v právním řízení	1	9
Pohledávky v řešení ekonomického oddělení	5	6

Celková hodnota odepsaných pohledávek evidovaných k 31. 12. 2008

Z pohledávek evidovaných k 31. 12. 2008 byl realizován odpis ve výši 8 924,90 Kč na základě Usnesení Městského soudu v Praze č. j. 99 K 23/2002 – 141 v právní věci úpadce TELEGON, a.s., Praha 8.

Celková hodnota závazků po lhůtě splatnosti evidovaných k 31. 12. 2008

ukazatel	celkový počet závazků	celkový objem v tis. Kč
Krátkodobé závazky	0	0
Dlouhodobé závazky	0	0

Přehled dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku s nímž je Slezské zemské muzeum příslušné hospodařit

ukazatel	stav k 31. 12. 2008 v tis. Kč
Dlouhodobý majetek, z toho:	352 753
-dlouhodobý hmotný majetek odepisovaný	401 246
-oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku	- 79 333
-dlouhodobý hmotný majetek neodepisovaný	22 176
-dlouhodobý hmotný majetek nedokončený	8 210
-dlouhodobý nehmotný majetek	1 504
-oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku	- 1 050

Slezské zemské muzeum odepisuje dlouhodobý hmotný a dlouhodobý nehmotný majetek rovnoměrně na základě individuálně stanoveného plánu účetních odpisů.

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

Přehled rozepsaných závazných ukazatelů v roce 2008

Uka za tel	Schválený rozpočet	Rozpočet po úpravách	Skutečnost
A	1	2	3
Spotřeba materiálu	2 000	3 537	3 569
Spotřeba energie	4 276	4 877	4 483
Prodané zboží	300	300	441
Opravy a udržování	2 000	2 187	2 130
Cestovné	200	388	324
Náklady na reprezentaci	80	80	103
Ostatní služby	3 200	4 114	4 143
Mzdové náklady, v tom:	21 433	22 661	22 660
Platy zaměstnanců	20 843	21 855	21 854
Ostatní osobní náklady	590	806	806
Zákonné sociální pojištění	7 502	7 868	7 877
Zákonné sociální náklady	417	437	437
Daň z nemovitostí	5	5	2
Ostatní daně a poplatky	25	25	28
Odpis pohledávky			9
Kursově ztráty			11
Manka a škody			109
Jiné ostatní náklady	450	450	689
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	5 963	5 963	5 980
Náklady celkem	47 851	52 892	52 995
Tržby z prodeje služeb	1 540	1 540	1 762
Tržby za prodané zboží	150	150	175
Úroky			1
Kursově zisky			8
Zúčtování fondů	2 300	2 300	2 014
Jiné ostatní výnosy	50	50	183
Příspěvky a dotace na provoz celkem:	43 811	48 852	48 852
Příspěvky a dotace na provoz od zřizovatele	43 811	47 378	47 378
z toho: - příspěvky a dotace na výzkum a vývoj účelové			
- příspěvky a dotace na výzkum a vývoj institucionální			
- ukazatele podmiňující čerpání příspěvku na provoz	235	235	235
Neinvestiční dotace od zřizovatele - programy v ISPROFIN		387	387
Dotace na výzkum a vývoj od poskytovatelů jiných než od zřizovatele		1 474	1 474
Ostatní příspěvky a dotace - prostředky EU			
Výnosy celkem	47 851	52 892	52 995
Hospodářský výsledek před zdaněním	0	0	0
Daň z příjmů	0	0	0
Hospodářský výsledek po zdanění (+/-)	0	0	0
Závazky vůči státnímu rozpočtu z titulu odvodu z odpisů celkem	3 300	3 300	3 300

Přehled rozepsaných závazných ukazatelů v roce 2008 v tis. Kč – investice

Systémová dotace na investice celkem:	0	7 554	7 554
Systémová dotace na investice od zřizovatele, z toho:	0	7 554	7 554
Systémové dotace na výzkum a vývoj	0	0	0
Systémové dotace na investice od jiných poskytovatelů	0	0	0
Individuální dotace na investice – Památník II. světové války v Hrabyni	0	82 442	82 192
Individuální dotace na investice – Památník II. světové války v Hrabyni	0	0	12 999

Zdůvodnění rozpočtových opatření provedených u rozepsaných závazných ukazatelů v průběhu roku 2008

V pravomoci správce kapitoly bylo v naší organizaci realizováno 12 rozpočtových opatření a jedno oznámení o uvolnění rezervního fondu MK, zahrnujících v korunovém vyjádření celkem **150 373 364,- Kč** v následujícím složení:

- a) upravený rozpočet na čerpání **dotací na dlouhodobý majetek ve výši 102 995 364,- Kč** s nečerpáním 250 000,- Kč u Památníku II. světové války v Hrabyni zahrnuje financování následujících akcí:

Specifikace dotace na dlouhodobý majetek	Evidenční číslo akce	Upravený rozpočet	Uvolněno limitem ČNB	Skutečnost
Památník II. světové války v Hrabyni	234 314 0002	82 442 000	82 192 000	82 192 000
Uvolněno limitem ČNB z RF MK	343 314 0002		12 999 364	12 999 364
ISO/A – zabezpečení objektů	434 313 a	900 000	900 000	900 000
Podpora reprodukce majetku státních kulturních zařízení – Arboretum Nový Dvůr – depozitář	234112 – 0268	6 654 000	6 654 000	6 654 000
C e l k e m		89 996 000	102 745 364	102 745 364

- b) upravený rozpočet na čerpání **provozní dotace ve výši 47 378 tis. Kč** zahrnuje financování následujících akcí:

Specifikace dotace	Rozpočet	Skutečnost
Příspěvky a dotace na provoz	46 891 000	46 891 000
Z toho: podmiňující ukazatele čerpání příspěvku na provoz	235 000	235 000
Veřejné informační služby knihoven	100 000	100 000
ISO/C – výkupy předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu	90 000	90 000
ISO/D – preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí	297 000	297 000
Příspěvky a dotace na provoz celkem	47 378 000	47 378 000
Mimorozpočtové zdroje – GA ČR, GA AV ČR	1 473 875	1 473 875

Vyhodnocení údajů o příjmech nebo výnosech

Vlastní výnosy organizace v objemu **4 143 235 Kč** byly v roce 2008 plněny takto:

P o l o ž k a	Rozpočet	Skutečnost	Rozdíl
Tržby za prodané zboží – publikace	150 000	174 976	+ 24 976
Výnosy z prodeje služeb – vstupné	700 000	819 740	+ 119 740
Výnosy z prodeje služeb – pronájem nemovitého majetku	650 000	771 316	+ 121 316
Výnosy z prodeje služeb – ostatní	190 000	170 862	- 19 138
Použití rezervního fondu	300 000	16 554	- 283 446
Použití fondu reprodukce majetku	2 000 000	1 997 624	- 2 376
Úroky	0	1 122	+ 1 122
Kurzové zisky	0	7 585	+ 7 585
Jiné ostatní výnosy	50 000	183 288	+ 133 288
Tržby z prodeje materiálu	0	168	+ 168
Vlastní výnosy organizace celkem	4 040 000	4 143 235	+ 103 235

Vývoj podílu státního rozpočtu (SR) na financování provozních činností Slezského zemského muzea v tis. Kč

Rok	Náklady celkem	Vlastní výnosy celkem	Dotace na provoz celkem	Rezervní fond MK	Podíl SR na financování v %	Zisk(+) Ztráta (-)
2005	46 691	4 610	42 451		90,2	+ 370
2006	50 559	3 792	46 455	320	92,5	+ 8
2007	49 040	4 437	44 705		91,2	+ 102
2008	52 995	4 143	48 852		92,2	0

Rozbor čerpání mzdových prostředků

- a) rozpis průměrného přepočteného počtu zaměstnanců 108 byl ve skutečnosti vykázán v počtu 105;
- b) fond odměn nebyl v roce 2008 tvořen ani čerpán;
- c) z mimorozpočtových zdrojů GA ČR, GA AV ČR a Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka, v. v. i. , Praha, v rámci řešení části projektu Ministerstva životního prostředí, Praha na řešení programových projektů vědy a výzkumu byly čerpány prostředky na mzdové náklady rozpočtované výši celkem 378 000 Kč, z toho na platy bylo čerpáno 294 000 Kč, na ostatní osobní náklady 84 000 Kč;
- d) k překročení závazných limitů nedošlo – viz tabulka v Kč, v čerpání zřizovatelem rozpočtovaného objemu mzdových nákladů došlo k úspoře ve výši 888 Kč, z toho v platech 859 Kč, na ostatní osobní náklady 29 Kč;
- e) ostatní osobní náklady byly čerpány na výplaty odměn za aktivity konané v rámci zřizovací listinou vymezených hlavních činností muzea;
- f) průměrný hrubý měsíční plat v roce 2008 byl vykázán ve výši 17 344 Kč, z toho u odborných pracovníků, odměňovaných v souladu s tabulkovou přílohou číslo 2 k nařízení vlády č. 564/2006 Sb., v platném znění, činí 19 686 Kč, u tzv. neodborných

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

pracovníků, odměňovaných v souladu s tabulkovou přílohou číslo 1 k nařízení vlády č. 564/2006 Sb., v platném znění, činí 14 341 Kč;

- g) objem položky mzdové náklady, stanovený rozpisem schváleného rozpočtu na rok 2008 v objemu 21 433 tis. Kč, byl v rámci 2. 7. , 9. a 12. úpravy schváleného rozpisu rozpočtu na rok 2008 navýšen o 850 tis. Kč na celkový objem 22 283 tis. Kč, z ostatní osobní náklady v rámci účelové dotace v programu VISK činila 100 tis. Kč;

Ukazatel	Upravený rozpočet zřizovatele	Mimorozpočtové zdroje celkem	Skutečnost celkem	Rozdíl = úspora
Mzdové náklady	22 283 000,00	378 000,00	22 660 112,00	- 888,00
- platy	21 561 000,00	294 000,00	21 854 141,00	- 859,00
- OON	722 000,00	84 000,00	805 971,00	- 29,00

Výdaje a náklady na výzkum a vývoj

Odborní pracovníci Slezského zemského muzea se v roce 2008 podíleli na řešení 6 projektů výzkumu a vývoje s příspěvky od jiných poskytovatelů v celkovém ročním objemu 1 474 875,- Kč, z nichž:

- 5 projektů v objemu 1 358 000 Kč bylo řešeno v rámci účelové dotace poskytnuté GA ČR,
- 1 projekt v objemu 35 000 Kč byl řešen v rámci účelové dotace poskytnuté grantem Akademie věd ČR
- 1 projekt v objemu 80 875 Kč byl řešen v rámci prostředků od příjemců účelové podpory – Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i., Praha.

Přehled grantových projektů řešených v roce 2008:

Registrační číslo grantového projektu	Název grantového projektu	Dotace v Kč
GA ČR 408/06/0474	Malířství a sochařství 19. století v západní části českého Slezska	661 000
GA ČR 206/06/0287	Taxonomické a fylogenetické studie k celosvětové monografii čeledi Anthomyzidae (Diptera), část II.	219 000
GA ČR 206/08/1500	Biosystematické studie nadčeledi Sciaroidea (Diptera) v Palearktické a Orientální oblasti	312 000
GA ČR 408/06/1524	Německá divadla v Opavě, Bruntále, Kmově	166 000
GA AV ČR B801860601	Moravkoslezská města v éře komunální samosprávy 1850-1914. Komunální elity, obecní hospodářství, budování moderní infrastruktury.	35 000
SP/2e7/67/08	Identifikace antropogenních tlaků v české části mezinárodního povodí řeky Odry	80 875

Spolupráce se zahraničím

Slezské zemské muzeum je členem Mezinárodní rady muzeí – ICOM. Roční příspěvek za rok 2008 byl uhrazen ve výši 19 300,- Kč. Členství organizace v ICOM poskytuje odborným pracovníkům široké možnosti spolupráce se zahraničím ve všech oblastech vymezujících hlavní poslání muzea.

Výdaje na mezinárodní konference a zahraniční pracovní cesty

Náklady na cestovné vykázané za rok 2008 ve výši 324 437,62 Kč zahrnují cestovní výlohy zaměstnanců v tuzemsku v objemu 135 411,00 Kč a cestovní výlohy zaměstnanců v zahraničí v objemu 189 026,62 Kč. Z hlediska účelového členění nákladů na zahraniční pracovní cesty činí cestovné hrazené z provozních prostředků 44 091,20 Kč a zbývajícím objemem 144 935,42 Kč se na nákladech na zahraniční pracovní cesty podíleli řešitelé grantových projektů, hrazených z mimorozpočtových prostředků. Zahraniční pracovní cesty s výzkumnou tematikou byly vykonávány v rámci řešení grantových projektů, které jsou uvedeny v následujícím stručném přehledu:

- v rámci řešení výzkumného projektu GA ČR číslo 408/06/0474, „Malířství a sochařství 19. století v západní části českého Slezska“, byly paní PhDr. Marií Schenkovou, CSc., vykonány zahraniční služební cesty ve dnech 6. 10. 2008 a 12. 12. 2008 do polských měst Wiersch, Głogówek, Now. Browiniec, Wojnowice, Ucieskow, Ratiboř, Pišť, Blišnice, Bohdanovice, Babice a Glivice za účelem dokumentace obrazů ve farních kostelech;
- v rámci řešení výzkumného projektu GA ČR číslo 206/08/1500, „Biosystematické studie nadčeledi Sciaroidea (Diptera) v Palearktické a Orientální oblasti“ byly panem RNDr. Janem Ševčíkem, Ph. D. vykonány zahraniční služební cesty:
  - a) ve dnech 10. 6.–25. 6. 2008 do Kanady mimo jiné za účelem studia dipterologických sbírek na Univerzitě v Guelphu, v Canadian National Collection v Ottawě a v Royal Ontario Museum v Torontě, s cílem získání vlastního materiálu nadčeledi Sciaroidea z Nearktické oblasti a konzultací s Dr. Stevem Marshalllem a dalšími dipterology,
  - b) ve dnech 3. 9.–7. 9. 2008 a ve dnech 30. 10.–2. 11. 2008 za účelem entomologické sběrné exkurze do CHKO Poľana, NP Muránska planina a NP Slovenský kras (střední Slovensko), v navštívených lokalitách byly provedeny sběry metodou smýkání, individuálním odchycem do entomologických sítí a sběrem plodnic hub s larvami dvoukřídlých; veškerý získaný materiál byl přímo na lokalitách označen a uložen do lihu,
  - c) ve dnech 4. 12.–8. 12. 2008 do Budapešti s cílem studia dipterologických sbírek Maďarského přírodovědného muzea (Hungarian Natural History Museum) a konzultace s Dr. László Pappem; studován byl materiál nadčeledi Sciaroidea získaný dr. Pappem a spolupracovníky v Thajsku, Vietnamu a Afrotropické oblasti;
- v rámci řešení části výzkumného projektu GA ČR číslo 408/06/1524, „Identifikace německojazyčných městských divadel na Moravě a ve Slezsku“, část projektu „Německá divadla v Opavě, Bruntále a Krnově“, řešená spoluřešitelem, vykonala paní Mgr. Sylva Pracná v měsících říjen – prosinec 2008 celkem 9 zahraničních pracovních cest do Divadelního muzea ve Vídni, kde prováděla rešerše údajů z divadelních ročenek a encyklopedií se vztahem k personálnímu obsazení divadel, zpřesňování údajů vztahujících se k vybraným osobnostem ředitelů, vyhledávala z jednotlivých ročníků Deutscher Bühnen-Spielplan hrací plány jednotlivých divadelních sezon, doplňovala a ověřovala údaje k vybraným divadelním ředitelům; údaje byly nafoceny a budou zpracovány do divadelní databáze ředitelů;
- v rámci řešení části výzkumného projektu KJB 801860601 „Moravskoslezská města v éře Komunální samosprávy 1850-1914. Komunální elity, obecní hospodářství, budování moderní infrastruktury“ vykonala paní Mgr. Andrea Pokludová, Ph.D.,

služební cestu do Vídně ve dnech 2. 12.–4. 12. 2008 za účelem seznámení se s nejnovější zahraniční literaturou k dané problematice, dopracování problematiky působnosti lokálních politických elit Opavy a Olomouce v říšské radě z fondů knihovny rakouského parlamentu a za účelem účasti na konferenci Město – mýtus v Praze v rámci této služební cesty;

- v měsících říjen – prosinec 2008 byly panem PhDr. Jaromírem Kalusem, ředitelem, vykonány následující zahraniční pracovní cesty:
  - a) do Opolí za účelem účasti na slavnostním otevření a vysvěcení nové budovy Muzea opolského Slezska v Opolí a za účelem setkání zúčastněných ředitelů muzeí Horního Slezska,
  - b) do Vídně za účelem uskutečnění návštěvy a jednání v řádovém domě Německého řádu (Řád bratří a sester německého domu Panny Marie v Jeruzalémě) ve věci nároku ženské větve řádu (Česká provincie Milosrdných sester Panny Marie Jeruzalémské) na objekt na ulici Ostrožná 42, k němu má vlastnické právo Česká republika a právo hospodaření s majetkem státu vykonává Slezské zemské muzeum,
  - c) do Katovic ve věci jednání s polskými partnery ve Slezském muzeu v Katovicích o dalších aspektech vzájemné spolupráce v muzejní sféře s přihlédnutím k uspořádání společných výstav s důrazem na období polského předsednictví v EU a pokračování společných publikačních aktivit s cílem prezentace informací o těchto společných ujednáních a projektech na pražském setkání ministrů zahraničních věcí obou států a členů budoucí Programové rady Česko-polského fóra,
  - d) do Vratislavi v rámci dlouholeté vzájemné kooperace mezi Vratislavskou univerzitou a Slezským zemským muzeem – Slezským ústavem, kde se zúčastnil jednání o dominantních aspektech další spolupráce v problematice dějin Slezska,
  - e) do Opolí za účelem dohody textu vzájemné smlouvy o kooperaci, projednání dosavadních pracovních výsledků obou institucí a předání nově vydaných exemplářů publikací.

Přílohy

Příloha č. 1

1. Expozice ve Výstavní budově muzea

Název expozice	Otevírací doba	Místo
Evropské umění 14. - 18. století ze sbírek SZM	út- so 9 - 12, 13 - 16 ne a svátky 9 - 12, 14 - 16	Komenského 10 746 48 Opava
Slezsko v lidovém umění		
Vývoj přírody ve Slezsku a na severní Moravě		

2. Expozice v Památníku Petra Bezruče

Název expozice	Otevírací doba	Místo
Život a dílo Petra Bezruče	po - pá 8 - 12, 13 - 16	Ostrožná 35 746 01 Opava

3. Expozice ve Srubu Petra Bezruče

Název expozice	Otevírací doba	Místo
Krajem Petra Bezruče	květen - říjen út - ne 9 - 11, 14 - 16 listopad - duben pouze pro předem ohlášené návštěvy	739 14 Ostravice 41

4. Expozice v Arboretu Nový Dvůr u Opavy

Název expozice	Otevírací doba	Místo
Dřeviny pěti světadílů	po - ne říjen - březen 8 - 16 duben - září 8 - 18	Arboretum Nový Dvůr 746 01 Opava

5. Expozice v Památníku II. světové války v Hrabyni

Název expozice	Otevírací doba	Místo
----------------	----------------	-------

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

Expozice II. světové války	Pro rekonstrukci uzavřeno	747 63 Hrabyně 192
Skansen bojové techniky		

6. Expozice v Areálu čs. opevnění Hlučín-Darkovičky

Název expozice	Otevírací doba	Místo
Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky	červenec - srpen úť - pá 9 - 17 so, ne, svátky 11 - 17 duben - říjen čtvrtek - pá 9 - 15.30 so, ne, svátky 11 - 17 listopad - březen pouze pro předem ohlášené návštěvy	Areál čs. opevnění 748 01 Hlučín-Darkovičky

Příloha č. 2

Vstupné a slevy

Výstavní budova SZM, Komenského 10, 746 01 Opava

Základní vstupné	30,- Kč
Vstupné se slevou	15,- Kč

Památník Petra Bezruče, Ostrožná 35, 746 01 Opava

Základní vstupné	10,- Kč
Vstupné se slevou	5,- Kč

Srub Petra Bezruče, 739 14 Ostravice

Základní vstupné	10,- Kč
Vstupné se slevou	5,- Kč

Arboretum Nový Dvůr, 746 01 Opava

Základní vstupné	30,- Kč
Vstupné se slevou	15,- Kč
Žáci základních škol	10,- Kč

Památník II. světové války, 747 63 Hrabyně 192

Pro rekonstrukci uzavřen

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

Areal čs. opevnění, 748 01 Hlučín-Darkovičky

Základní vstupné 30,- Kč
 Vstupné se slevou 15,- Kč

Přehled slev

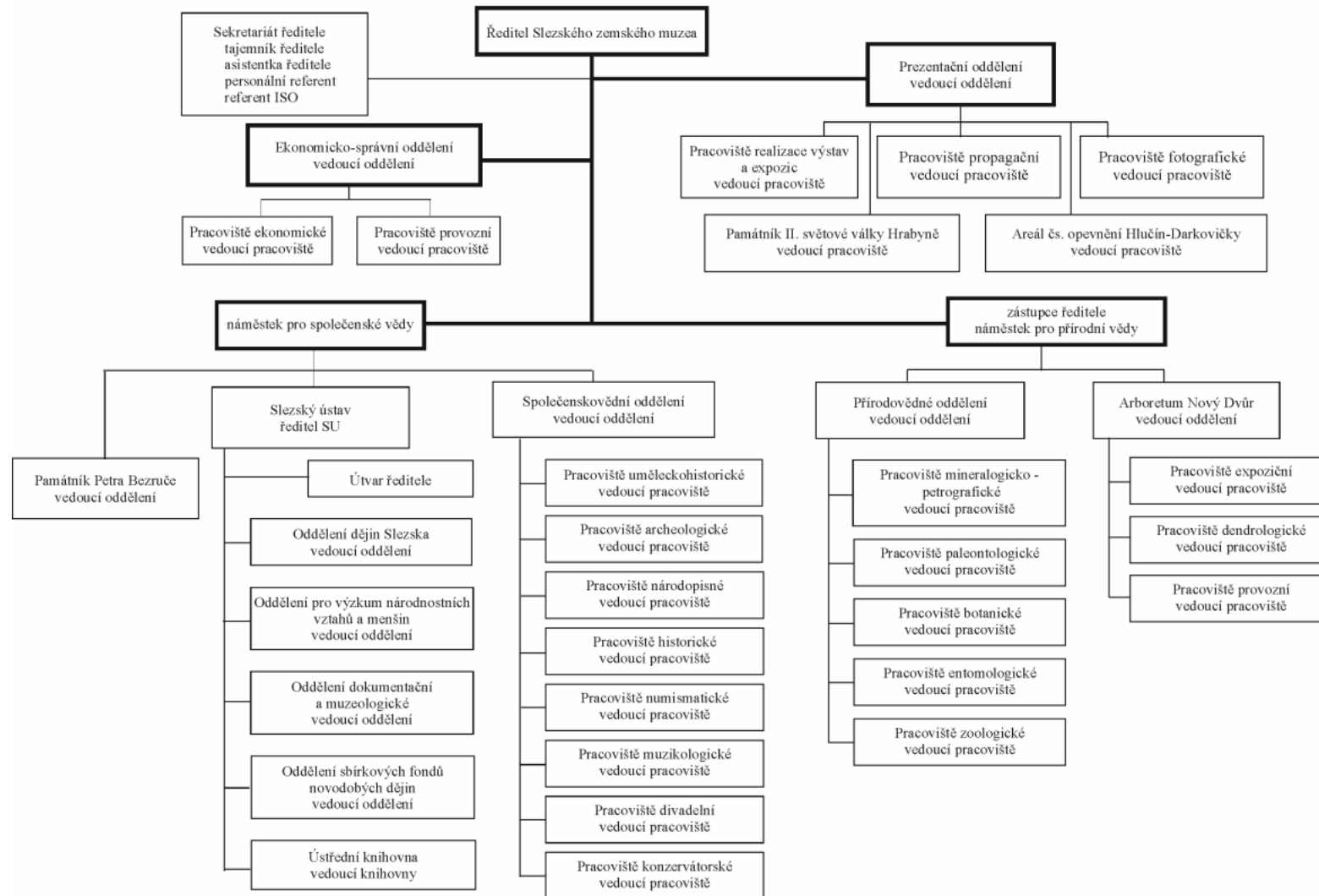
ÚČASTNÍK	DRUH SLEVY	MÍSTO	DOBA PLATNOSTI
Děti do 6 let	zdarma	SZM	celoroční
Držitelé průkazu ZTP-P s průvodcem	zdarma	SZM	celoroční
Pedagogický doprovod školních tříd	zdarma	SZM	celoroční
Držitelé průkazu ICOM	zdarma	SZM	celoroční
Držitelé průkazu AMG	zdarma	SZM	celoroční
Volná vstupenka SZM	zdarma	SZM	celoroční
Dětský klub Čtyřlístek	zdarma	PH, AND, PPB	celoroční
Držitel individuálních povolení ředitele SZM	zdarma	SZM	stan. termín
Děti a mládež od 6 do 18 let	poloviční	SZM	celoroční
Studenti, senioři	poloviční	SZM	celoroční
Držitelé průkazu ISIC, ITIC, GO 25	poloviční	SZM	do 31. 3. 2008
Karta mládeže EURO 26	poloviční	SZM	do 30. 6. 2009
Členové KPVU	poloviční	SZM	do 31. 3. 2009
Fond ohrožených dětí	zdarma	SZM	do 31. 12. 2010

Vysvětlivky:	
SZM	všechny expozice Slezského zemského muzea v Opavě
VB	Výstavní budova
AND	Arboretum Nový Dvůr
PH	Památník II. světové války v Hrabyni
PPB	Památník Petra Bezruče v Opavě

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

Příloha č. 3

Organizační schéma Slezského zemského muzea

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

Příloha č. 4

MÚZO Praha, s.r.o. - PC výkaznictví JASU

Datum tisku: 14.01.2009 čas: 14.15

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 505/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů
s účinností pro organizační složky
státu, státní fondy, územní
samosprávné celky a příspěvkové
organizace

ROZVAHA (BILANCE)

(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

sestavená k 31.12.2008

IČO
00100595

Název organizace: Slezské zemské museum
Sídlo: Tyršova 1, 746 01 Opava
Právní forma: příspěvková organizace

OKEČ: 925200

AKTIVA

Název položky	pol.č.	Stav k 1.1.	stav k 31.12.
A. Stálá aktiva pol. 9+15+26+33+41+206	1	250 894.93	352 753.05
1. Dlouhodobý nehmotný majetek			
nehmotné výsledky výzkumu a vývoje (012)	2		
software (013)	3	538.05	538.05
ocenitelná práva (014)	4		
drobný dlouhodobý nehmotný majetek (018)	5	401.66	430.61
ostatní dlouhodobý nehmotný majetek (019)	6	534.94	534.94
nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek (041)	7		
poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek (051)	8		
Dlouhodobý nehmotný majetek celkem pol. 2 až 8	9	1 474.65	1 503.60
2. Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku			
oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje (072)	10		
oprávky k softwaru (073)	11	- 395.47	- 419.58
oprávky k ocenitelným právům (074)	12		
oprávky k drobnému dlouhodobému nehm. majetku (078)	13	- 401.66	- 430.61
oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehm. majetku (079)	14	- 155.43	- 200.01
Oprávky k DNM celkem pol. 10 až 14	15	- 952.56	-1 050.20
3. Dlouhodobý hmotný majetek			
pozemky (031)	16	20 895.96	22 132.25
umělecká díla a předměty (032)	17	44.41	43.82
stavby (021)	18	169 762.95	352 966.10
samostatné movité věci a soubory movitých věcí (022)	19	22 332.29	33 913.81
pěstitelské celky trvalých porostů (025)	20		
základní stádo a tažná zvířata (026)	21		
drobný dlouhodobý hmotný majetek (028)	22	13 530.38	14 367.17
ostatní dlouhodobý hmotný majetek (029)	23		
nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (042)	24	97 527.64	8 209.72
poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek (052)	25		
Dlouhodobý hmotný majetek celkem pol. 16 až 25	26	324 093.63	431 632.87
4. Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku			
oprávky ke stavbám (081)	27	-45 332.23	-49 508.79
oprávky k samostatným movitým věcem a soub. movitých věcí (082)	28	-14 858.18	-15 457.26
oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů (085)	29		
oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům (086)	30		
oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku (088)	31	-13 530.38	-14 367.17
oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku (089)	32		
Oprávky k DHM celkem pol. 27 až 32	33	-73 720.79	-79 333.22

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

N á z e v p o l o ž k y	pol.č.	Stav k 1.1.	stav k 31.12.
5. Dlouhodobý finanční majetek			
majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	(061) 34		
majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	(062) 35		
dlužné cenné papíry držené do splatnosti	(063) 36		
půjčky osobám ve skupině	(066) 37		
ostatní dlouhodobé půjčky	(067) 38		
ostatní dlouhodobý finanční majetek	(069) 39		
pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	(043) 40		
Dlouhodobý finanční majetek celkem pol. 34 až 40	41		
6. Majetek převzatý k privatizaci			
majetek převzatý k privatizaci	(064) 204		
majetek převzatý k privatizaci v pronájmu	(065) 205		
Majetek převzatý k privatizaci celkem pol. 204 a 205	206		
B. Oběžná aktiva	pol. 51+75+89+119+124	42	7 986.06
1. Zásoby			
materiál na skladě	(112) 43	137.88	107.81
pořízení materiálu a materiálu na cestě	(111 nebo 119) 44		
nedokončená výroba	(121) 45		
polotovary vlastní výroby	(122) 46		
výrobky	(123) 47		
zvířata	(124) 48		
zboží na skladě	(132) 49	3 548.66	3 753.79
pořízení zboží a zboží na cestě	(131 nebo 139) 50	69.93	
Zásoby celkem pol. 43 až 50	51	3 756.47	3 861.60
2. Pohledávky			
odběratelé	(311) 52	430.53	220.36
směnky k inkasu	(312) 53		
pohledávky za eskontované cenné papíry	(313) 54		
poskytnuté provozní zálohy	(314) 55	1 135.49	1 202.20
pohledávky za rozpočtové příjmy	(315) 56		
ostatní pohledávky	(316) 57	38.50	19.44
pohledávky zaniklé ČKA	(317) 214		
pohledávky z výběru daní a cel	(318) 215		
součet pol. 52 až 57, 214 a 215	58	1 604.52	1 442.00
pohledávky za účastníky sdružení	(358) 59		
sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	(336) 60		
daň z příjmů	(341) 61		
ostatní přímé daně	(342) 62		
daň z přidané hodnoty	(343) 63		
ostatní daně a poplatky	(345) 64		
pohledávky z pevných termínových operací a opcí	(373) 65		
součet pol. 61 až 64	66		
pohledávky v zahraničí	(371) 207		
pohledávky tuzemské	(372) 208		
součet pol. 207 a 208	209		
nároky na dotace a ostatní zúčtování se st. rozpočtem	(346) 67		
nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem ÚSC	(348) 68		
součet pol. 67 a 68	69		
pohledávky za zaměstnanci	(335) 70	24.74	19.30
pohledávky z vydaných dluhopisů	(375) 71		
jiné pohledávky	(378) 72	0.37	0.49
opravná položka k pohledávkám	(391) 73		
součet pol. 70 až 73	74	25.11	19.79
Pohledávky celkem pol. 58+59+60+65+66+209+69+74	75	1 629.63	1 461.79

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

Název položky	pol.č.	Stav k 1.1.	stav k 31.12.
3. Finanční majetek			
pokladna	(261)	76	33.02
peníze na cestě	(+/- 262)	77	
ceniny	(263)	78	5.23
součet pol. 76 až 78		79	38.25
běžný účet	(241)	80	0.34
běžný účet FKSP	(243)	81	197.46
ostatní běžné účty	(245)	82	2 234.66
vklady v zahraniční měně v tuzemských bankách	(246)	210	
účty spravovaných prostředků	(247)	216	
souhrnné účty	(248)	217	
účty pro sdílení daní, cel a dělené správy	(249)	218	
součet pol. 80 až 82, 210, 216, 217 a 218		83	2 432.46
majetkové cenné papíry k obchodování	(251)	84	
dlužné cenné papíry k obchodování	(253)	85	
ostatní cenné papíry	(256)	86	
pořízení krátkodobého finančního majetku	(259)	87	
součet pol. 84 až 87		88	
Finanční majetek celkem pol. 79+83+88	89	2 470.71	1 573.58
4. Účty rozpočtového hospodaření a další účty mající vztah k rozpočt. hospodaření a účty mimorozpočt. prostředků			
základní běžný účet	(231)	90	
vkladový výdajový účet	(232)	91	x
příjmový účet	(235)	92	x
běžné účty peněžních fondů	(236)	93	
běžné účty státních fondů	(224)	94	
běžné účty finančních fondů	(225)	95	
součet pol. 90 až 95		96	
poskytnuté dotace organizačním složkám státu	(202)	97	x
poskytnuté dotace vkladovému výdajovému účtu	(212)	98	x
poskytnuté příspěvky a dotace přísp. organizacím	(203)	99	x
poskytnuté dotace ostatním subjektům	(204)	100	x
poskytnuté příspěvky a dotace přísp. organizacím	(213)	101	x
poskytnuté dotace ostatním subjektům	(214)	102	x
součet pol. 97 až 102		103	
poskytnuté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty	(271)	104	
poskytnuté přech. výpomoci přísp. organizacím	(273)	105	
poskytnuté přech. výpomoci podnikatelským subj.	(274)	106	
poskytnuté přech. výpomoci ostatním organizacím	(275)	107	
poskytnuté přech. výpomoci fyzickým osobám	(277)	108	
součet pol. 104 až 108		109	
limity výdajů	(221)	110	x
zúčtování výdajů územních samosprávných celků	(218)	111	x
materiální náklady	(410)	112	x
služby a náklady nevýrobní povahy	(420)	113	x
cestovné a ostatní výplaty fyzickým osobám	(430)	114	x
mzdové a ostatní osobní náklady	(440)	115	x
dávky sociálního zabezpečení	(450)	116	x
manka a škody	(460)	117	x
úroky	(471)	219	
penále a poplatky	(472)	220	
kursové ztráty	(473)	221	
finanční náklady	(474)	222	
součet pol. 112 až 117 a 219 až 222		118	
Prostř. rozpočt. hospodaření celkem pol.	119		
5. Přechodné účty aktivní			
náklady příštích období	(381)	120	127.00
příjmy příštích období	(385)	121	2.25
kursové rozdíly aktivní	(386)	122	
dohadné účty aktivní	(388)	123	70.00
Přechodné účty aktivní celkem pol. 120 až 123	124	129.25	227.26
AKTIVA CELKEM	pol. 1+42	125	258 880.99
			359 877.28

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

PASIVA			
N á z e v p o l o ž k y	pol.č.	Stav k 1.1.	stav k 31.12.
C. Vlastní zdroje krytí stálých a oběžných aktiv celkem	126	254 750.02	354 993.75
pol.			
1. Majetkové fondy a zvláštní fondy			
fond dlouhodobého majetku (901)	127	250 894.93	352 753.05
fond oběžných aktiv (902)	128	1 176.07	1 176.07
fond hospodářské činnosti (903)	129		
oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/- 909)	130		
Majetkové fondy celkem pol. 127 až 129	131	252 071.00	353 929.12
fond privatizace (904)	211		
ostatní fondy (905)	212		
součet pol. 211 a 212	213		
2. Finanční a peněžní fondy			
fond odměn (911)	132		
fond kulturních a sociálních potřeb (912)	133	205.71	104.92
fond rezervní (914)	134	136.80	238.65
fond reprodukce majetku (916)	135	2 234.66	721.06
peněžní fondy (917)	136		
jiné finanční fondy (918)	137		
Finanční a peněžní fondy celkem pol. 132 až 137	138	2 577.17	1 064.63
3. Zvláštní fondy organizačních složek státu			
státní fondy (921)	139		
ostatní zvláštní fondy (922)	140		
fondy Evropské unie (924)	203		
Zvláštní fondy OSS celkem pol. 139+140+203	141		
4. Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření			
financování výdajů organizačních složek státu (201)	142	x	
financování výdajů územních samosprávných celků (211)	143	x	
bankovní účty k limitům organizačních složek státu (223)	144	x	
vyúčtování rozpočt. příjmů z běžné činnosti OSS (205)	145	x	
vyúčtování rozpočt. příjmů z běžné činnosti ÚSC (215)	146	x	
vyúčtování rozpočt. příjmů z finančního majetku OSS (206)	147	x	
vyúčtování rozpočt. příjmů z finančního majetku ÚSC (216)	148	x	
zúčtování příjmů územních samosprávných celků (217)	149	x	
přijaté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty (272)	150		
Zdroje krytí prostředků rozpočt. hospodaření celkem ř.142 až 150	151		
5. Výsledek hospodaření			
a) z hospodářské činnosti ÚSC a činnosti PO		x	
výsledek hospodaření běžného účetního období (+/- 963)	152		
nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let (+/- 932)	153		
výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení (+/- 931)	154	101.85	x
b) převod zúčtování příjmů a výdajů z minulých let (+/- 933)	155		
c) saldo výdajů a nákladů (+/- 964)	156		
d) saldo příjmů a výnosů (+/- 965)	157		
součet pol. 152 až 157	158	101.85	
D. Cizí zdroje	pol. 160+166+189+196+201	4 130.97	4 883.53
1. Rezervy			
rezervy zákonné (941)	160		
2. Dlouhodobé závazky			
vydané dluhopisy (953)	161		
závazky z pronájmu (954)	162		
dlouhodobé přijaté zálohy (955)	163		
dlouhodobé směnky k úhradě (958)	164		
ostatní dlouhodobé závazky (959)	165		
Dlouhodobé závazky celkem pol. 161 až 165	166		

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

Název položky	pol.č.	Stav k 1.1.	stav k 31.12.
3. Krátkodobé závazky			
dodavatelé (321)	167	297.62	804.18
směnky k úhradě (322)	168		
přijaté zálohy (324)	169	88.17	15.61
ostatní závazky (325)	170	616.42	693.76
závazky zaniklé ČKA (326)	223		
přijaté zálohy daní (327)	224		
závazky z výběru daní a cel (328)	225		
závazky ze sdílených daní a cel (329)	226		
závazky z pevných termínových operací a opcí (373)	171		
součet pol. 167 až 171 a 223 až 226	172	1 002.21	1 513.55
závazky z upsaných nesplac. cenných papírů a podílů (367)	173		
závazky k účastníkům sdružení (368)	174		
součet pol. 173 a 174	175		
zaměstnanci (331)	176	911.61	1 069.41
ostatní závazky vůči zaměstnancům (333)	177		
součet pol. 176 a 177	178	911.61	1 069.41
závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění (336)	179	829.05	1 001.64
daň z příjmů (341)	180		
ostatní přímé daně (342)	181	176.57	194.81
daň z přidané hodnoty (343)	182		
ostatní daně a poplatky (345)	183		
součet pol. 180 až 183	184	176.57	194.81
vypoř. přeplatků dotací a ost. závazků se st. rozpočtem (347)	185		
vypoř. přeplatků dotací a ost. závazků s rozpočtem ÚSC (349)	186		
součet pol. 185 a 186	187		
jiné závazky (379)	188	102.86	169.13
Krátkodobé závazky celkem pol. 172+175+178+179+184+187+188	189	3 022.30	3 948.54
4. Bankovní úvěry a půjčky			
dlouhodobé bankovní úvěry (951)	190		
krátkodobé bankovní úvěry (281)	191		
eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky) (282)	192		
vydané krátkodobé dluhopisy (283)	193		
ostatní krátkodobé závazky (finanční výpomoci) (289)	194		
součet pol. 193 a 194	195		
Bankovní úvěry a půjčky celkem pol. 190+191+192+195	196		
5. Přechodné účty pasivní			
výdaje příštích období (383)	197		
výnosy příštích období (384)	198	10.68	22.80
kursové rozdíly pasivní (387)	199		
dohadné účty pasivní (389)	200	1 097.99	912.19
Přechodné účty pasivní celkem pol. 197 až 200	201	1 108.67	934.99
PASIVA CELKEM	pol. 126+159	258 880.99	359 877.28

Odesláno dne: 14. 01. 2009 Razítko: SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM Tyršova 1 746 01 OPAVA -1-	Podpis odpovědné osoby: PhDr. Jaromír Kalus 	Podpis osoby odpovědné za sestavení: Sylvie Braunšová 	Okamžik sestavení: Telefon: 553622999
---	---	--	--

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

MÚZO Praha, s.r.o. - PC výkaznictví JASU

Datum tisku: 15.01.2009 čas: 11.28

Přehled o rozpočtu nákladů a výnosů státních příspěvkových organizací a další doplňující údaje - hlavní činnost na rok 2008

Kapitola: 334

IČO a název organizace: 00100595 Slezské zemské museum

ZOD: 4

(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

Název položky	účet	číslo položky	Schválený rozpočet
spotřeba materiálu	(501)	1	2 000.00
spotřeba energie	(502)	2	4 276.00
spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	(503)	3	
prodané zboží	(504)	4	300.00
opravy a udržování	(511)	5	2 000.00
cestovné	(512)	6	200.00
náklady na reprezentaci	(513)	7	80.00
ostatní služby	(518)	8	3 200.00
mzdové náklady	(521)	9	21 433.00
zákonné sociální pojištění	(524)	10	7 502.00
ostatní sociální pojištění	(525)	11	
zákonné sociální náklady	(527)	12	417.00
ostatní sociální náklady	(528)	13	
daň silniční	(531)	14	
daň z nemovitostí	(532)	15	5.00
ostatní daně a poplatky	(538)	16	25.00
smluvní pokuty a úroky z prodlení	(541)	17	
ostatní pokuty a penále	(542)	18	
odpis pohledávky	(543)	19	
úroky	(544)	20	
kurzové ztráty	(545)	21	
dary	(546)	22	
manka a škody	(548)	23	
jiné ostatní náklady	(549)	24	450.00
odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	(551)	25	5 963.00
zůstatková cena prodaného dlouhodob. nehmot. a hmot. majetku	(552)	26	
prodané cenné papíry a podíly	(553)	27	
prodaný materiál	(554)	28	
tvorba zákonných rezerv	(556)	29	
tvorba zákonných opravných položek	(559)	30	
Náklady celkem (účtová třída 5 celkem - součet položek 1 až 30)		31	47 851.00

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

Název položky	účet	číslo položky	Schválený rozpočet
tržby za vlastní výroby	(601)	32	
tržby z prodeje služeb	(602)	33	1 540.00
tržby za prodané zboží	(604)	34	150.00
změna stavu zásob nedokončené výroby	(611)	35	
změna stavu zásob polotovarů	(612)	36	
změna stavu zásob výrobků	(613)	37	
změna stavu zvířat	(614)	38	
aktivace materiálu a zboží	(621)	39	
aktivace vnitroorganizačních služeb	(622)	40	
aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	(623)	41	
aktivace dlouhodobého hmotného majetku	(624)	42	
smluvní pokuty a úroky z prodlení	(641)	43	
ostatní pokuty a penále	(642)	44	
platby za odepsané pohledávky	(643)	45	
úroky	(644)	46	
kurzové zisky	(645)	47	
zúčtování fondů	(648)	48	2 300.00
jiné ostatní výnosy	(649)	49	50.00
tržby z prodeje dlouhodobého nehmot. a hmot. majetku	(651)	50	
výnosy z dlouhodobého finančního majetku	(652)	51	
tržby z prodeje cenných papírů a podílů	(653)	52	
tržby z prodeje materiálu	(654)	53	
výnosy z krátkodobého finančního majetku	(655)	54	
zúčtování zákonných rezerv	(656)	55	
zúčtování zákonných opravných položek	(659)	56	
příspěvky a dotace na provoz	(691)	57	43 811.00
Výnosy celkem (účtová třída 6 celkem - součet položek 32 až 57)		58	47 851.00
Hospodářský výsledek před zdaněním (položka 58-31)		59	
daň z příjmů	(591)	60	
dodatečné odvody daně z příjmů	(595)	61	
Hospodářský výsledek po zdanění (položka 59-60-61)		62	

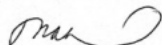
Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

Doplňující údaje		číslo řádku	Schválený rozpočet
Platy zaměstnanců	(z AE k účtu 521)	70	20 843.00
Ostatní osobní náklady	(z AE k účtu 521)	71	590.00
Příspěvek na provoz od zřizovatele	(z AE k účtu 691)	72	43 811.00
Dotace na neinvestiční náklady programů ISPROFIN od zřizovatele	(z AE k účtu 691)	73	
Dotace na výzkum a vývoj od poskytovatelů jiných než od zřizovatele	(z AE k účtu 691)	74	
Ostatní příspěvky a dotace	(z AE k účtu 691)	75	
Závazky vůči státnímu rozpočtu celkem		76	3 300.00
v tom: odvod z provozu a odpisů		77	3 300.00
odvod příjmů z prodeje nemovitého státního majetku		78	
ostatní odvody		79	
Příspěvky a dotace ze státního rozpočtu na výzkum a vývoj celkem		80	
v tom: institucionální		81	
účelové		82	
Použití prostředků rezervního fondu		83	300.00
Přepočtený počet zaměstnanců		84	108.00
Průměrný plat (mzda) měsíčně v Kč		85	16 083.00

Sestavil: Sylvie Braunšová

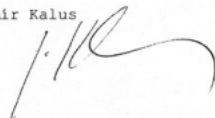
Datum a podpis:

Kontroloval: PhDr. Jaromír Kalus

Datum a podpis:

14 01 2009

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

MÚZO Praha, s.r.o. - PC výkaznictví JASU

Datum tisku: 14.01.2009 čas: 14.15

*Příloha č. 2 k vyhlášce č. 505/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů
s účinností pro organizační složky
státu, státní fondy, územní
samosprávné celky a příspěvkové
organizace*

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

sestavený k 31.12.2008

IČO
00100595

OKEČ: 925200

Název organizace: Slezské zemské museum
Sídlo: Tyršova 1, 746 01 Opava
Právní forma: příspěvková organizace

účet	Název položky	pol. číslo	Činnost	
			hlavní	hospodářská
501	spotřeba materiálu	1	3 568.46	
502	spotřeba energie	2	4 482.65	
503	spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	3		
504	prodané zboží	4	440.80	
511	opravy a udržování	5	2 129.50	
512	cestovné	6	324.44	
513	náklady na reprezentaci	7	103.47	
518	ostatní služby	8	4 143.15	
521	mzdové náklady	9	22 660.11	
524	zákonné sociální pojištění	10	7 877.12	
525	ostatní sociální pojištění	11		
527	zákonné sociální náklady	12	437.08	
528	ostatní sociální náklady	13		
531	daň silniční	14		
532	daň z nemovitostí	15	1.44	
538	ostatní daně a poplatky	16	28.35	
541	smluvní pokuty a úroky z prodlení	17		
542	ostatní pokuty a penále	18		
543	odpis pohledávky	19	8.92	
544	úroky	20		
545	kurzové ztráty	21	11.04	
546	dary	22		
548	manka a škody	23	108.86	
549	jiné ostatní náklady	24	689.28	
551	odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	25	5 980.45	
552	zůstatková cena prodaného dlouhodob. nehmot. a hmot. majetku	26		
553	prodané cenné papíry a podíly	27		
554	prodaný materiál	28		
556	tvorba zákonných rezerv	29		
559	tvorba zákonných opravných položek	30		
	Náklady celkem	součet položek 1 až 30	52 995.12	

Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

účet	Název položky	pol. číslo	Činnost	
			hlavní	hospodářská
601	tržby za vlastní výroby	32		
602	tržby z prodeje služeb	33	1 761.92	
604	tržby za prodané zboží	34	174.98	
611	změna stavu zásob nedokončené výroby	35		
612	změna stavu zásob polotovarů	36		
613	změna stavu zásob výrobků	37		
614	změna stavu zvířat	38		
621	aktivace materiálu a zboží	39		
622	aktivace vnitroorganizačních služeb	40		
623	aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	41		
624	aktivace dlouhodobého hmotného majetku	42		
641	smluvní pokuty a úroky z prodlení	43		
642	ostatní pokuty a penále	44		
643	platby za odepsané pohledávky	45		
644	úroky	46	1.12	
645	kurzové zisky	47	7.59	
648	zúčtování fondů	48	2 014.17	
649	jiné ostatní výnosy	49	183.29	
651	tržby z prodeje dlouhodobého nehmot. a hmot. majetku	50		
652	výnosy z dlouhodobého finančního majetku	51		
653	tržby z prodeje cenných papírů a podílů	52		
654	tržby z prodeje materiálu	53	0.17	
655	výnosy z krátkodobého finančního majetku	54		
656	zúčtování zákonných rezerv	55		
659	zúčtování zákonných opravných položek	56		
691	příspěvky a dotace na provoz	57	48 851.88	
	Výnosy celkem	součet položek 32 až 57	58	52 995.12
	Výsledek hospodaření před zdaněním	rozdíl položek 58 - 31	59	
591	daň z příjmů		60	
595	dodatečné odvody daně z příjmů		61	
	Výsledek hospodaření po zdanění	položka 59 - 60 - 61	62	

Odesláno dne:	Razítko:	Podpis odpovědné osoby:	Podpis odpovědné osoby za sestavení:
14. 01. 2009	SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM Tyršova 1 746 01 OPAVA -1-	Dr. Jaromír Kalus	Sylvie Braunšová
Okamžik sestavení:	Telefon: 553622999		

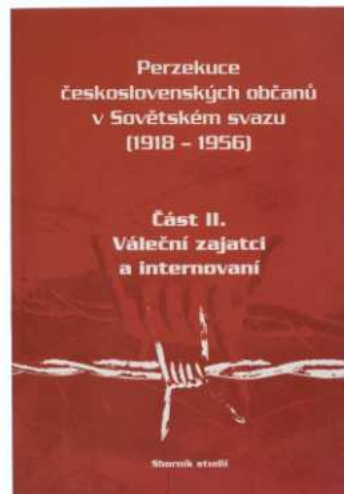
Výroční zpráva Slezského zemského muzea za rok 2008

Příloha č. 5

Přehled sbírkotvorné činnosti za rok 2008

Pracoviště	Přibylo		Sběrem		Koupí			Darem		Jinak		Ubylo		Konečný stav	
	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.	Kč.	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.
mineralogické	30	30	5	5				2	25					10164	11320
paleontologické	30	3351	10	22				17	239	3	3090			1010	58586
botanické	3	780	2	503				1	277					490	188226
entomologické	7	4127	6	4115				1	12					502	818226
zoologické	54	54	32	32				15	15	7	7			10958	229502
Arboretum Nový Dvůr	3	170	3	170										450	17797
uměleckohistorické	24	25			21	21	27550	3	4					17872	32294
archeologické		19010										19010		4510	329956
etnografické	219	1942	8	24				209	1916	2	2			9699	48737
historické	23	422	6	51	1	150	7500	25	222					5698	52568
numismatické	18	18			18	18	34800							10753	104005
muzikologické	173	746	122	348	1	1	250			50	397			19597	48910
divadelní	466	621	17	34				67	205	382	382			7344	34486
fotografické	28	30						28	30					10756	44165
Památník Petra Bezruče	85	1940	84	230	1	1710	90000							21294	200318
Dokum. a muzeol.	8	100	8	100										2688	7362
sbirka SÚ	5	88	5	88										1978	21019
sbirka novodobých dějin	5	28	5	28										4713	94799
knihovna	75	75			2	2	255	43	43	30	30			36559	37750
Památník Hrabyně	1	1	1	1										1182	11193
Celkem	1257	33558	313	5750	44	1902	160355	411	2986	474	22929	0	0	178217	2391319

Příloha č. 6

Pestrá krása papoušků

Slezské zemské muzeum
a Zoo Ostrava zvou na výstavu

15. 5. – 28. 8. 2008

Výstavní budova SZM,
sady U Muzea 1, Opava
Otevíráno úterý 9-12, 13-16,
neděle a svátky 9-12, 14-16

A photograph of two vibrant macaws perched on a small, artificial tree branch. The macaws have bright red heads and chests, with green wings and blue tails. They are positioned one above the other, both facing right. The background is a plain, light grey.

Slezské zemské muzeum ve spolupráci s Moravským zemským muzeem pořádá výstavu

Slavní i zapomenutí

aneb Chytré hlavičky z Čech, Moravy a Slezska

(J. Kepler, J. E. Purkyně, G. J. Mendel, B. Hrozný, J. Janáček, J. Reissner a další)
interaktivní výstava nabízí aktivity spojené s převratnými objevy těchto osobností

19. 6. – 24. 8. 2008

Vstupní karta 50 Kč, děti U Platana 1, Opava | Dleřevně od 9-12, 13-18 hod. vstup 9-12, 14-18

Slezské zemské muzeum

Kronika Arboreta Nový Dvůr 1958 - 2008

Výstavní pavilon a výstavní síň AMD
Otevřeno červenec-září 8 - 18, říjen-prosinec 8 - 16
Výstava potrvá do 31. 12. 2008

BESTE QUALITÄT ZU CIVILEN PREISEN
SCHLESISCHES PORZELLAN SEIT 1820

**SLEZSKÝ
PORCELÁN**
1820 – 1945

NEJVYŠŠÍ KVALITA ZA LIDOVÉ CENY

11. 9. – 31. 10. 2008
Otevřeno 6t-so 9-12, 13-16, ne a svátky 9-12, 14-16
www.szmo.cz

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM, SADY U MUZEA 1, OPAVA

 SCHLESISCHES MUSEUM
ZU GÖRLITZ

 MUSEUM BLANSKO
W KORTEMPLACE

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

Výstava výtvarná 1.00. výstavi národní malíře

Slezsko v díle Adolfa Zdravily

6. 11. 2008 – 31. 1. 2009

Parádník Petra Bězruče, Ostravská 35, Opava
Otevřeno po - pá 9 - 12, 13 - 16 / www.zsmn.cz

Slezské zemské muzeum ve spolupráci
s Regionálním muzeem ve Vysokém Mýtě,
SŠPU Opava a VO ZUŠ Opava

Ladovské Vánoce

Atmosféra Vánoc s obrázky Josefa Lady

11. 12. 2008 - 18. 1. 2009

Výstavní budova SZM, sady U Muzea 1, Opava
Otevřeno úterý 9-12, 13-16, ne a svátky 9-12, 14-16, úterý 24. - 25. 12. 08 a 31. 12. 08 - 1. 1. 09